

PAPA NA OBIKONU

POSREĐIVANJE "TRENUTAKOG KAMENJA" BAGOŠLOVIJE

KARDINAL POLEŽ U OBRISU CRKVENOG KARMELA

Čovjeku ravnice njiva miriše

Večeras smo zazvali Boga riječima **Bože, u pomoć mi priteci! Gospodine, pohiti da mi pomogneš!** Bože, oslonče naš i radosti naša, molimo te, da nam i večeras potrčiš – potečeš u pomoć! Žurno nam pomози, jer, što bi naši risari učiniti mogli, da nisi njivama plodnim zasijanim plodnosim zrnjem obilne kiše i sunca dao (A. Kokić). Pohiti, Gospodine, među nas, da čuješ našu zahvalu. Nema riječi, ni napjeva, nema srca u koje bi stala radost i zahvala veselih žetelaca. Ta mi osjetimo milinu mirisa njive zreloga žita. Njiva mu drukčije miriše u zoru, drukčije na jarkome suncu, drukčije na kiši. Pšenica koja zori pucketa – čuje se, da nam se i uzraduje. To je milje Bogom darovano. Uživali smo u onom mirisu, kad ravnica miriše blagim jesenskim vjetrom... i kad sjeme zlatnog žita pada ko tiha proljetna kiša u brazde mekane i crne, u brazde obasjane (A. Kokić). Čujte! Zrnje poput tihe proljetne kiše!

Zlatom slamenim se diči bandašica, zlatom od slame bandaš. To je radost i zahvala naša.

To je čovjek ravnice! Njemu njiva njegova miriše. Zemlja mu je crna, ali suncem obasjana, i mirisna. I kruh mu svagdanji miriše. Njega je naš Kokić vidio: **Gledam razdraganog seljaka kako zrnje baca. Pritom nešto šapće tiho i nježno... U njegovim očima čita se radost. On u duhu vidi: obasjanim brazdama zori žito. Spuštenih glava pjevaju jedri klasovi** (A. Kokić, nav. mj.). Čujte! I klasovi nam pjevaju! I vjetar nam jesenski miriše. I zrno nam je zlatno. I brazde obasjane! I njiva nam je zlatna, a klas – od zlata dragocjeniji! Veličina Božjeg dara nam je u oku, u uhu, u nosnicama našim, u srcu. To je Dužijanca. Ne treba nam večeras ni dukat ni zlato. Zlatom slamenim se diči bandašica, zlatom od slame bandaš. To je radost i zahvala naša.

Slavi duša moja Gospodina za zrno, za klas, za kruh, za Euharistiju.

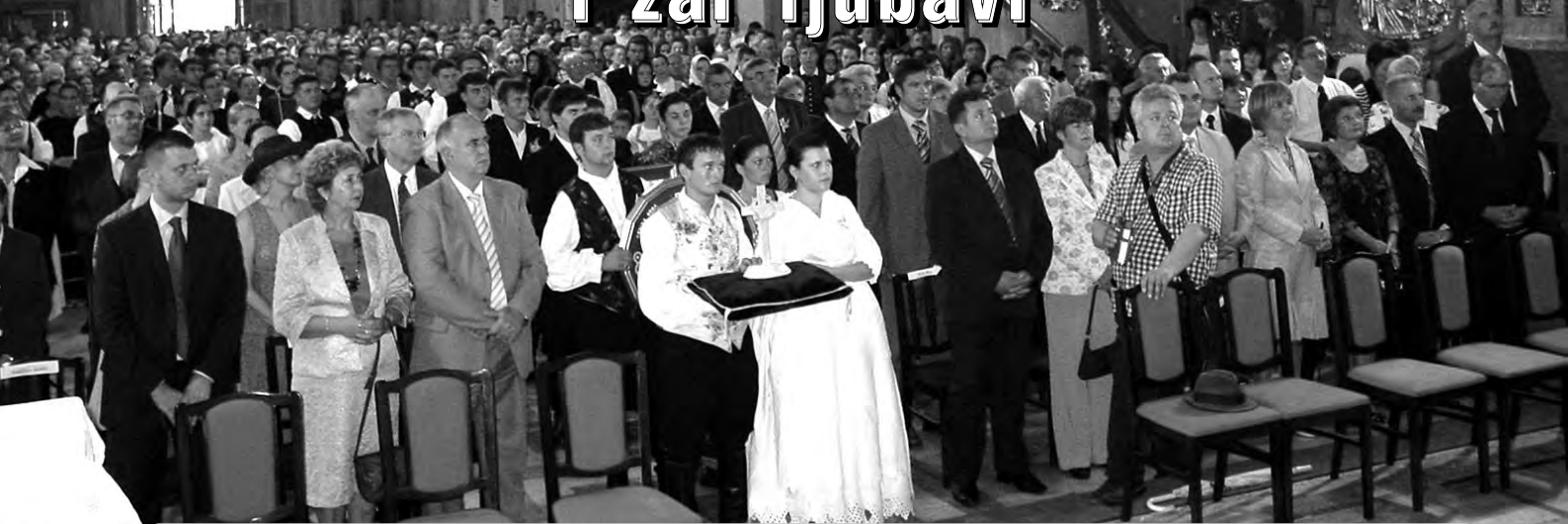
Večeras i sutra će naša Bačka od Sombora do Subotice zvoniti radošću Davidovom: **Obradovah se kad mi rekoše: Hajdemo u dom Jahvin** (Ps 122, 1)! Svi će pohrliti u ovu našu stolnu baziliku i pjevat će svom dušom: **Eto noge nam već stoje na vratima tvojim** (Ps 122, 2). Sutra će se uvjerljivo ostvariti riječ sa svečanog luka ove bazilike: **Ecce tabernaculum Dei cum hominibus!** (Otk 21, 3). Sutra će ovdje zajedno biti i ratar i profesor, i liječnik i majstor. Zajedno svećenik i redovnica, zajedno i Žednik i Tavankut, zajedno Lemeš i Mala Bosna, zajedno Bajmok i Sombor. Sutra će ovdje Crkva Isusova od Washingtona do Palića pjevati Tebe Boga hvalimo. Bit ćemo oko jednog stola, oko jednog Kruha. Obistinit će se riječ sa svoda u našoj bazilici: **Evo stana Božjeg među ljudima** (Otk 21, 3)! Za to zajedništvo, i za tu novu pšenicu, zajedno s Marijom **veliča duša moja Gospodina** (Lk 1, 46). I za tu našu Crkvu subotičku **slavi duša moja Gospodina** (Lk 1, 46)! Slavi duša moja Gospodina za zrno, za klas, za kruh, za Euharistiju. **Radi braće i prijatelja svojih klicat ću: Mir tebi,** (Ps 122, 8) Crkvo subotička! Zahvalan za žetvu, čovječje ravnice, **za sreću tvoju ja ću moliti** (Ps 122, 9). Gospodine, **neka pazi**

uho tvoje na glas moga vapaja (Ps 130, 3). Čekali smo tvoju pomoć i tvoj blagoslov, i čekamo ga za naše njive, za naše šume, čekamo tvoje osvježenje. Čekali smo tvoj blagoslov i tebi vapili kad su nam biskupa Lajču mučili u Somboru. U tebe smo se uzdali, kad su nam djecu zbog Vesele vijesti u školama zlostavljali. U tebi nam bila nada, kad su nam, Tebe radi, ljudi bez posla ostajali. I gledali smo, a vjerovali nismo, da ćemo u takvo vrijeme dobiti malo sjemenište. Kad gledamo svoje njive, i kad gledamo njivu Božju, vidimo svoju nadu. **I svaki će jezik priznati: Isus Krist jest Gospodin** (Fil 2, 11). Maleno stado Isusovo, naša biskupija, **vihorom vitlana** (Iz 54, 11) olujama progona drobljena, rodila je karmelićanina Oca Gerarda, i rodila je vrijedne ljude. I rađa bogoslovsko sjemenište. Otvori nam, Gospodine uho, da čujemo tvoju riječ koju večeras govoriš biskupu, svećeniku, čovjeku: **Odbaci tjeskobu, nemaš se čega bojati. Odbaci strah, jer neće ti se primaći** (Iz 54, 14)! **Ne boj se, stado malo** (Lk 12, 32). Svjesni smo svojih slabosti. Zato smo molili: **Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao, Gospodine tko će opstati** (Ps 130, 3). Iskaži i sada snagu mišice svoje, prihvati našeg čovjeka, našu biskupiju, da ti služi. Blagoslovi našu zemlju i našu biskupiju, da bude rodna i da bude plodna kruhom, obraćenjem i dobrotom, da odzvanja dječjim smijehom.

Naši sjemeništarc i bogoslovi gore ljubavljju prema njivi i čovjeku ravnice. Vole oni našu biskupiju i njezine narode. Takvi su naši ljudi.

Dužijanca je pjesma hvale. Danas se radujemo, oskudnoj doduše žetvi, ali se radujemo i drugim Božjim darovima! Dao nam je radosnog mladomisnika Marijana. Molimo, **da Božje ruke nevidljive, svete čuvaju njegovu svu veselu mladost, kao što mati štiti svoje dijete...?** (A. Kokić). Neka nam bogoslovi i mladi svećenici budu radosni od prvog trenutka poziva, da svatko od njih uzmogne reći: **Od toga sretnog i presretnog časa iz svega srca ja ljubim sve više te ruke blage, koje štite naše rodne, duge njive, ljude i salaše, koje polju daju i sunca i kiše, koje cvijećem sitnim kite ravni gole. O, te ruke blage ja ljubim sve više...** (A. Kokić). Naši sjemeništarc i bogoslovi gore ljubavljju prema njivi i čovjeku ravnice. Vole oni našu biskupiju i njezine narode. Takvi su naši ljudi. Kao što radosno promatramo zelenu pšenicu kako niče, raste, zeleni se i zrije dok se u zlato ne odjene, tako s velikim srcem gledamo našu kuću svetog Augustina, koja se sprema, poput kočnice okupiti bogoslove naše! Tako je rodna naša Bačka! U ime Božje naš je čovjek jesenas nježnom ljubavljju i rukom žuljevitom posijao sjeme pšenično. Posijao ga je molitvom, nadom i vjerom. Molio je Boga dovršiti njegovo djelo. Molio je, da zrno pavši u zemlju umre, jer **ako pšenično zrno pavši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako li umre donosi obilat rod** (Iv 12, 24). Molio je Boga, jer **niti je što onaj tko sadi ni onaj tko zalijeva, nego Bog koji daje rasti** (1. Kor 3, 7). Od istoka Sunčeva do zalaska hvaljeno bilo ime Gospodnje. Gospodine, primi hvalu za kruh svagdašnji! Privuci nas sebi, Kruše života! Amen.

Dužijanca - pouzdanje, ustrajnost i žar ljubavi

- Ispraćaj bandašice Nevene Mlinko i bandaša Maria Tikvickog iz "kolijevke Dužijance" ●
- Misno slavlje predslavio umirovljeni washingtonski nadbiskup, kardinal Theodore McCarrick ●
- Zbog lošega vremena i kiše izostala tradicionalna povorka do središnjega gradskog trga ●
- Predaja kruha od novoga brašna gradonačelniku Gézi Kucseri u Gradskoj kući ●
- Svečani ručak u HKC "Bunjevačko kolo" ● Posjet grobu mons. Blaška Rajića ●
- Ispraćaj kardinala McCarricka ● "Bandašicino kolo" ●

Svečana pjevana Večernja u katedrali

Umirovljeni washingtonski nadbiskup **kardinal Theodore McCarrick**, beogradski nadbiskup i metropolit **mons. Stanislav Hočevar** i biskup domaćin **mons. dr. Ivan Pénzes** sudjelovali su na svečanoj Večernjoj

svog skorog putovanja u Jeruzalem, riječima pslamista *molite za mir Jeruzalemov*, pozvao je nazočne na molitvu za mir u cijelom svijetu. *Mi koji smo u bliskoj prošlosti iskusili što znače razaranja i ratovi dužni smo nastaviti moliti da i drugi narodi postignu neophodnu slobodu, jer ima još puno onih kojima je i u današnjem svijetu taj veliki dar Božji uskraćen*, rekao je kardinal.

dožive ljepotu ove liturgije, koja se sad već teško susreće izvan zidina redovničkih samostana. Katedrali zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem **s. Mirjam Pandžić** vješto je vodio nazočne kroz pomalo zaboravljene melodije Gregorijanskog korala. /Mirko Štefković/

Ispraćaj bandaša i bandašice iz "kolijevke Dužijance"

"Neka nitko i ništa ne poremeti vaše raspoloženje, jer nitko nam svih ovih godina nije mogao pomutiti radost zahvaljivanja. Zahvalimo za sve darove i križeve u životu da možemo biti dionici Kristova blagoslova", poručio je župnik župe Sv. Roka **preč. Andrija Anišić** ispraćajući u nedjelju 12. kolovoza iz "kolijevke Dužijance" ovogodišnju bandašicu Nevenu Mlinko i bandaša Maria Tikvickog zajedno s malom - bandašicom **Marijanom Matković** i malim bandašom **Oliverom Vukovićem**, prigradskim bandašima i bandašicama i najljepšim parovima - pratiteljima bandaša i bandašice izabranima 10. kolovoza u sklopu Tamburaške večeri. Tim je svečanim blagoslovom i ispraćajem započelo centralno slavlje "Dužijance 2007.", ove godine nažalost pomučeno pljuskom zbog kojega je kasnije izostao, osim svete mise, jedan

molitvi u subotu, 11. kolovoza u predvečerje subotičke Dužijance.

Sretan sam što ponovno mogu biti među vama - riječi su kojima je kardinal započeo svoje obraćanje vjernicima. Izvor te sreće je naša pripadnost velikoj obitelji Katoličke Crkve, i ma gdje bili u zajednici vjernika uvijek smo kod kuće - istaknuo je kardinal. Spominjući se

no-prosvjetnoga društva "Matija Gubec" iz Tavankuta **Jozefine Skenderović**, koja predstavlja dva srca, Isusovo i Marijino, kao dokaz povezanosti u jedno srce - naše srce! U našim crkvama vrlo se rijetko slave ovakve svečane večernje molitve. I ove godine bila je to prilika za sve nazočne da svojim aktivnim sudjelovanjem u pjevanju psalama

od najljepših dijelova proslave Dužijance – svečana povorka. Nakon što su “kerske kraljice” predvođenje **s. Silvanom Milan** otpjevale pjesmu, formirana je kolona s karucama na čijem čelu je bila okićena kruna od žita. Bandaše i bandašice ispred katedrale dočekao je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić** zajedno sa starateljima ovogodišnje Dužijance, prim. **dr. Markom Senteom** i **Gabrijelom Kujundžićem**.

Misa zahvalnica

Misno slavlje u subotičkoj katedrali bazilici Sv. Terezije Avilske predslavio je umirovljeni washingtonski nadbiskup, kardinal Theodore McCarrick u koncelebraciji s apostolskim nuncijem u R. Srbiji mons. Eugeniom Sbarbarom, beogradskim nadbiskupom mons. Stanislavom Hočevarom, domaćim biskupom Ivanom Péntzesom, katedralnim župnikom Stjepanom Beretićem te dvadesetak svećenika Subotičke biskupije. Pozdravljajući napose ovogodišnjega gosta Dužijance, ali i predstavnike mjesne vlasti, republičke i pokrajinske državne vlasti, predsjednike nacionalnih vijeća, kulturnih i političkih institucija i organizacija, bandaše i bandašice te okupljene vjernike, biskup Péntzes poželio je da se svi osjete sabrani oko Božjega oltara kao zajednica jer, kako kaže II. vatikanski sabor, *svi smo mi u dostojanstvu jednaki jer smo svi sinovi i kćeri Božje, a razlikujemo se po tomu što tko u toj zajednici služeći vrši*, zaključio je biskup Péntzes.

□ **Pouzdanje, ustrajnost i žar ljubavi vrline potrebne za žetvu i slavlje Dužijance**

Kad je dobro sjeme posijano, i kad smo mu osigurali svu potrebnu njegu, onda će Gospodin dodati sve što je potrebno za usjeve i za nas. Dobro je, da uvijek vjerujemo da je Bog među nama. Dobro je da imamo pouzdanja, istaknuo je kardinal McCarrick u propovijedi, govoreći o prvoj od tri vrline Dužijance. Kao drugu vrlinu potrebnu za uspješnu žetvu propovjednik je naznačio ustrajnost, ali onu ustrajnost koja je ukorijenjena u pouzdanje. Govoreći o ratarevoj ustrajnosti rekao je kako ona počiva u povjerenju i pouzdanju u Boga te na najjačem daru, na kršćanskoj kreposti ufanja. Kao posljednju vrlinu kardinal je naveo žar ljubavi kojega valja podijeliti s drugima jer samo onda kad ljubav iskažemo drugima osjetit ćemo da smo zahvaćeni Božjom ljubavi. Govoreći potom o slavlju Dužijance, propovjednik je rekao kako je ona u prvom redu radost, molitva i zahvala. *Briga za kruh obvezuje ne samo zemljoradnika već i sve one koji mu mogu pomoći*, upozorio je kardinal.

□ **Sjemenište će poslužiti kao tlo koje čeka na žetvu**

Podsjećajući na važnost bogoslovlje “Augustinianum”, u koju je popodne istoga dana položen blagoslovljen

temeljni kamen, kardinal je potaknuo nazočne na molitvu za buduće bogoslovlje i to tako da svatko od nas bude navjestitelj divote naše vjere govoreći o tomu kako Bog u Crkvi djeluje. *Ovo sjemenište će poslužiti kao tlo koje čeka na žetvu. Neka se napuni velikim i plemenitim srcima. Neka se napuni hrabrim mladićima koji će se biti kadri oduprijeti bezvjerničkom sekularizmu današnjice. Neka se napuni mladićima koji bi bili spremni žrtvovati se poradi Boga. Neka se vaše sjemenište napuni mladićima iz obitelji nepokolebive vjere. Dao vam Bog obitelji koje će svoje sinove znati ohrabriti da ne žive samo za sebe već da se nepodijeljena srca predaju Bogu i bližnjima*, rekao je kardinal zaključujući kako su radost, molitva i zahvala najbolji temelj za novo sjemenište jer su oni izazov kojega trebamo radosno “nositi” u sebi do kraja života.

□ **Obećavam vam da ću za vas uvijek moliti**

Izražavajući svoju radost što je po treći puta u Subotici, kardinal je u propovijedi također posvjedočio da je ona divan grad s bogatom poviješću jer njegove građane, koji su prošli kroz teška vremena i velike patnje, odlikuje čvrsta vjera pa unatoč svim nedaćama koje su preživjeli i dalje javno i u svojim obiteljima njeguju svoju vjeru – svoju vjeroispovijest. U tom smislu obećao je da će za ovaj narod uvijek moliti Boga da ga prati svojim blagoslovom i da ga neprekidno obdaruje dobrim usjevima, bogatim žetvama i berbama. *Obećavam vam da ću moliti Boga, da dobrim svećenicima, redovnicima i redovnicama blagoslovi ovu biskupiju, ovu zemlju, i ovaj čudesni kraj svijeta*, zaključio je kardinal McCarrick govoreći dio propovijedi na hrvatskom jeziku.

U prinosu darova svi prigradski bandaši i bandašice prikazali su kardinalu McCarricku simbole svojih dužijanci. Bandašica Nevena i bandaš Mario na oltar su prinijeli hostije za misu zahvalnicu odnosno krunu ovogodišnje Dužijance – srce Isusovo i Marijino. Misa zahvalnica završena je svečanom pohvalnicom “Tebe Boga hvalimo” te euharistijskim blagoslovom. Pjevanje je i ove godine predvodio katedralni zbor “Albe Vidaković” pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i orguljskom pratnjom Alena Kopunovića L.

Zbog lošega vremena i kiše izostala svečana povorka

Zbog već spomenutoga kišnoga pljuska ove je godine izostala tradicionalna povorka od katedrale do središnjega gradskog trga te je predaja kruha gradonačelniku **Gézi Kucseri** premještena u Veliku vijećnicu Gradske

kuće. Iz toga razloga nekoliko tisuća vjernika te predstavnici kulturno-umjetničkih društava iz Subotice, Tavankuta, Male Bosne, Đurđina, Sombora, Svetozara Miletića, Bača, Vajske Bačkoga Brega, Vinkovaca, Županje i Gunje iz R. Hrvatske, Rokycanya iz Češke te brojna djeca i mladi obučeni u narodne nošnje ostali su uskraćeni za svečani program na trgu. Za to vrijeme bandašicu Nevenu i bandaša Maria u Velikoj vijećnici dočekali su subotički gradonačelnik Géza Kucsera i predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijance 2007.", **Grgo Kujundžić**. Primajući iz ruku bandašice Nevene kruh od novoga brašna blagoslovljenog na misi zahvalnici, gradonačelnik je naznačio kako naše društvo prolazi kroz promjene koje će omogućiti da lakše proizvedemo kruh. Pri tom je istaknuo kako zemlja treba pripasti onima koji ju znaju obrađivati i koji će od te zemlje svojim trudom, radom i znojem izvući najviše, posebno se zahvaljujući onima koji čuvaju tradiciju kroz slavlje Dužijance. Voditelji ovoga dijela svečane proslave kao i programa u petak odnosno subotu navečer na glavnom gradskom trgu bili su **Bernardica Ivanković** i **Davor Šimić**. Za sve uzvanike nakon predaje kruha priređen je ručak u HKC-u "Bunjevačko kolo".

Posjet grobu Blaška Rajića, ispraćaj kardinala McCarricka i "Bandašicino kolo"

Predvečer istoga dana, bandašica Nevena i bandaš Mario zajedno sa župnikom župe Sv. Roka, preč. Andrijom Anišićem i predsjednikom Organizacijskoga odbora "Dužijance 2007." Grgom Kujundžićem, položili su cvijeće i vijenac od žita na grob mons. Blaška Rajića. Tom prigodom Kujundžić je istaknuo kako nam je nalik čvrstoći kamena temeljca koji je položen u zgradu bogoslovije "Augustinianum", Blaško Rajić ostavio u baštinu čvrste temelje započevši još davne 1911. godine slaviti Dužijancu u crkvi. Pri tom je nadodao kako će od ove godine po uzoru na bandaša i bandašicu koji se brinu za Rajićev grob u Kerskom groblju, risari i risaruše brinuti o ljepoti Rajićeve biste ispred subotičke Gradske kuće.

Poslije posjeta grobu Blaška Rajića, bandaš i bandašica zajedno sa svojim roditeljima dočekali su i na taj ga način ujedno ispratili iz Subotice, u dvorani župe Sv. Roka kardinala McCarricka, koji se osim toga u kratkom razgovoru susreo i s mladima kojima je na kraju misnoga slavlja u katedrali poručio da budu *navijek prekrasni Gospodinu našem time što će biti i blagi jedni prema drugima*.

Otvarajući nešto kasnije "Bandašicino kolo", kojim je ujedno završeno nedjeljno središnje slavlje "Dužijance 2007.", nadbiskup Stanislav Hočevar poručio je okupljenim mladima da možda ni ne znaju da ih upravo Dužijanca i takvi događaji preobražavaju te se na njihovim licima i očima vidi ono što je teško naći negdje drugdje. *Kada gledam djecu i mlade uvijek sam ganut jer osim što nosite narodnu nošnju, s toliko ljubavi živite taj trenutak, ulazeći u povijest svojega naroda, poštujući svoju tradiciju i služeći svojoj nacionalnoj i vjerskoj zajednici, konkretno Katoličkoj Crkvi*, rekao je nadbiskup Hočevar zaželjevši im uvijek snagu da

bi Kristu mogli odgovoriti velikom radošću i odgovornošću te kako bi ponjima Europa ponovno pronašla kršćanske korijene i temelje civilizacije.

Goste su ove godine zabavljali ansambl "Ravnica" i ansambl HKC-a "Bunjevačko kolo". Po riječima bandašice Nevene i bandaša Maria, dojmovi s ovogodišnje Dužijance pozitivni su jer im je, kako kažu, bila velika čast i radost sudjelovati i biti nositeljima ovogodišnje gradske Dužijance. Zato im ni kiša nije mogla pokvariti dobro raspoloženje, čime su ujedno posvjedočili poticaj kojega su dobili na ispraćaju iz "kolijevke Dužijance". Dodajmo na kraju kako će posljednje u nizu događanja u okviru proslave "Dužijance 2007." biti Bunaričko proštenje 25. i 26. kolovoza ove godine.

Gosti Dužijance 2007.

Pozivu organizatora da budu gosti Dužijance odazvali su se među ostalim: Géza Kucsera, gradonačelnik Subotice sa suradnicima; Petar Kuntić, potpredsjednik Skupštine općine Subotica i zastupnik u Skupštini R. Srbije; Saša Vučinić – predsjednik Skupštine općine Subotica; Edit Molnár Pintér, članica općinskoga vijeća zaduženja za obrazovanje i dr.; iz Vlade RS: dr. Tamás Korhecz, potpredsjednik Pokrajinskog Izvršnog vijeća i pokrajinski tajnik za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, upravu i propise; Zoran Prčić, načelnik Sjevernobačkog okruga; dr. Zoltán Jeges, pokrajinski tajnik za obrazovanje i kulturu; József Kasza, počasni predsjednik SVM-a; predstavnici diplomatskoga kora: iz Veleposlanstva R. Hrvatske u Beogradu: Vladimir Lončar, ministar-konzul; iz Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici: Iva Aranjoš, konzulica; iz ambasade Finske: Ana Maria Korpi, ambasadorica; iz ambasade Mađarske: Ilona Šipoš Lukač, konzulica Generalnoga konzulata R. Mađarske u Subotici; iz ambasade USA: Keith Simons, v. d. otpravnik poslova ambasade SAD; Bianca Menendez, tajnica za politička pitanja; predstavnici iz okolnih zemalja: Josip Šarić, zamjenik ministra poljoprivrede R. Hrvatske i gradonačelnik grada Otok; Antun Toni Žagar, zamjenik župana Vukovarsko-srijemske županije; predstavnici nacionalnih vijeća: Branko Horvat, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća; Józsa László, predsjednik Mađarskog nacionalnoga vijeća; predstavnici vođanskih općina: Kanjiže, Bača, Ade i Bečaja te brojni drugi gosti.

U okviru "Dužijance 2007." u bogosloviju
"Augustinianum" položen blagoslovljen temeljni kamen

Povijesni trenutak za Subotičku biskupiju i cijelu Crkvu

Nepunih godinu nakon blagoslova kamena temeljca za subotičku bogosloviju "Augustinianum" i početka pripremnih radova, u okviru slavlja "Dužijance 2007." u nedjelju 12. kolovoza, umirovljeni washingtonski nadbiskup, kardinal **Theodore McCarrick** zajedno s apostolskim nuncijem u R. Srbiji **Eugeniom Sbarbarom**, beogradskim nadbiskupom **Stanislavom Hočevarom**, domaćim biskupom **Ivanom Péntesom** te desetak svećenika, u istu je Bogosloviju svečano položio spomenuti kamen temeljac. Istaknuvši kako je gradnja Bogoslovije povijesni trenutak za cijelu Subotičku biskupiju, ali i Katoličku Crkvu u cijeloj Srbiji te opću Crkvu, kardinal McCarrick izrazio je nadu da će ona posebno imati odjeka u misijskom poslanju Crkve. Pri tom je pozvao vjernike na ustrajnu molitvu za buduće svećeničke i redovničke kandidate, jer upravo *mi možemo biti sredstvo za svećenička i redovnička zvanja*, rekao je kardinal. Govoreći o važnosti Bogoslovije, nadbiskup Hočevar istaknuo je pak kako uz subotičku katedralu, biskupijsku zgradu i sjemenište "Paulinum" ona predstavlja harmoniju u mjesnoj i metropolitanskoj sredini kao i unutar cijele Katoličke Crkve u Srbiji i susjednim zemljama, jer nije samo izvanjski znak, već govori o nevidljivomu odnosno onomu što nosi i što uzdržava vidljivo i sve prolazno da bi sve dobilo svoj smisao. Nadbiskup Hočevar također je potaknuo na molitvu za buduće svećenike kako bi cijela naša Katolička Crkva te vjerske zajednice iz Bogoslovije dobivale ljude koji bi bili snažni u istini, vjeri i ljubavi, koji bi uvijek imali oslonac svoga pokreta i dijaloga u crkvenom i društvenom životu, zaključio je Hočevar.

Polaganju kamena temeljca nazočili su, među ostalim, ministar vjera R. Srbije **dr. Radomir Naumov**, subotički gradonačelnik **Géza Kucsera**, predsjednik Skupštine općine Subotica **Saša Vučinić**, članica općinskoga vijeća zaduženja za obrazovanje **Edit Molnár Pintér**, konzulica Generalnoga konzulata RH u Subotici **Iva Aranjoš**, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća **Branko Horvat**, predsjednik Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" **Mirko Ostrogonac**, predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijance 2007." **Grgo Kujundžić** i dr.

Podsjetimo, kamen temeljac bogoslovije "Augustinianum" blagoslovljen je još prošle godine 27. kolovoza tijekom misnoga slavlja na Bunaričkom proštenju, a subotički biskup Ivan, apostolski nuncij u R. Srbiji Eugenio te beogradski nadbiskup Stanislav svečano su tada potpisali i bulu o blagoslovu kamena temeljca, dok su pripremi radovi za gradnju Bogoslovije simbolički započeli na sam blagdan sv. Augustina 28. kolovoza, a pravi radovi u studenom prošle godine.

Željka Zelić

Dužijance u

... Starom Žedniku

Svečanom misom zahvalnicom koju je u crkvi Sv. Marka u Starom Žedniku predslavio biskupijski tajnik **mr. Mirko Štefković** zajedno s domaćim župnikom vlč. **Željkom Šipekom**, đurđinskim župnikom vlč. **Lazarom Novakovićem** i vlč. **Marijanom Đukićem**, proslavljena je 15. srpnja Dužijanca u Starom Žedniku.

Nositelji ovogodišnje Dužijance u Starom Žedniku bili su bandašica **Marina Šefer** i bandaš **Darko Šmit**, te mala bandašica **Vesna Tikvicki** i mali bandaš **Vladimir Gršić**. Krunu Dužijance, odnosno sliku rađenu u tehnici slame izradila je slamarka **Ana Milodanović**. Misnom slavlju nazočio je generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**, predsjednik Hrvatskog nacionalnoga vijeća **Branko Horvat**, predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijance 2007." **Grgo Kujundžić**, predsjednik Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" **Mirko Ostrogonac** kao i ovogodišnja gradska bandašica **Nevena Mlinko** i bandaš **Mario Tikvicki**. Nakon misnoga slavlja uslijedila je procesija oko crkve čiji je završetak bio blagoslov s Presvetim Oltarskim Sakramentom. U večernjim je satima održano tradicionalno Bandašicino kolo, a goste je zabavljao ansambl "Ravnica".

... Tavankutu

Procesijom od tavankutskoga Doma kulture do mjesne crkve Presvetoga Srca Isusova započelo je 22. srpnja ovogodišnje slavlje Dužijance u Tavankutu, čiji su nositelji bili bandašica **Svetlana Peić Tukuljac** i bandaš **Marko Skenderović**. Misno slavlje predslavio je župnik župe Sv. Roka iz Subotice preč. **Andrija Anišić** u koncelebraciji s domaćim župnikom preč. **Franjom Ivankovićem** i župnikom iz Aladinića don **Vinkom Raguzem**.

Krunu odnosno simbol Dužijance u tehnici slame izradila je **Jozefina Skenderović**, voditeljica slamarske sekcije HKPD „Matija Gubec“ iz Tavankuta. Misi zahvalnici nazočio je generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**, dogradonačelnik Subotice **Petar Kuntić**, predsjednik HNV-a **Branko Horvat** te izaslanstvo iz Kačmara (Republika Mađarska): gradonačelnik **Endre Pal**, dogradonačelnica **Andrea Zelić-Vaš**, tajnik **Joso Vujić** i dopredsjednica Hrvatske manjinske samouprave **Teza Vujkov-Balažić**.

Po tradiciji, u večernjim je satima u župnom dvorištu održano Bandašicino kolo, a nazočne je zabavljao tamburaški sastav HKPD „Matija Gubec“.

Svečanoj proslavi prethodilo je u subotu 21. srpnja zatvorenje XXII. Saziva kolonije naive u tehnici slame, a tijekom ovoga programa održana je i risarska večer, dok su bogati kulturni program upriličili članovi folklornog i tamburaškog odjela HKPD-a „Matija Gubec“ iz Tavankuta, KUD-a „Ivan Goran Kovačić“ iz Velike (Hrvatska) i HKUD-a „Dubrava“ iz Aladinica (BiH).

... Bajmoku

Svečanu sv. misu zahvalnicu za ovogodišnje prinose žetve predslavio je 15. srpnja u bajmočkoj crkvi Sv. Petra i Pavla vlč. **Ivica Ivanković Radak**, zajedno s domaćim župnikom mons. **Slavkom Večerinom** te župnim vikarom vlč. **Zsoltom Bendeom**.

Tim je misnim slavljem ujedno proslavljena ovogodišnja Dužijanica u Bajmoku, čiji su nositelji bili bandašica **Marijana Jurić** i bandaš **Aleksandar Rožumberski**. Mnogi mladi i djeca pomogli su im u toj velikoj i odgovornoj zadaći. Igra i pjesma ih je pratila od početka čišćenja, pletenja žita, kićenja, sve do svečane zahvale Bogu kada su u prikaznoj procesiji prinijeli darove, zahvalili Bogu za dar novoga žita i novog kruha. Brigu oko izrade slike za ovogodišnju Dužijance imao je **Ivan Stipić-Braco** koji je također okitio župnu crkvu, a veliku krunu za fijaker kao i prethodnih godina isplela je **Marija Petreš**. Svečanu euharistiju pjesmom je uzveličao župni zbor pod ravnanjem kantora **Attile Garajskog** te uz orguljsku pratnju **Čile Bartoš**.

... Svetozaru Miletiću

Sedma po redu Dužijanica u Svetozaru Miletiću proslavljena je 22. srpnja svečanom misom zahvalnicom koju je u crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije predvodio vlč. **Davor Kovačević** iz Bačkoga Brega zajedno s domaćim župnikom vlč. **Antalom Egedijem**. Nositelji Dužijance bili su bandašica **Ana Tošaki** i bandaš **Nikola Ivanković**, te mala bandašica **Andrea Mandić** i mali bandaš **Andrej Loboda**.

Tijekom misnoga slavlja nositelji ovogodišnje Dužijance prinijeli su na oltar kruh od novoga brašna te krunu koju je od slame izradio **Stipan Budimčević**. Misnom slavlju među ostalim nazočili su i predsjednik HKC „Bunjevačko kolo“ iz Subotice **Mirko Ostrogonac**, dopredsjednik DSHV-a **Mata Matarić**, predstavnici HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora: predsjednik **Šima Raič** i pročelnik Društva **Željko Kolar**, somborska bandašica **Bojana Jozić** i bandaš **Ivan Išpanović** te predstavnici kulturno-umjetničkih društava.

Proslava ovogodišnje Dužijance u Svetozaru Miletiću započela je 20. srpnja otvorenjem izložbe „Nanine skute i još po nešto“, a nastavljena je 21. srpnja cjelovečernjim programom pod nazivom „Risarska noć“ održanom u Domu kulture. Sudionici programa bili su članovi kulturno-umjetničkih društava i vokalnih solista iz Svetozara Miletića, Subotice, Male Bosne i Sombora.

... Maloj Bosni

U župi Presvetoga Trojstva u Maloj Bosni održana je 29. srpnja manifestacija zahvale za ovogodišnju žetvu, čiji su ovogodišnji nositelji bili bandašica **Nataša Brčić Kostić** i bandaš **Ivica Rukavina**, male bandašice **Patricija Merковиć** i **Josipa Ivković** te mali bandaš **Kristijan Matković**.

Misno slavlje u župnoj crkvi predslavio je vlč. **Miroslav Orčić**, a prije kraja misnoga slavlja upriličena je

procesija oko crkve s Presvetim Sakramentom, u kojoj su osim bandaša i bandašica sudjelovali i mladi i djeca obučeni u bunjevačku narodnu nošnju, te brojni gosti i vjernici. Misi zahvalnici nazočio je i predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijanca 2007." **Grgo Kujundžić**. U večernjim satima na poljani oko župne crkve održano je Bandašicino kolo.

... Đurđinu

Dužijanca u Đurđinu svečano je proslavljena svetom misom zahvalnicom koju je u crkvi Sv. Josipa Radnika 5. kolovoza predslavio bikovački župnik **Julije Bašić** u zajedništvu s domaćim župnikom **Lazarom Novakovićem** i župnikom župe Sv. Marka Evanđelista iz Staroga Žednika vlč. **Željkom Šipekom**.

Ovogodišnja bandašica i bandaš bili su **Marina Ivković Ivandekić** i **Siniša Skenderović** te mala bandašica i bandaš **Miljana Tumbas** i **Damir Milodanović**. Simbol đurđinske Dužijance, sliku izrađenu u tehnici slame izradila je **Marija Vidaković**. Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem **Verice Kujundžić**. Poslije svete mise uslijedila je procesija oko crkve s Presvetim Oltarskim Sakramentom u kojoj su sudjelovali nazočni vjernici. Istoga dana u večernjim je satima održana i prigodna akademija posvećena pjesniku **Jakovu Kopiloviću**, a predavanje o njegovu životu i radu održala je ravnateljica Hrvatske čitaonice **prof. Katarina Čeliković**. Proslava Dužijance u Đurđinu završena je Bandašicinim kolom.

... Ljutovu

Posljednja u nizu seoskih Dužijanci održana je 5. kolovoza u Ljutovu. Misno slavlje kod seoskog križa predslavio je biskupijski tajnik **mr. Mirko Štefković** zajedno s tavankutskim župnikom **preč. Franjom Ivankovićem**.

Titulu bandašice i bandaša ponijeli su ove godine **Biljana Remeš** i **Danijel Miler**, dok su njihovi mali pratiitelji bili **Ines Dražić** i **Josip Krčelić**. Krunu ovogodišnje Dužijance izradila je bandašica **Biljana**, inače slamarka pri HKPD "Matija Gubec" u Tavankutu. Nakon mise zahvalnice uslijedio je prigodni kulturno-umjetnički program, na kojemu su među ostalim nastupili risari i risaruše koji su ove godine sudjelovali na natjecanju risara u Đurđinu, tamburaši HKUD "Ljutovo" pod ravnanjem **Zorana Galfija**, vokalni solisti **Dijana Remeš** i **Boris Godar**, folklorni ansambli HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta kao i folkloriši HUK "Lajčo Budanović" iz Male Bosne. Proslavi Dužijance u Ljutovu nazočili su i gradska bandašica i bandaš **Nevena Mlino** i **Mario Tikvicki** te predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijanca 2007." **Grgo Kujundžić**.

Somborska "Dužionica"

Centralna proslava Dužionice u Somboru održana je 30. srpnja, a započela je svečanim mimohodom od Hrvatskoga doma do župne crkve Presvetoga Trojstva. Povorku do crkve predvodili su ovogodišnja bandašica i bandaš, **Bojana Jozić** i **Ivan Ispanović**. Misno slavlje u somborskoj crkvi Presvetoga Trojstva predslavio je dekan podunavski **preč. Jakob Pfeifer** zajedno s domaćim župnikom i somborskim dekanom **Josipom Pekanovićem**.

Zahvaljujući Bogu za sva njegova dobra i ovogodišnje plodove, **preč. Pfeifer** u propovijedi je podsjetio na naš odnos prema Bogu i prema čovjeku. Nakon svete mise, do središnjeg somborskog Trga Svetoga Trojstva formirana je povorka u kojoj su među ostalim sudjelovali i mladi odjeveni u narodne nošnje. U maloj dvorani zgrade Županije, sudioničke manifestacije primio je predsjednik Općine Sombor **Jovan Slavković**, a bandaš i bandašica predali su mu tom

prigodom posvećen kruh od novoga brašna. Prije ručka dugogodišnja članica Folklorinoga odjela HKUD "Vladimir Nazor" **Emilija Dorotić** darovala je Društvu bunjevačko narodno ruho koje će iduće godine nositi bandaš i bandašica.

Proslavi Dužionice nazočili su mnogobrojni gosti, među ostalim i predstavnici Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beogradu **Svetlana Božinović** i **Jerko Ljubičić**, generalni konzul RH Subotici **mr. Davor Vidiš** sa suradnicima, zastupnik u Skupštini Srbije **Petar Kuntić**, zamjenica pokrajinskoga tajnika za upravu, propise i nacionalne manjine **Antonija Čota** sa suradnicima, predsjednica IO HNV-a **Slavica Peić**, predsjednik HAD-a **Dujo Runje**, ravnatelj Ureda Hrvatske matice iseljenica u Vukovaru **Silvio Jergović** te predstavnici hrvatskih udruga i kulturno umjetničkih društava iz Osijeka, Vinkovaca, Sonte, Subotice, Tavankuta, Svetozara Miletića, Bačkoga Brega, Bačkoga Monoštora, Rume, Bezdana i Sombora.

Prema "Hrvatskoj riječi" (osim Dužijance u Bajmoku) priredila: **Željka Z.**

Natjecanje risara u Đurđinu

U okviru proslave "Dužijance 2007." održano je 14. srpnja tradicionalno Natjecanje risara, ovoga puta na njivi u vlasništvu župe Sv. Roka u Đurđinu, gdje se na Markovo ove godine održao svečani blagoslov žita.

Domaćini ovogodišnjega risa bili su **Jelica i Franjo Dulić**, a pobjednici risa bili su: **Klara Kujundžić i Vinko Stantić** iz Male Bosne, drugo mjesto osvojili su **Emerka Poljaković i Pere Tikvicki** iz Staroga Žednika a treće **Ruža Juhas i Stipan Kujundžić** iz Male Bosne. Posjetitelji su i ove godine mogli vidjeti kako se nekada radio ris te se okrijeti pravim risarskim «ručkom». Natjecanju risara nazočili su među ostalim i gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera**, zastupnik u Skupštini Srbije **Petar Kuntić**, generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **mr. Davor Vidiš**, predsjednik HNV-a **Branko Horvat** sa suradnicima, savjetnik za odnose sa javnošću u kabinetu Ministarstva poljoprivrede Republike Srbije **Dušan Katić**, direktor Uprave za zaštitu bilja pri Ministarstvu poljoprivrede **Stevan Maširević**, predsjednik Organizacijskoga odbora "Dužijance 2007." **Grgo Kujundžić** te brojni predstavnici društvenog, kulturnog i političkog života grada. Tijekom programa natjecanja risara, članovi Likovnoga odjela HKC "Bunjevačko kolo" zajedno s gostima, slikarima iz Hrvatske, upotpunili su ovu manifestaciju slikajući na temu žetve. /*Hrvatska riječ*/

Tavankut: XXII. saziv Kolonije naive u tehnici slame

U Galerijskom prostoru HKPD "Matija Gubec" u Tavankutu 13. srpnja otvoren je XXII. saziv Kolonije naive u tehnici slame. Kao i svake godine, izloženi su umjetnički radovi nastali na lanjskom sazivu održanom u Tavankutu. Izložbu je otvorila povjesničarka umjetnosti i zamjenica predsjednika HKPD "Matija Gubec" **Ljubica Vuković-Dulić**, koja je istaknula značaj ove Kolonije kao i samog Društva gdje se nalaze prvi radovi nastali u ovoj tehnici. U svom govoru ona je ukazala na dalekosežni značaj očuvanja i razvitka ove umjetnosti, ali i sjećanje na utemeljiteljice ove umjetnosti. Predsjednik društva **Ladislav Suknović**, otvarajući XXII. saziv Kolonije istaknuo je da kada se o slami govori čovjek mora biti pristran, ali i dostojanstven jer su ove slike otkinuti dijelovi naših života i postojanja na ovim prostorima.

Program Kolonije trajao je tjedan dana, svakoga radnoga dana od 9 do 18 sati u prostorijama Osnovne škole

„Matija Gubec“ u Tavankutu. Organizaciju projekta potpomogli su Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske, Pokrajinsko tajništvo za kulturu i obrazovanje, Pokrajinsko tajništvo za upravu, propise i prava nacionalnih manjina i Skupština općine Subotica.

U okviru Kolonije, 18. srpnja održan je i Okrugli stol na temu slamarstva, na kojemu je sudjelovala kustosica Gradskega muzeja u Subotici **Olga Kovačev Ninkov**, voditeljica slamarškog odjela HKPD "Matija Gubec" **Jozefina Skenderović**, predsjednik HNV-a **Branko Horvat** i predsjednik HKPD "Matija Gubec" **Ladislav Suknović**. Kolonija je svečano zatvorena 21. srpnja u Domu kulture kada je priređen kulturno-glazbeni program. Predsjednik društva **Ladislav Suknović** je prigodom zatvorenja Kolonije zahvalio svim sudionicima i naglasio da je ove godine svetkovina utoliko veća jer se obilježava 20. godina od obnove obilježavanja Dužijance u Tavankutu, 1986. godine. /*Ladislav Suknović*/

Subotica: Izložba "Bunjevci na senjskom području"

Senjski biskup Mile Bogović na otvorenju izložbe

Izložba "Bunjevci na senjskom području" otvorena je 20. srpnja u Gradskom muzeju u Subotici.

Etnografska izložba stigla je u Suboticu na inicijativu Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Poglavarstva grada Senja, Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici i općine Subotica, a u organizaciji Gradskega muzeja Senj i Gradskega muzeja Subotica.

Na otvorenju te značajne izložbe koja je smještena u okvir proslave ovogodišnje Dužijance, govorili su direktor subotičkega muzeja **mr. István Hulo**, ravnateljica senjskega muzeja **prof. Blaženka Ljubović**, generalni konzul RH u Subotici **mr. Davor Vidiš**, senjski gradonačelnik **prof. Darko Nekić**, subotički dogradonačelnik **Petar Kuntić**, predsjednik Organizacijskog odbora Dužijance 2007. **Grgo Kujundžić**, te kao posebni gost večeri gospičko-senjski biskup **mons. Mile Bogović**. *Premda je danas dan grada Gospića, sjedišta moje biskupije, radije sam došao u Suboticu na otvorenje ove izložbe jer sam smatrao da i ovamo kao "bunjevački biskup" dolazim k svojima*, rekao je biskup Bogović, prisjećajući se srdačnog prijama u Subotici prije dvije godine kada je bio predvoditelj slavlja Dužijance. Istaknuo je kako je svojim dolaskom želio poduprijeti međusobnu povezanost senjskih i subotičkih Bunjevaca, ističući njihovo

zajedničko hrvatsko podrijetlo. Podsjetio je također da jedan veliki dio hrvatskog naroda pripada bunjevačkoj etničkoj skupini. Mr. Vidiš istaknuo je da potpora Generalnog konzulata i Ministarstva kulture RH izložbi želi biti doprinos u rasvjetljavanju pitanja o podrijetlu Bunjevaca koje je u Subotici i u čitavoj Srbiji i danas vrlo potencirano. *I ovom izložbom želimo pokazati tko su i odakle su Bunjevci. I danas želim očitovati jasan i odlučan stav Republike Hrvatske da su Bunjevci Hrvati, bez obzira na sve pokušaje svojatanja*, rekao je mr. Vidiš. Izložba je bila otvorena do 18. kolovoza, a sastojala se iz više dijelova svrstanih pod područja "Gospodarstvo", "Transport", "Vodoopskrba", "Odijevanje i tekstilno rukotvorstvo", "Tradicijska prehrana", "Kovač i kovačija" te "Unutrašnjost kuće". /IKA/

Otvorenjem izložbe "S Božjom pomoću" započelo središnje slavlje "Dužijance 2007."

"Molitvom i prilikom prid Bogom"

Vratimo se vrijednostima i u našem ambijentu života koje nas nadahnjuju, smiruju, potiču na dobro i pozivaju na nasljedovanje. Možda nam baš danas nedostaje ta dimenzija duhovne prisutnosti, makar i svete prilike, a da bude poticaj i izazov na nasljedovanje, istaknuo je **dr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", otvarajući tradicionalnu izložbu "S Božjom pomoću" koja je na temu "Molitvom i prilikom

prid Bogom" otvorena 7. kolovoza u subotičkoj Modernoj galeriji "Likovni susret". Izložbu je sedamnaesti put po redu organizirao Institut "Ivan Antunović" zajedno s Etnografskim odjelom "Blaško Rajić", a njome je ujedno započelo i središnje slavlje Dužijance 2007. Osim starih i rijetkih molitvenika, eksponata Bunjevačko-šokačke knjižnice "Ivan Kujundžić", odjela Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", na izložbi su prikazane i slike, odnosno svete prilike koje prikazuju različite motive s Isusom i Blaženom Djevicom Marijom.

O izloženim molitvenicima govorila je autorica izložbe i ravnateljica Hrvatske čitaonice **prof. Katarina Čeliković** istaknuvši pri tom kako je cilj izložbe bio ukazati na vrijednost koja je čuvana stotinama godina u nečijim kućama, a koju možemo vratiti i kroz sferu duhovnosti. Pri tom je dodala kako su, kad je riječ o molitvenicima, među ostalim prikazani rariteti, među kojima najstariji izloženi molitvenik datira iz 1797. godine. U jednoj od vitrina prikazane su knjige koje spadaju u deset najvećih molitvenika budući da sadrže petsto i više stranica, zatim molitvenici pisani za određene prigode i opće namjene. Prikazani su također različiti uvezi molitvenika te kako su naši ljudi različite događaje iz svojega života zapisivali upravo u molitvenike.

Tekst iz Bašćanske ploče star devet stotina godina, pisan hrvatskim jezikom čakavskoga narječja i koji svjedoči o tome kako se jezik kroz vrijeme mijenjao, kazivao je **Filip Čeliković**, što je slučaj i s bunjevačkom ikavicom na ovim prostorima zapisanom u izloženim svetim molitvenim knjigama. Odlomak iz Molitve na svr'godište iz molitvenika "Slava Božja" govorio je **Gabrijel Lukač**. Otvorenje izložbe pjesmom je obogatio Komorni zbor "Collegium musicum catholicum" pod ravnanjem **Miroslava Stantića**.

U povodu otvorenja izložbe, tiskan je i prigodni izložbeni katalog u kojemu se osim tekstova dr. Andrije Kopilovića, **prof. Tomislava Žigmanova** i prof. Katarine Čeliković nalazi i predložena bibliografija molitvenika, izdanih u razdoblju od 1736. do 2003. godine. Riječ je o molitvenicima koji su većinom tiskani u Budimu, Baji, Pešti, Pečuhu, Kalači, Subotici i Novom Sadu.

Izložba u galeriji "Likovni susret" otvorena je do 20. kolovoza 2007. /Željka Zelić/

Književna večer posvećena molitvenicima i svetim prilikama

Značenje i značaj svetih slika i molitvenika na narodnom jeziku Hrvata u Podunavlju bila je tema književne večeri koja je u organizaciji Književnog kluba „Miroљub“ pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ održana 9. kolovoza u Hrvatskom kulturnom centru „Bunjevačko kolo“, a sve u sklopu „Dužijance 2007.“

O značenju svetih slika u životu Crkve i obitelji govorio je predsjedavajući Instituta **dr. Andrija Kopilović** posebno ukazavši na krizu štovanja svetih slika i prilika u životu moderne obitelji, što svjedoči i o svojevrsnoj krizi vjere koja se ogleda u nedostatku zajedničke obiteljske molitve. Uspoređujući današnjicu s prošlošću, dr. Kopilović naznačio je kako su svete slike u prošlosti našega naroda koji je sve-tište svoje „domaće crkve“ doživљjao upravo u obiteljskom zajedništvu salaša, postale ne samo znak kršćanske pripadnosti, nego stvarno mjesto štovanja i svakodnevne zajedničke molitve pa je tako salaš postajao *crkva u malom*. *Slike su bile i odgojno sredstvo i poticajno i molitveno*, zaključio je dr. Kopilović.

Prof. Tomislav Žigmanov govorio je pak o molitvenim knjigama Hrvata u Podunavlju ukazavši na bogatstvo više od sto sedamdeset molitvenika koliko ih, počevši od doseljenja na ove prostore, danas baštinimo. Pri tom je posebno ukazao na prvoga pisca molitvenika Šimuna Mecića, a potom i na neke od pedeset autora iz kruga Katoličke Crkve: Emerika Pavića, Grgura Peštalića, Antuna Josipa Knezovića, Franju Bodolskoga, Ivana Antunovića, Lajču Budanovića, Gerarda Stantića, Vilka Dorotića, Blaška

Dužijanca 2007.

Rajića, Albu Vidakovića, Tadeja Vojnovića i Stjepana Beretića te na laike Miju Mandića, Ivu Prčića, Janju Prčić i Josipa Andrića. Ukazavši na pet najznačajnijih razdoblja naše povijesti te na obujam objavljivana molitvenika u istima, prof. Žigmanov zaključio je kako su molitvenici dio integralne hrvatske povijesti.

Budući da se ove godine navršava 90. godišnjica rođenja skladatelja Milana Asića (23. kolovoz 1917. - 19. rujna 1986.), voditeljica katedralnoga zbora „Albe Vidaković“ **s. Mirjam Pandžić** podsjetila je u kratkim crtama na njegov životni put, a u znak sjećanja na Asićeve život i djelo zbor je izveo njegov 136. psalam. Dr. Andrija Kopilović ukazao je pak o 100. obljetnici rođenja Seka Jovane Stantić (29. listopada 1907.) na njezin životni put, budući da je počevši od 1926. godine sve do svoje smrti 1993. godine aktivno sudjelovala u organiziranju Dužijance koja je, kako je ustvrdio dr. Kopilović, na neki način *postala središte njenoga vjerničkog života*. Nazočni su također mogli pogledati i izložbu s prikazanim naslovnicama značajnijih molitvenika, a priredila ju je ravnateljica Hrvatske čitaonice, **prof. Katarina Čeliković**. Molitvu „K svetomu Roku“ iz molitvenika Grgura Peštalića iz 1797. godine koji je ujedno najstariji u fondusu knjižnice „Ivan Kujundžić“ govorio je **Filip Čeliković**, a gradska bandašica **Nevena Mlinko** pročitala je „Molitvu Bunjevaca“. Na kraju književne večeri nastupili su gosti iz Republike Češke.

Željka Zelić

NAGRADE ARANŽERIMA IZLOGA

U sklopu književne večeri dodijeljene su i nagrade sudionicima natjecanja aranžera izloga s detaljima i elementima Dužijance, kojega je organizirao **Dejan Kovač**. Žiri u sastavu: **Alojzije Stantić**, **Milka Mikuška** i **Đurđica Orčić** odabrao je najbolje, a predsjednik Organizacijskoga odbora „Dužijance 2007.“ **Grgo Kujundžić** uručio je ove godine nagrade za pet od ukupno 18 aranžera izloga. Prva nagrada dodijeljena je **Blaženki Piuković**, a druga **Ivanu Stipiću-Braci** i djeci koja su mu pomagala u aranžiranju: **Marku Križanoviću** te **Heleni Štrbo**. Dvije treće nagrade dodijeljene su: Hrvatskom kulturno-prosvjetnom društvu „Matija Gubec“ iz Tavankuta za kojega su izlog aranžirale **Kristina Kovačić** i **Sanda Benčik** te **Grgi Piukoviću**, dok je posebnu nagradu primila **Marga Lendvai**.

DODJELA ANTUŠOVE NAGRADE

Sedamnaesti put po redu dodijeljena je u okviru književne večeri tradicionalna „Antušova nagrada“ koja se dodjeljuje onima koji na različite načine šire kulturu i ljepotu Hrvatskog naroda – bunjevačkog roda. Nagrade je dodijelio predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“, dr. Andrija Kopilović.

- Treća nagrada pripala je **bračnom paru Vesne i Ivice Sekereš** s njihovih četvero djece.
- Druga nagrada pripala je **prof. Miri Temunović**, voditeljici maloga Tamburaškoga orkestra pri Glazbenom odjelu HKC-a „Bunjevačko kolo“.
- Prvu nagradu je dobila **Hrvatska čitaonica** i ravnateljica Čitaonice prof. Katarina Čeliković.

Izložba radova sa Kolonije naive u tehnicu slame

U vestibulu Gradske kuće otvorena je u petak, 10. kolovoza izložba radova u tehnicu slame nastalih na XXII. sazivu Kolonije naive u tehnicu slame HKPD „Matija Gubec“ u Tavankutu. Kako je to u uvodnoj riječi rekla predsjednica Kolonije, **Jozefina Skenderović**, ovaj prostor uvijek za radove u slami garantira i najveći broj posjetitelja jer je u srcu centralnih događanja ovogodišnje Dužijance.

Veliki prijatelj ove umjetnosti i samih umjetnica, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ **mons. dr. Andrija Kopilović** ispričao je biblijsku priču o Isusovu prolaženju žitnim poljem i njegovoj želji da nahrani svoje učenike. Tom je prigodom Petar zamolio: »Ostavi bar nešto zrnja za ptice nebeske i za sirotinju.« Isus tada zaustavi ruku, a slamu prepusti Koloniji u Tavankutu. Kao što je davno pomilovao klas, tako je Isus pomilovao srce naših umjetnica i u tom srcu rođena je ljubav prema krhkoj slami, a onda je nadahnua svojim stvarateljskim duhom ove drage radnice i radnike. Oni su zagledani u

to svoje preobraženo srce i rasvijetljeni um, ne žaleći truda njemu, prijatelju ljudi i za ljude, spleli sve ovo što sada gledamo.

Izložbu su ljubitelji ove umjetnosti mogli pogledati do subote, 18. kolovoza. /K. Č./

Tamburašku večer omela kiša

Ovogodišnjeg bandaša **Maria Tikvickog** i bandašicu **Nevenu Mlinko** predstavio je u petak, 10. kolovoza na glavnom gradskom trgu **mons. dr. Andrija Kopilović**. Bilo je to na žalost sve od predviđenog programa koji je te večeri omela neumoljiva kiša.

Izbor najljepših pratioca bandaša i bandašice Dužijance 2007. ipak je obavljen u predvorju Gradske kuće, ali su rezultati objavljeni na risarskoj večeri, u subotu.

Ove su večeri publiku zabavljali tamburaški ansambl:

HKC "Bunjevačko kolo", HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta, "Hajo", "Ravnica" i "Razgale" iz Subotice te Narodni orkestar folklornog ansambla "Sluničko" iz Češke.

Skupština risara i večer folklor

Veseli risari otpočeli su svoju skupštinu u subotu, 11. kolovoza na glavnom gradskom trgu pogodbom za ris, a na pozornici su predstavljeni i ovogodišnji pobjednici „Takmičenja risara“ u Đurđinu. Svoj nastup završili su tradicionalnim kolom.

Iako je u petak na večer kiša spriječila proglašenje najljepših pratioca bandaša i bandašice, u subotu je mnogobrojna publika mogla vidjeti najljepše po mišljenju žirija koji je ocijenio stas, visinu i hod, izgled glave, lica i frizure, izgled i usklađenost nošnje te opći dojam natjecatelja. Izabrani parovi nagrađeni su lijepim nagradama koje je uručio predsjednik Organizacijskoga odbora Dužijance 2007. **Grgo Kujundžić**.

Zahvaljujući lijepom vremenu, ova je večer okupila na trgu mnogobrojnu publiku koju su zabavili svojom umješnošću folklorni ansambl i orkestri.

Na veliku radost mlađe publike, program je nastavljen nastupom poznate subotičke rok skupine „Perpetuum mobile“ te je tako bilo zabave za sve ukuse i uzraste.

Najljepši par, prva pratilja i pratilac bandašice Nevene i bandaša **Maria su Marijana Tikvicki i Zvonimir Kopilović** iz Subotice, drugi par su **Jelica Čipak** iz Starog Žednika i **Ognjen Raić** iz Subotice, dok su treća pratilja **Sanja Šujić** iz Subotice i njen pratilac **Marko Tikvicki**. /K. Č./

U programu su nastupili:

- Hrvatski kulturni centar „Bunjevačko kolo“
- Dječji folklorni ansambl „Sluničko“ iz Rokycanya, Republika Češka
- Hrvatska udruga kulture „Lajčo Budanović“ iz Male Bosne
- KUD „Graničari“ iz Gunje, Republika Hrvatska
- MKC „Nepker“
- KUD „Aleksandrovo“
- KUD „Lemeš“ iz Svetozara Miletića
- OKUD „Mladost“ iz Subotice
- HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora
- Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo „Matija Gubec“ iz Tavankuta

Bogoslovi u akciji

Uvijek spremni na rad i pomoć, bogoslovi **Subotičke biskupije** i ove su se godine okupili na radni tjedan od 16. do 19. srpnja.

Predvođeni vlč. **Mirkom Štefkovićem** zasukali smo rukave i prionuli na posao. Nakon prošlogodišnjega pre-mještaja knjiga iz knjižnice, ovogodišnji zadatak bio je (na sreću) lakši, ali mnogo prašnjaviji. Trebalo je urediti arhiv Biskupije te mnogobrojne matice poslagati prema godištu i vrsti. Unatoč tropskim vrućinama i oblacima prašine, posao je tekao glatko i brzo. Radno vrijeme je bilo dvokratno: započinjalo se ujutro u 9.30 sati, a

nastavljalo nakon zasluženog popodnevnog odmora. Težinu rada i žegu dana hrabro smo podnosili zahvaljujući vlč. **Mirku Štefkoviću** koji nas je obilato opskrbljivao napicima i maskama za prašinu. Ostatak dana provedi smo družeći se, najčešće prepričavajući dogodovštine iz bogoslovija u kojima boravimo, a svaku smo večer imali misu.

Dragan Muharem

Ivandečićev film ponovno nagrađen na "Žiselu"

Na festivalu amaterskog i video filma „Žisel“ dokumentarni film **Ivana Ivkovića Ivandečića** „Zbogom bili salaši“ dobio je prvu nagradu Festivala.

Posljednji je to u nizu uspjeha autora hrvatskog dokumentarnog i amaterskog filma u Vojvodini ostvaren u uvjetima skromnih financijskih i materijalnih sredstava. Ivandečić dodaje da tema i priča za njegove filmove, koji uporište uglavnom imaju u odumirućim običajima i načinu života, nažalost ima u izobilju. Dodaje kako nije problem otkriti i obraditi temu, već naći ljude spremne da sudjeluju u njegovim projektima.

Podsjetimo, Ivkovićev film „Džez pod dudom“ prošle godine je na Festivalu amaterskog i video filma „Žisel“ dobio nagradu za najbolju žensku ulogu.

[/www.suboticadanans.info/](http://www.suboticadanans.info/)

Kardinal Puljić u Somboru

Svetkovina Gospe Karmelske svečano je proslavljena 16. srpnja u somborskom Karmelu. Središnje euharistijsko slavlje na hrvatskom jeziku predvodio je nadbiskup vrhbosanski i predsjednik BK BiH kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji s priorom somborskog karmelskog samostana o. Anđelkom Jozićem i dvadesetak svećenika i redovnika, među kojima su bili i kardinalov tajnik Josip Tadić i ovogodišnji karmelićanski mladomisnici.

Slavlje je počelo svečanim ophodom u kojem su kip Gospe Karmelske nosile djevojke u hrvatskim bunjevačkim i šokačkim nošnjama uz pratnju brojne djece i mladih u narodnim nošnjama. U prikaznoj procesiji mladi u narodnim nošnjama iz Sombora, Bačkog Brega, Bačkog Monoštora i Sonte prinijeli su darove za misu kao i snop pšenice i kruha – simbol plodne bačke ravnice, te narodni vez “tkanje” koje su kardinalu darovali vjernici iz Bačkog Brega. Na misi su bili i somborski parosi SPC o. Srđan i o. Branko te gradonačelnik Sombora dr. Jovan Slavković.

Izražavajući radost što je prvi put u pastoralnom pohodu Somboru i na slavlju Gospe Karmelske, kardinal Puljić u propovijedi je podsjetio na prizor s Kalvarije kada nam je Isus u najbolnijem trenutku svoga života dao najveći dar – svoju Majku koju je Ivan uzeo k sebi. Od tada pa sve do danas svi oni koji se žele približiti Bogu čine to najbrže uz Marijinu pomoć. Osim toga, ukazao je na suvremene opasnosti koje zavode čovjeka i odvlače ga od Boga i od pravoga puta kao što su konzumizam, relativizam i indiferentizam. *Ti suvremeni trendovi odvlače čovjeka od Boga tako te on počne lagati sebi kako nema vremena za molitvu*, rekao je kardinal te je nadodao kako je to najveća laž jer za ono što čovjek hoće uvijek se nađe vremena. *Slaviti danas Karmelsku Gospu znači slaviti onu koja je Boga čula, Boga poslušala. Slaviti onu koja je Božju volju prihvatila i slijedila*, istaknuo je propovjednik te nadodao da ukoliko i mi danas želimo nadići onu potištenost, ono beznađe i prosječnost moramo kao Marija pronaći izvor života a to je Božja riječ. Osim toga, moramo se opredijeliti za Boga Marijinim opredjeljenjem i svetošću života davati svoj doprinos promjeni i boljitku sredine u kojoj živimo, što je osobito značajno u mješovitim sredinama u kojima živimo i mi u Bosni i vi u ovim krajevima, rekao je kardinal te zaključio kako svi mi zračimo onim što u srcu nosimo poželjevi pri tom da u srcu nosimo Božju ljubav kako bismo mogli zračiti toplinu te ljubavi i svjedočiti za Božju ljubav.

Na kraju mise prior Jozić zahvalio je kardinalu, svim nazočnim svećenicima, braći i prijateljima sestrinske pravoslavne Crkve, gradonačelniku, svim hodočasnici, osobito mladima u narodnim nošnjama kao i brojnim dobročiniteljima koji su omogućili to slavlje. Slavlje je završilo Škapularskim ophodom po crkvi te bratskim domjenkom koji su karmelićani priredili u samostanskom dvorištu za sve sudionike slavlja. Na misi je pjevao zbor mladih “Collegium musicum catholicum” iz Subotice pod ravnanjem Miroslava Stantića i uz orguljašku pratnju mr. Kornelija Vizina. Istoga dana, misu na slovačkom jeziku slavio je župnik iz Selenče Marijan Dej, na njemačkom Jakob Pfeifer, župnik apatinski i odžački, a misu na mađarskom jeziku predvodio je subotički

biskup Ivan Péntzes u koncelebraciji s desetak svećenika i redovnika. Za ovogodišnju proslavu Karmelske Gospe vjernici su se pripremali devetnicom koju su prikazali za duhovna zvanja. Devetnica je završila 15. srpnja euharistijskim slavljem koje su predvodili ovogodišnji mladomisnici Hrvatske karmelske provincije.

Andrija Anišić

Subotica: Blagdan sv. Ane

Blagdan svetih Joakima i Ane proslavljen je večernjom svetom misom prošternja 20. srpnja u kapelici posvećenoj sv. Ani na subotičkom Kerskom groblju. Misu je predvodio tavankutski župnik preč. Franjo Ivanković u koncelebraciji s domaćim župnikom preč. Andrijom Anišićem i đurđinskim župnikom vlč. Lazarom Novakovićem.

“Opjevajmo slavne pretke naše po njihovim pokoljenjima”, riječi su to knjige Sirahove kojima je preč. Ivanković započeo propovijed. On je istaknuo kako Crkva pred nas stavlja svetu obitelj, svete Joakima i Anu, roditelje blažene Djevice Marije, dvoje ljudi koji su uzor nama vjernicima, te je nadodao kako je svet onaj koji je s Bogom jer Bog je jedini svet. Veliki ljudi su oni koji u svakidašnjici ostvaruju svetost, žive svetost, a da bismo mogli živjeti sveto, potrebna nam je Božja pomoć, Njegova prisutnost i jakost, nadodao je propovjednik. Blažena Majka Terezija je rekla kako današnji svijet treba svjedoke koji će svjedočiti da je Bog ljubav, a ne propovjednike i govornike. Bog nam postaje blizak i drag po sakramentima. Kada se muž i žena vjenčaju, postaju živi znak živoga Boga na zemlji, a onoliko koliko se oni vole, utoliko je više sakrament, rekao je preč. Ivanković, nadodavši kako se od nas traži da i mi, poput Krista prolazimo Zemljom čineći dobro. *Ne trebamo gledati sebe i svoje interese, jer ono što učinimo drugima - učinimo Bogu. Učinimo nešto lijepo za Isusa, obogatimo svijet ljubavlju i dobrotom, obogatimo i mi ovaj svijet Bogom*, zaključio je propovjednik.

Misu prošternja pjevanjem je pratio župni zbor uz glazbenu pratnju Filipa Čelikovića.

Nikolina
Skočovski Bačić

Proštenje u kapeli Sv. Ane u Bačkom Novom Selu

Nakon dugoga razdoblja prekida služenja svetih misa u kapeli Sv. Ane u Bačkom Novom Selu slavljen je 26. srpnja proštenje. Svečanu svetu misu proštenja predvodio je župnik vlč. Josip Štefković, a na misi su se okupili domaći te vjernici i hodočasnici iz Plavne, Bača i drugih okolnih sela.

Već rano ujutro oglasila su se crkvena zvona, koja je vlč. Štefković dao osposobiti za blagdan sv. Joakima i Ane. U propovijedi je vlč. Josip izrazio zadovoljstvo brojem nazočnih na svetoj misi i zahvalio se svima koji su sudjelovali u uređenju okolice i same kapele, a nije krio ni svoju radost što se obnavlja proštenje sv. Ane u ovoj, gotovo zaboravljenoj župi.

Nakon svete mise vjernici su mogli pogledati spomenik Svetom Trojstvu pokraj kapele, koji su Nijemci podignuli 1934. godine u znak 200. obljetnice svoga doseljenja u ovaj kraj, a kojega su obnovili u lipnju 2006. godine. Valja spomenuti kako je crkva Sv. Ane u središtu mjesta dugi niz godina izložena rušenju i više se ne obnavlja. Ostala je već skoro bez krova, ali njezini temelji i zidovi još uvijek su čvrsti i svjedoče o jakoj vjeri i velikom broju katolika koji su nekad ovdje živjeli. Za one koji su još ostali i za poneke goste iz Njemačke, bivši župnik vlč. **Stipan Bošnjak** služio je jedno vrijeme svete mise u obnovljenoj kapeli u župnoj kući. Dolaskom vlč. Josipa Štefkovića u našem dekanatu obnavljaju se crkve u Tovariševu, Deronjama, kapela na Feliću te konačno i kapela Sv. Ane u Bačkom Novom Selu. Tako smo nakon duljega vremena ponovno dobili prigodu iskazati štovanje ovoj velikoj svetici, majci Blažene Djevice Marije, a ona će nam zasigurno pomoći u obnavljanju kršćanske tradicije i vjerskih zanosa preostalih katolika ovoga dijela Bačke. Kad je riječ o crkvi, u razgovorima su izražene mnoge ideje, pa i nada da se ona još uvijek može spasiti od rušenja. Za sada oltarna slika sv. Ane, kip sv. Josipa i još neki sakralni predmeti spas su našli u plavanjskoj crkvi Sv. Jakova.

Zvonimir A. Pelajić

Proslava sv. Jakova u Plavni

Svečanom svetom misom, koju je 25. srpnja predslavio vlč. Ivica Ivanković Radak zajedno s domaćim župnikom vlč. Josipom Štefkovićem, župnikom iz Vajske vlč. Josipom Kujundžićem i bačkopalanačkim župnikom vlč. Františekom Gašparovskim uz pomoć akolita Dragana Muharema, proslavljen je blagdan sv. Jakova, zaštitnika Plavne.

U poučnoj i poticajnoj propovijedi vlč. Ivanković je govorio o apostolu Jakovu, ali i o mogućnosti da svatko od nas bude apostol u svojoj sredini. Svi vjernici sposobni su činiti velika djela, ovisno o tomu koliko im je Bog dao. Poput apostola, svatko od nas pozvan je na put svetosti, razvijanja i sazrijevanja.

To što su Jakov i njegov brat Ivan htjeli biti kod Isusa na malo boljem mjestu i nije nekakav grijeh, jer svi mi moramo težiti svakim danom biti sve bolji i svetiji, rekao je propovjednik.

Misno slavlje uzveličao je pučki župni zbor. Ovo je inače drugi put kako se proštenje ili "kirbaj" u Plavni slavi na sam spomendan ovoga sveca. Prije i poslije svete mise moglo se u razgovorima među vjernicima čuti kako se spomendan sv. Jakova slavi u mnogim župama te da ga je Španjolska izabrala za svojega zaštitnika, a da je čuvena šibenska katedrala također njemu posvećena. Doista, možemo biti ponosni što nam je ovaj svetac uzor i zaštitnik.

Zvonimir A. Pelajić

Dan Radio Marije

U svetištu Majke Božje na Bunariću kraj Subotice održan je 28. srpnja Dan Radio Marije.

Program je započeo molitvom *Andeo Gospodnji* a nastavio se kroz glazbu i razgovore sa slušateljima. Mnogi su željeli upoznati "vlasnike" glasova koje svakodnevno slušaju. Susret je završen dvojezičnom svetom misom na kojoj je na hrvatskom jeziku propovijedao p. **Tadej Vojnović OFM**, direktor Radio Marije Srbije, a na mađarskom jeziku dr. **Károly Szerdkényi**, direktor Ra-

dio Marije Mađarske. Radio Marija je jedina katolička radio postaja u Srbiji danas, radi već nekoliko godina, a zajedno s ostalim postajama iščekuje rezultate natječaja Republičke Radiodifuzne Agencije (RRA) glede dodjele frekvencija i dozvola za daljnje emitiranje. /Cs. K./

Apostolski vizitator u Subotici

Mandatom Svete Stolice celjski biskup **mons. dr. Anton Stres** u svojstvu Apostolskog vizitatora posjetio je Subotičku biskupiju u razdoblju od 31. srpnja do 5. kolovoza. Tom prilikom biskup Stres je posjetio Ordinarijat i više župa iz različitih dekanata kako bi se upoznao s crkvenim životom u našoj biskupiji. Razgovarao je također i s predstavnicima po dvije muške i ženske redovničke zajednice te s vjernicima laicima. Ovim posjetom Sveta Stolica je izrazila veliko interesiranje i skrb za našu malenu lokalnu Crkvu, mada točan razlog ove vizitacije nije javno obznanjen. /M.Š./

Hrvati iz Vojvodine na rijeci Buni, u Međugorju i Sinju

U organizaciji Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, na trodnevni je izlet, od 3. do 5. kolovoza, u povijesnu postojbinu Bunjevaca hodočastilo oko 150 članova i simpatizera ove stranke. Oni su posjetili izvoršte rijeke Bune, Bunicu, Blagaj, Međugorje i 292. "Sinjsku alku". Ovaj je posjet imao i političku i duhovnu dimenziju.

– Ovaj je posjet u sklopu našega programa stranke vezan za tzv. bunjevačko pitanje. Odlučili smo, naime, javnost konkretno upoznati s činjenicom da Bunjevci ne žive samo na ovom području i da su svi oni hrvatske pripadnosti – o cilju putovanja kaže predsjednik DSHV-a **Petar Kuntić** te najavljuje sličan izlet i sljedeće godine.

Tijekom prisustvovanja poznatoj "Sinjskoj alci", vodstvo stranke susrelo se s visokim duž-

Nove knjige / dokumenti

Objavljeno popravljeno i dopunjeno izdanje "Blagoslova"

Iz tiska je izišlo popravljeno i dopunjeno izdanje "Blagoslova" u izdanju "Kršćanske sadašnjosti" iz Zagreba. Obrednik je priredila Biskupska komisija HBK za liturgiju, za svoje područje odobrila ga je Hrvatska biskupska konferencija. Obrednik je popravljen i dopunjen izborom blagoslova za različite prigode, biblijskim čitanjima na izbor te novim izborom molitava. /ika-kj/

"Fatima - poruka tragedije ili nade?"

"Fatima - poruka tragedije ili poruka nade" s izvještajem o trećoj tajni, knjižica Antonia A. Borellija, izašla je u ponovljenom izdanju Obiteljskog centra u Zagrebu. Lijepo opremljena slikama vidjelica Jacinte i Francisca, pape Pija XII., s. Lucije, pape Ivana Pavla II., kipa i krunjenje kipa Gospe Fatimske, vjernika te drugim slikama, knjižica je posvećena fatimskim ukazanjima. /ika-zv/sd/

Novi dokument Kongregacije za nauk vjere

Vatikan, 11. 7. 2007. (IKA) – Kongregacija za nauk vjere objavila je novi dokument koji nosi naslov "Odgovori na pitanja o nekim vidicima nauka Crkve". Dokument, koji je 10. srpnja objavio Tiskovni ured Svete Stolice, ima šesnaest stranica i sastoji se od pet pitanja i odgovora i želi, kao što se kaže u tekstu, "dozvat i u svijest istinsko značenje nekih intervenata Učiteljstva na području ekleziologije kako zdravo teološko istraživanje ne bi bilo okrnjeno zabludama i dvoznačnostima". /IKA/

Životopis Svetoga Oca iz pera njegova dugogodišnjeg prijatelja

U izdanju "Kršćanske sadašnjosti" iz Zagreba objavljena je knjiga profesora Heinza-Joachima Fischera "Benedikt XVI. Portret". Riječ je o temeljitom, na popularni način pisanom životopisu današnjega Pape. Autor svoje tridesetogodišnje prijateljstvo s Josephom Ratzingerom uobličuje u knjigu s mnoštvom pojedinosti, važnih trenutaka Ratzingerove profesorske karijere i službe u vodećim tijelima Katoličke Crkve, kao i fotografijama iz njegova bogatog života. /ika-mp/sp/

Nova Internet stranica o državi i gradu Vatikanu

Namjesništvo grada Vatikana i talijanski Telecom pokrenuli su Internet stranicu koja na talijanskom, engleskom, francuskom, njemačkom i španjolskom jeziku pruža korisne informacije o gradu i državi Vatikanu. Na web adresi www.vaticanstate.va mogu se tako pronaći općenite informacije o državi i gradu Vatikanu, institucijama poput Radio Vatikana, Vatikanske zvjezdarnice, vatikanske izdavačke kuće Libreria Editrice Vaticana, Tiskovnom uredu Svete Stolice, kao i spomenicima kulture poput Vatikanskih muzeja, bazilike Sv. Petra, vatikanskih vrtova. Stranica pruža i mogućnost virtualnog razgledavanja spomenutih vatikanskih zdanja preko pet web-kamera, kao i vrlo bogat izbor fotografija. Od 2008. uvest će se i servis on-line trgovine putem kojeg će korisnici preko svoga računala moći naručivati poštanske marke, kovanice i suvenire grada i države Vatikan. Višejezični web www.vatican.va će i nadalje postojati kao službeni web Svete Stolice, a cilj novoga portala je u prvom redu namijenjen hodočasnici i posjetiteljima. /IKA/

Objavljena Papina poruka za Svjetski dan mladih 2008.

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je 21. srpnja poruku pape Benedikta XVI. za XXIII. Svjetski dan mladih koji će se održati u Sydneyu od 15. do 20. srpnja 2008. godine na temu "Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci" (Dj 1,8).

Papa poziva mlade da nikada ne zaborave da u sebi nose pečat Očeve ljubavi u Isusu Kristu koji je Duh Sveti. "Nikada ga ne smijemo zaboraviti, jer se Duh Sveti uvijek spominje svakog od nas i želi, naročito po vama mladima, podići silan vjetar i užeći vatru nove Pedesetnice", piše Papa. Zato je važno da ga svaki od nas upozna, uspostavi odnos s njim i prepusti se njegovu vodstvu, ističe papa Ratzinger. Na pitanje kako to učiniti, Papa odgovara: po sakramentima jer vjera se rađa i jača u nama zahvaljujući sakramentima, i to prije svega sakramentima kršćanske inicijacije: krštenju, potvrdi i euharistiji. I danas su potrebni Kristovi učenici koji ne štete vremena ni snaga za služenje evanđelju. Svijet treba mlade koji puštaju da im u grudima plamti Božja ljubav i veliku dušno odgovaraju na njegov žurni apel, kao što su to učinili brojni blaženi i sveti mladi iz prošlosti, ali i iz ne tako davnih vremena. Duh Sveti poziva vas mlade da budete pronositelji radosne vijesti vršnjacima, poručuje Benedikt XVI. mladima. /IKA/

Vatikan pozdravlja inicijativu britanskog premijera

Papinsko vijeće za Pravdu i mir podupire nastojanja da se ipak postignu "milenijski ciljevi" Ujedinjenih naroda, među kojima da se svjetsko siromaštvo do 2015. smanji za 50% u odnosu na 1990. godinu. U posebnom priopćenju vatikansko vijeće pozdravilo je inicijativu novoga britanskog premijera Gordona Browna koji je 31. srpnja u sjedištu UN u New Yorku pozvao države, nevladine organizacije, međunarodne korporacije i pojedince na stvaranje novoga međunarodnog saveza za borbu protiv globalnog siromaštva. U priopćenju Papinskoga vijeća upozoravaju kako nije riječ o tome da se uvijek ponovno daju obećanja već o poduzimanju konkretne političke akcije. Industrijske zemlje opetovano su jamčile da će 0,7% bruto domaćega proizvoda namijeniti borbi protiv gladi i bijede u

svijetu, a da su to zaista učinile svake bi godine već oko 192 milijarde američkih dolara bilo na raspolaganju za ostvarenje milenijskih ciljeva zadanih 2000. To je pak dvostruko više nego što je danas na raspolaganju u toj borbi. /IKA/

Pokop patrijarha Teoctista

Od srčanih tegoba nakon operacije preminuo je 30. srpnja poglavar Rumunjske Pravoslavne Crkve patrijarh Teoctist (92). Od izbora za patrijarha 1986. godine nastojao je osuvremeniti Rumunjsku Pravoslavnu Crkvu, očuvati vjeru za komunističkog režima. Podupirao je ekumenski dijalog, a u okviru njegovih napora u tom smjeru, Rumunjsku je 1999. godine posjetio papa Ivan Pavao II. Taj posjet bio je ujedno prvi u pontifikatu Ivana Pavla II. jednoj većinski pravoslavnoj državi. Kasnije je i patrijarh Teoctist posjetio Vatikan, gdje je s papom Ivanom Pavlom II. potpisao dokument o ekumenskoj suradnji. Sprovodni obredi bili su 3. kolovoza kada je proglašen i dan nacionalne žalosti zbog njegove smrti. Tisuće vjernika odalo je počast na patrijarhovu odru u patrijarhalnoj katedrali u Bukureštu. Sprovodne obrede predvodio je ekumenski carigradski patrijarh Bartolomej I., a nazočno je bilo i službeno izaslanstvo Svete Stolice na čelu s predsjednikom Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinalom Walterom Kasperom, tajnikom biskupom Brianom Farrelom i apostolskim nuncijem u Rumunjskoj nadbiskupom Jean-Claudeom Perrisetom.

U brzjavu sućuti pravoslavnoj Crkvi papa Benedikt XVI. istaknuo je velike ekumenske zasluge patrijarha Teoctista, koji je bio prvi pravoslavni poglavar koji je 1999. primio jednoga Papu – Ivana Pavla II. u Bukureštu, te mu uzvratio posjet 2002. u Vatikanu. Obojica su bili odlučni napisati novu stranicu u povijesti pravoslavne i katoličke zajednice, nadvladavajući tešku prošlost koja još tišti, i gledajući s povjerenjem na dan kada će biti prevladane podjele između Kristovih sljedbenika, istaknuo je Benedikt XVI. /IKA/

www.balkantimes.com

Crkva u Hrvata / u svijetu

❑ SAD: Isprika kardinala Mahonyja žrtvama spolnog zlostavljanja

Los Angeles, 16. 7. 2007. (IKA) – Još se jednom ispričavam svima koji su trpjeli zbog spolnoga zlostavljanja od strane svećenika, redovnika i laika moje nadbiskupije, istaknuo je kardinal Roger M. Mahony, nadbiskup Los Angelesa, u priopćenju koje je dao nakon vijesti o odšteti koju će dobiti 508 žrtava seksualnoga zlostavljanja, a u cjelokupnome iznosu od oko 660 milijuna američkih dolara.

❑ Rim: Otvorenje obnovljenog doma bl. Ivan Merz

Rim, 16. 7. 2007. (IKA) – Na blagdan Gospe Kar-melske u Rimu je proslavljena 20. obljetnica Doma hrvatskih hodočasnika "Bl. Ivan Merz". Tom je prigodom upriličena i svečanost otvorenja Doma nakon upravo završene temeljite obnove. Otvorila ga je potpredsjednica Vlade RH Jadranka Kosor, a blagoslovio banjolučki biskup Franjo Komarica.

❑ Novi direktor vatikanske izdavačke kuće

Vatikan, 25. 7. 2007. (IKA) - Salezijanac o. Giuseppe Costa novi je direktor vatikanske izdavačke kuće "Libreria Editrice Vaticana". Na tome će položaju zamijeniti o. Claudija Rossinija, također iz Družbe sv. Ivana Bosca, kojemu je istekao petogodišnji mandat.

❑ Preminuo kardinal Lustiger

Pariz, 5. 8. 2007. (IKA) – Umirovljeni pariški nadbiskup kardinal Jean-Marie Lustiger preminuo je 5. kolovoza u Parizu u 81. godini života. "Kardinal Lustiger bio je velika osoba u duhovnome, moralnom, intelektualnom i vjerskom životu Francuske", napisao je u povodu kardinalove smrti francuski predsjednik Nicolas Sarkozy.

❑ Osamnaesti međunarodni molitveni susret mladih u Međugorju

Međugorje, 6. 8. 2007. (IKA) - U Međugorju je od 1. do 6. kolovoza održan Osamnaesti međunarodni molitveni susret mladih koji je pod geslom "Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas" okupio mlade iz 58 zemalja svijeta. Svake večeri molila se krunica i molitva vjernih na 24 jezika. Prije podne 5. kolovoza na svim su se raspoloživim sakralnim prostorima slavile mise na raznim jezicima. Večernju misu predvodio je nekadašnji međugorski župnik fra Branko Radoš u koncelebraciji s provincijalom Sesarom, fra Mirom Šegom i 295 svećenika. Nakon klanjanja pred Presvetim uslijedio je oproštaj u pjesmi.

❑ Mariazell očekuje tri tisuće mladih

Beč, 12. - 15. 8. 2007. (IKA) – Na međunarodnom hodočašću mladih u Mariazell od 12. do 15. kolovoza očekuje se oko tri tisuće mladih, priopćio je glasnogovornik susreta Stefan Krobath na tiskovnoj konferenciji 8. kolovoza u Beču. Do sada su se prijavile skupine mladih iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Češke, Francuske, Hrvatske, Mađarske, Poljske, Slovačke i Slovenije, s ukupno dvije i pol tisuće hodočasnika, no očekuje se još oko pet stotina mladih. Među prijavljenim mladima je i petero mladih hodočasnika, inače tražitelja azila iz Afganistana i Nigerije.

4. kolovoza

Sveti Ivan Marija Vianney

(* 8. svibnja 1786. + 4. kolovoza 1859.)

- Seljačko dijete ● seljački sluga ● uz njivu i štalu učio latinski ● đak seoskog župnika ●
- mladomisnik od 30 godina ● Božju pomoć tražio molitvom i postom ● bičevao se i pokoru činio ●
- podigao dvije škole i sirotište ● traženi pučki propovjednik ● traženi ispovjednik ●
- zatočenik ispovjedaonice, svećeništva i pokornika ● zaštitnik i uzor župnika ●

Nedaroviti đak

Ars – malo francusko selo postalo je velikim stjecištem hodočasnika iz cijeloga svijeta zahvaljujući svome svetom župniku. Roditelji svetoga Ivana Arškog su Matthieu Vianney i Marie Beluse. Živjeli su u seocu Dardilly. Oni su se 8. svibnja 1786. obradovali svome četvrtom djetetu, komu su na krštenju dali ime Jean-Baptiste Marie (Ivan Krstitelj Marija). Mati ga je odgojila u vjeri. Dječak je želio postati svećenik, a škola mu teško išla. No, nije tada bilo ni odgovarajućih učitelja. Učio je koliko mu je njiva i štala to dopuštala. Bilo je to i vrijeme Francuske revolucije, vrijeme stalnih progona katoličkih svećenika. Kad je 1809. godine pozvan u vojsku, prekinuo je školovanje, da bi ga nastavio nakon amnestije 1811. godine. Ivan Marija je bio stariji od ostalih bogoslova, pa mu je i stoga učenje teže padalo. Godine 1815. otpušten je iz bogoslovije, a da nije položio odgovarajuće ispite. To što mu je škola teško išla, očito nije bilo zapreka za svećeničko ređenje. Nakon posebnog ispita pred generalnim vikarom 1815. godine, Ivan Marija Vianney je u Grenoblu zaređen za svećenika. Bilo mu je 30 godina.

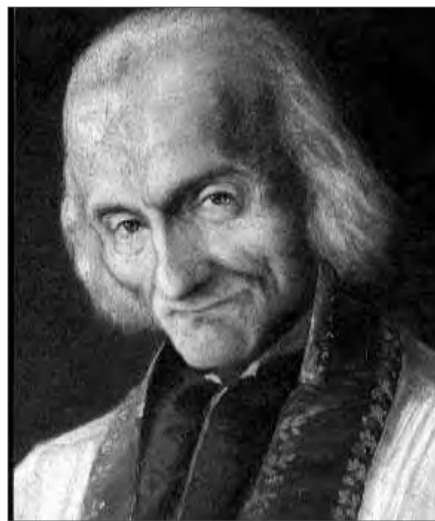
Župnik u zanemarenoj župi

Poslije mlade mise Ivan Marija je postao kapelan kod onog župnika koji ga je poučavao u latinskom. On ga je uveo i u duhovni život, a kad je nakon četiri godine njegov strpljivi učitelj umro, Ivan Marija je dobio svoju prvu i jedinu župu: Ars-sur-Formans. Dobio je župu od 230 duša. Njegovi su vjernici bili samo imenom kršćani, bili su posve indiferentni. Jedan od njegovih pret hodnika je rekao da se ti ljudi samo po krštenju razlikuju od životinja. U selu se preko mjere pilo, plesovi su prelazili granice uljudbe, kletve, psovke i rad

nedjeljom je bilo ono što se najprije zapažalo u tim ljudima.

Molitvom, postom i pokorom za boljeg čovjeka

Puno je svoje snage i pastoralne umještosti potrošio sveti župnik da podigne sebi povjerenu zajednicu. Prvih godina je živio vrlo usamljeno.

Puno sati je provodio u molitvi, strogo je postio, po noći bi se zatvorio u crkvu, zavlacio se u ispovjedaonice. Župnik se i bičevao, da i tako dopuni strogu pokoru, postove i molitve koje je danonice prikazivao za svoje župljane. Hrana su mu bili kuhani krumpiri, a katkad i korica kruha. Kupovao je stari kruh da se i on hrani kruhom siromaha. Svetost njegova života se nije očitovala samo u molitvama, postu i djelima pokore. Bio je svestrani župnik.

Pokornik koji je gradio škole

Konačno je župniku ipak pošlo za rukom da u svojim župljanima probudi vjeru. On je 1825. godine u Arsu osnovao školu za djevojčice, 1827. je osigurao smještaj za djevojčice bez krova

nad glavom. Od 1832. utemeljio je i školu za dječake. Takvo njegovo djelovanje privlačilo je sve veći broj ljudi. Bio je iskreno i uvjerljivo gorljiv. Premda je po naravi bio razdražljiv i živčano napet, pred ljudima je bio izuzetno strpljiv, a beskrajno revan i dobar čovjek. Rijetko se događalo da bi njegova neukročena narav nadvladala njegovu dobrotu i blagost. Bio je niska rasta, 158 cm. Resio ga je pronicav pogled i lijepe oči. Tim je svojim značajkama osvajao svoje župljane. Njegove jednostavne i svjedočke propovijedi plijenile su ne samo župljane – i okolni su ga župnici pozivali na pučke misije.

Dan i noć u ispovjedaonici

Njegov pastoral je posebno došao do izražaja u ispovjedaonici. Liječio je bolesnike. Znao je otkriti buduće stvari. Imao je uvid u savjesti onih koji su se kod njega ispovijedali. Snažno je utjecao na svoje župljane, a hrlili su mu ljudi iz svih krajeva Francuske. Dolazile su mu ponekad i cijele obitelji. Sveti je ispovjednik danonoćno sjedio u ispovjedaonici. Pa ipak, trpio je puno od najgorih kleveta i sumnjičenja, a po noći su ga zlostavljale sotonske snage, noćne buke, viđenja. Shrvan tim tereotom, u dva maha je pokušao pobjeći iz toga sela, samo da se riješi svojih noćnih muka. Nikada mu to nije uspjelo. Teško je pobolijevao. Onda mu je biskup poslao kapelana. No njegov mu prvi kapelan nije bio od pomoći, već mu je život postao još mučniji. Kad je sveti župnik iznenada ozdravio, 1853. godine je pokušao i treći bijeg iz župe, no na putu su ga ipak pronašli i vratili ga u Ars. Dobio je novog kapelana, koji mu je bio velika potpora i pomoć. Rijetko se kojem svecu njegova vremena pripisuju takva radosna i svijetla čudesa kao svetom Ivanu. Proglašen je svetim 1925. godine, a 1929. zaštitnikom i uzorom svih župnika.

Uređuje i piše: o. Ante Stantić, OCD

Naš kandidat za sveca / Poetski kutak

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

Savršenost – prilagoditi se Božjoj volji

Među mnogim definicijama duhovnog života oca Gerarda susrećemo ovu koja se nadahnjuje na sv. Ivanu od Križa: "Savršenost: prilagoditi se Božjoj volji"¹. "Mistika slabog kršćanina: Isuse, Tvoja volja moja želja"². Kad ovim zapisima približimo odluku sluga Božjega po kojoj želi biti "mekani vosak", o čemu smo već pisali u prethodnim prikazima, znači da naš sluga Božji slijedi mišljenje sv. Terezije od Isusa – tko se priprema za kontemplaciju kao "mekani vosak" dobit će ju, ako se prilagodi Božjoj volji!

U konkretnosti, za Gerarda "prilagoditi se volji Božjoj" znači prije svega biti vjerran pravilu svoga reda. Potvrdu ovom nalazimo u njegovu zapisu: "Pravilo je zlatno jer zna što je volja Božja." U dosljednosti s tim načelom nastavlja: "Našega pravila tumačenje knjiga sv. Ivana od Križa i sv. Terezije čitanje. Tu je duh pustinjački i karmelski. Isusovog kraljevstva. Sv. Ilija je Bogu revno služio. Bog ga je branio i hranio. Sv. Terezija je Isusu revno služila i sv. Ivan od Križa. Pa ih je Isus čudesno hranio, u Reformi reda pomogao. Što su radili, što su pisali, slijedimo i držimo pa će Bog i nas pomoći." U konkretnosti to je za njega značilo: "Prvi su karmelićani vremenita imanija jedan drugome dijelili. Mi dijelimo duhovna djela, lijepe primjere i svoje snage jedan drugome: lijek protiv sebičnosti. To su karmelske književnosti, (karmelska duhovnost). U ponašanju prema drugome važno je pitanje: da li je slobodno? (Dakle poštovanje slobode drugih.) A u odnosu na sebe: Da li Vam je milo, Isuse i Marijo?"³. U logici ovog zapisa dosljedan je Gerardov zaključak: "Moj Mali (Isuse)", a to je Utjelovljeni Sin Božji koji je za Gerarda "uvijek Mali", kako nam je već poznato iz prethodnih prikaza, jer se, po Utjelovljenu, ponizio, slijedi dosljedan Gerardov odgovor: "Karmelićanin je sretan ako je ponizan, ako živi po pravilu, to jest ako gaji međusobnu ljubav, ako se otkine (odcijepi) od svijui stvari i ako je ponizan – uči sv. Terezija"⁴. Sv. Terezija uči, (dodaje): "međusobna ljubav, odcjepljenje od stvorova, je poniznost"⁵. Jer: "tko sve žrtvuje u nebo putuje". To je, u konačnici, u svemu se prilagoditi Božjoj volji: "Moj Mali (Isuse), čini sve mjesto mene, neka nemam svoje volje"⁶.

U ovoj koncepciji duhovnog života ima mjesta i apostolska djelatnost koju Gerard definira: "Bogu je milo, ako ga ostavimo da bližnjemu služimo"⁷. To je mišljenje jamačno utemeljeno na riječima sv. Terezije od Isusa koja je zapisala da je "Bog i među loncima". Gerard u dijalogu "s Isusom i Majkom" objašnjava prethodni

navod: "Kad kažete moli, neka molim, kad kažete radi, neka radim. (Ali problem je u tome, dodaje, što) "To moramo pogoditi (jer) sto putova vidimo pred sobom."⁸

Što izabrati između "sto putova", kako bismo otkrili volju Božju? To je za Gerarda, po svemu sudeći, bilo "prolaženje kroz tamne noći duha", put do "mekanog voska". Kao jedini karmelićanin Hrvat u somborskom samostanu, kroz 16 godina, od 1904. do 1920., on nema vremena obaviti u miru ni svoje godišnje duhovne vježbe koje traju punih deset dana i potpunoj šutnji i povučeniosti. Zapisuje u samostanskoj kronici: "Gerard bi htio obaviti svoje duhovne vježbe koje traju 10 dana ali mora u to vrijeme ispovijedati, ići bolesnicima. Jednom je posebno osjetio taj problem, kada je već bio u duhovnim vježbama kroz šest dana, kada mu je poglavar naredio poči bolesniku, u zaprežnim kolima, u zimsko doba i to podaleko, a trebao je stići kući do 11 sati jer je u taj sat trebao imati sv. misu. Ipak, pored tjeskobe, pokrio se bundom, kako zapisuje, tako da ništa nije "vidio ni čuo". Tražio je odgovore i u duhovnim piscima. Boluje godinama od astme, u trenutku kada novi poglavar želi još proširiti djelatnost, muči ga glavobolja, "upala malog mozga" – kako piše br. Pavao Horvat. Predlaže razumna rješenja ocu generalu koji je tada i provincijal za Karmel u Somboru. Drži da je došlo vrijeme da pođe u drugi samostan "služiti samo Isusu i Mariji". Njegov kućni poglavar protivi se svemu što Gerard predlaže i, pomalo kontradiktorno, piše: "Otac Gerard mnogo moli i mnogo djeluje..." U jednom pak drugom pismu: "Nismo pustinjaci nego karmelićani... Nismo položili zavjete prema ocu Gerardu nego prema pravilu." Gerard ipak ne zamjera poglavaru nego ga opravdava i piše u čemu je nerazumijevanje: "što je mistično nije razgovitno"! "Neka se karmelićanin ne boji pastoralne djelatnosti koju hoće Crkva i poglavari." Očito: Gerardov problem nije bilo "pustinjaštvo", kako misli njegov poglavar, nego kontemplacija: "Prilagoditi se volji Božjoj". "Biti mekani vosak!" Zato, unatoč boležljivosti, podlaže se, ostaje u Somboru, i nastavlja djelovati kako poslušnost određuje!

1. Biser mišljenja, 004501.
2. Th. pastoralis, 002667.
3. Bilješke hrvatski, 006890.
4. Biser mišljenja, 004444.
5. Ondje, 004452.
6. Ondje, 004458.
7. Ondje, 004452.
8. Biser mišljenja, 004462.

KATA IVANKOVIĆ

Rođena je 1925. godine u Tavankutu. Jedna je od najstarijih pjesnikinja i njeguje pisanje "kraljički pisama". Pjesme su joj objavljivane u kalendaru *Subotička Danica*, *Bačkom klasju* i katoličkom mjesečniku *Zvonik*. Za sedamdeseti rođendan njena djeca tiskaju prvu zbirku pjesama *Ruku mira pružam svima* (Subotica, 1995). Pjesme su joj čitane u marijanskom svetištu "Bunarić" i na mnogim prigodnim svečanostima u subotičkim crkvama. Sudjelovala je na svim susretima "Lira naiva" a u istoimenim zbirkama nalaze se i njene pjesme.

BAČKOJ ZEMLJI

**Bačka, naša zemljo mila,
Kako bih te proslavila?
Koju bih Ti cijenu dala
Kojom pjesmom opjevala?**

**Ti nas hraniš kruhom bijelim
Al i pržiš ljetom uvelim.
Tvoje zelene ravnice
Mog su srca miljenice.**

**Kada žito zeleno je
Ko zelen tepih onda to je
A kad zrije zlatno vlače
Onda jedno drugom šapče:**

**O, voljena zemljo moja
Ti ćeš tijelu dat pokoja.
Kad sam na tebi rođena
Nek sam u te sahranjena.**

KATA IVANKOVIĆ

Piše: Andrija Anišić

Moralni kutak

Pornografija i mobitel

Naslov u "Blicu" od 9. kolovoza 2007. godine na str. 9: "PORNO SADRŽAJI PREKO MOBILNOG" bio mi je poticaj za temu moralnog kutka ovoga mjeseca. Kratki sadržaj toga dobrog i upozoravajućeg članka sažet je u riječima: "Pornografski i erotski sadržaji su svuda oko nas, na trafikama, internetu, televiziji... Međutim, s pojavom mobitela danas se čini da takav sadržaj nikad nije bio dostupniji i djeci bez ograničenja...".

Što je to pornografija? Opći religijski leksikon ovako je definira: "Prikazivanje opscenih sadržaja u književnosti, umjetnosti i na filmu. Budući da narušava integritet čovjekove spolnosti i javni moral, pornografija se osuđuje u svim velikim religijama, a pravno je sankcionira većina suvremenih zakonodavstava."

Katekizam Katoličke Crkve pak piše: "Pornografija se sastoji u izvlačenju spolnih čina, stvarnih ili glumljenih, iz intimnosti partnera da se naumice pokažu trećim osobama. Ona vrijeđa čistoću jer izopačuje bračni čin, intimni dar supružnika jednog drugome. Ona teško povređuje dostojanstvo onih koji joj se predaju (sudionike, prodavače, gledateljstvo), jer svatko postaje za drugoga objekt rudimentarne naslade i nedopuštenog probitka. Ona gura jedne i druge u iluziju jednog nestvarnog svijeta. Ona je teški prijestup. Građanske vlasti moraju spriječiti proizvodnju i širenje pornografskih proizvoda" (KKC, 2523).

Sve je to jasno i lijepo zvuči. Ali kako objasniti djeci, mladima pa i odraslima da je pornografija doista štetna za njih?! Nije potrebno od spolnosti stvarati tabu teme. Treba o spolnosti znati lijepo razmišljati i lijepo govoriti. No, očito je to u okruženju u kojem više nema stida doista teško objasniti. Bludnost se čak i u svijesti vjernika sve manje smatra grijehom te se taj grijeh gotovo i ne ispovijeda. Tu pojavu nastoji se opravdati dječjom i mladenačkom radoznalošću, potrebnom "upoznavanja" tijela ili stjecanja potrebnih pozitivnih iskustava glede spolnosti za buduću bračni život. A napad na proizvođače pornografije karakterizira se kao zadi-

ranje u njihove poslove i izvore prihoda i zarade za mnoge.

No, usprkos takvog "pozitivnog" vrednovanja pornografije, mora se priznati da su "rezultati" takvog pogleda i takvog "odgoja" vrlo negativni. Nago ljudsko tijelo nije objekt veličanja ljepote tijela i divljenja Stvoritelju koji ga je stvorio "tako čudesno". Pornografija nije smanjila broj silovanja ili nasilja u spolnosti. Nije niti umnožila broj skladnih brakova. Dapače, sve je manje onih koji stupaju u brak a sve je više rastavljenih. Spolni odnos ili, ispravno rečeno, bračni čin sveden je u takvim stavovima na obično "parenje" bez osjećaja i nježnosti. Povećan je broj pobačaja, pa i među maloljetnicama. To su samo neke od kobnih posljedica pornografskog mentaliteta suvremenog čovječanstva.

Ovaj problem je nemoguće riješiti bez prihvaćanja Božjega nauma a spolnosti. Spolnost je Božji dar čovjeku s određenom svrhom. Spolni užitak je nagrada onima koji prihvaćaju Božji naum o braku i obitelji te se spolnošću služe da bi usavršili svoju ljubav i bračno jedinstvo te služeći se tim darom nastavili Božje stvarateljsko djelo u svijetu rađanjem djece. Bez prihvaćanja ovakvog stava neće biti moguće zaustaviti širenje pornografije jer je ona postala i previše snažna industrijska grana a spolni nagon ranjen grijehom i suviše sklon njezinim sadržajima.

Roditelji koji prihvaćaju kršćanski pogled na spolnost trebaju svoju djecu od malih nogu učiti tom stavu da bi ona stekla ispravnu sliku i pravo vrednovanje spolnosti. Roditelji moraju kontrolirati što im djeca gledaju i čitaju. Trebaju kontrolirati i njihove mobitele pa i telefonske pozive da se ne bi iznenadili velikom računom, ali još više da im djeca ne bi završila u brojnim spolnim nastranostima i grješnim navikama koje su daleko od pozitivnog i dobrog vrednovanja koje nudi Božji naum i kršćanski pogled na spolnost.

A o ulozi građanskih vlasti glede svega ovoga stav Crkve je jasan: "one moraju spriječiti proizvodnju i širenje pornografskih proizvoda". Kako i koliko to čine, očito je.

Hrvatske katoličke internetske stranice (65)

Svetište Gospe Sinjske

Jedno od najpoznatijih hrvatskih marijanskih svetišta, napose u Dalmaciji, jest svetište Gospe Sinjske. Sinjani štuju Gospu koja ih je svojim zagovorom kolovoza 1715. spasila od pokušaja Turaka da ponovno osvoje sinjsku tvrđavu, u koju su se nakon oslobođenja od turske vlasti 1686. naselili Hrvati iz Bosne pod vodstvom franjevac, koji su iz Rame donijeli Gospinu sliku. Internetska adresa ovog hrvatskog svetišta jest

<http://www.gospa-sinjska.htnet.hr/>

Stranica bogata s više linkova i daljnjih podlinkova na druge sadržaje. Pored najvažnijih aktualnih podataka o franjevačkom samostanu i svetištu Gospe sinjske te župi (osoblje, raspored sv. misa, pobožnosti Gospi Sinjskoj itd.), kao i njihovoj povijesti, stranica je u prvome redu usmjerena na obavijesti o aktualnostima koje se odnose na svetište i župu Gospe Sinjske, a osobito sada u kolovozu devetnica Gospi Sinjskoj, raspored hodočašća kroz devetnicu te sama proslava svetkovine Velike Gospe. Tu su i podaci o franjevačkome sjemeništu u Sinju, samoj čudotvornoj slici Gospe sinjske, galerija slika itd.

Poznato je da su franjevci postojana čvrsta poveznica bačkih Hrvata s Hrvatima u Dalmaciji. No, ove godine veliki broj bačkih Hrvata organizirano hodočasti u Sinj, što je novi prinos čvršćem povezivanju bačkih bunjevačkih Hrvata sa svojim davnim dalmatinskim suzavičajnicima.

s.b.

19. 08. 2007.**DVADESETA NEDJELJA KROZ GODINU***Jr 38,4-6.8-10; Ps 40,2-4.18; Heb 12,1-4
Lk 12,49-53***Gospodine, u pomoć mi priteci**

Čitanja današnje nedjelje na neki način u nas unose tjeskobu. Radi se, naime, o proroku Jeremiji koji je prognanik, a i odlomak evanđelja govori o razdoru u zajednici. Stoga je razumljivo da psalam 40. poručuje u molitvi ove nedjelje sigurno utočište u svakom progonstvu i razdjeli, a to je Gospodin. Temelj odnosa u takvim trenucima našega života je pouzdanje. Bog se *saginje* da usliša naš vapaj, jedini On nas iz jame propasti i iz blata kalnoga podiže. Čovjek s takvim vjerskim iskustvom novom snagom navješćuje, dapače, pjeva i slavi Boga posve drugačijom snagom nego onaj koji toga iskustva nema. Spoznaja vlastite ugroženosti je spasonosna ako uočimo da na kraju te tjeskobe čeka Gospodin koji se brine za nas. Stoga se ponavlja sigurnost nade: Ti si pomoć moja i moj Spasitelj; o Bože moj, ne kasni! Iskustvo takve molitve osobito je danas aktualno, jer smo u stalnom *procjepu* između onoga što je jasno pred nama kao cilj i svega onoga što nas na tom putu blokira i smeta. Vjernik našega vremena upravo bi ponajprije i iznad svega trebao biti svjedok nade, kako reče apostol Petar: opravdati nadu koja je u nama.

26. 08. 2007.**DVADESET I PRVA NEDJELJA KROZ GODINU***Iz 66,18-21; Ps 117,1-2; Heb 12,5-7.11-13
Lk 13,22-30***Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje**

Vjerničko iskustvo ove nedjelje je iskustvo spasenja. Svaka liturgija je iskustvo spasenja, ali je u nekim susretima to osobito naglašeno. Ova nedjelja govori o izabranom narodu koji se nada povratku u svoj sveti grad, a Isus govori kako se po njemu i u njemu otvaraju vrata spasenja. Ali otvorena vrata Krista i nas čine otvorenima Kristu. Stoga su danas u liturgiji samo dva retka Psalma 117. koji želi kriknuti: Hvalite Boga! Zašto? Sav ljudski život ima samo utoliko smisao ukoliko je proslava Božja ili *hod Božji* po nama na ovom svijetu. U osobitim trenucima se ta proslava očituje kada je jedini način izričaja vjere slavljenje i hvala. Psalmist poziva da radi tih velikih i čudesnih spasenjskih djela kliču Bogu svi puci i slave ga svi narodi. Nažalost, nikada neće svi ljudi ni vjerovati, a kamoli slaviti Boga, no to ne umanjuje našu dužnost da po nama i preko nas Bog bude proslavljen u svima. Njegova ljubav je očinska, te je darovana svima. Vjernost Božja je baš ovakvim djelima dokazana i ostaje dovijeka, stoga ova dva retka psalma izražavaju slavljenički i hvalbeni stav vjernika koji je svjestan Božje vjernosti i želi u tom savezu ostati dovijeka.

2. 09. 2007.**DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU***Sir 3,17-18.20.28-29; Ps 68,4-7.10-11; Heb 12,18-19.22-24
Lk 14,1.7-14***U dobroti, Bože, ti si pripravo dom siromahu**

Današnjim bogoslužjem postavlja se jedno temeljno pitanje naše duhovnosti. To je pitanje poniznosti i jednostavnosti. Čovjek je složeno biće. Zaveden istočnim grijehom, on je postao ohol. Oholost je izvor svih zala. Davao je otac laži i ostvarena oholost. Psalam 68. povezuje čitanja ove nedjelje i slavi Boga ponajprije zato što je uvijek na strani siromaha, udovica, progonjenih i umornih. Zašto? Bog je Otac. Svi smo mi sinovi i kćeri Božje. Odnos roditelja i rođenoga u sebi nosi nesalomiv odnos poštovanja i priznanja roditeljem onoga od koga primismo sve. Od Boga primamo sve. To razumiju samo iskreni, istiniti i ponizni. Bahat i ohol čovjek toga ne razumije. Stoga psalmist poziva da biblijski pravednik bude istinit, ponizan i stoga radostan. Njegova snaga pravednosti proističe iz priznavanja Boga Gospodarom. Bog, kao Gospodar i Otac, u pravednosti i ljubavi po naravi je okrenut ugroženima, malenima i obespravljenima. Zato psalmist hvali Boga jer je Spasitelj takvih. Ne samo Spasitelj, nego i pomoćnik i izbavitelj, jer On beskućniku daje stan, a sužnja izvodi na slobodu. Duhovnost kršćana je u jednostavnosti i poniznosti slaviti Božju dobrotu.

9. 09. 2007.**DVADESET I TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU***Mudr 9,13-18; Ps 90,3-6.12-14.17; Flm 9-10.12-17
Lk 14,25-33***Gospodine, ti nam bijaše okrilje od koljena do koljena**

Istina je temelj svega. Istinitost je snaga koja čovjeka stavlja u realni svijet. Velika je napast živjeti u lažnom svijetu koji se oko nas gradi, a još je opasnije izgraditi oko sebe lažni svijet. Mudrost je osobiti Božji dar spoznavanja istine o sebi, o svom životu i poslanju. Jedna od tih mudrih spoznaja je i naša prolaznost. S druge strane, jednako tako važna spoznaja je i Božja vječnost. Te se dvije spoznaje susreću u čovjeku. S jedne strane vidimo svoju prolaznost kao "dah koji prolazi", a s druge strane spoznajemo Boga koji je vječan. Psalam 90. u današnjoj liturgiji želi spojiti te dvije stvarnosti, te dvije istine i povezati poruku knjige Mudrosti i evanđelja po Luki iz današnje mise. Naš život je kratak. U Božjim očima je kao dan koji je prošao. Kao san, kao trava. Ta spoznaja nas uči da znamo vrednovati te svoje brzo prolazne dane. Darovani su nam i za njih smo odgovorni. Psalmist je svjestan da u tom "koracanju" danima i griješimo. Stoga vapije: *Milostiv budi slugama svojim*. S druge strane psalam moli Božji blagoslov na te dane, da ih Gospodin učini blagoslovljenima. Naša spoznaja istine i dar Božje milosti čini čovjeka – unatoč prolaznosti – sretnim u životu. Tako i prolaznost biva realnost prihvatljiva i spasenjska.

Jednostavnost koja govori

Umirovljeni washingtonski nadbiskup **kardinal Theodore Edgar McCarrick** rođen je 1930. u New Yorku. U Washingtonu je studirao filozofiju, teologiju i sociologiju. Za svećenika je zaređen 1958., a nakon toga jedanaest godina djeluje kao profesor i duhovnik na Sveučilištima u Washingtonu i Puerto Ricu. Potom postaje osobni tajnik njujorškog nadbiskupa sve do dana kada je zaređen za pomoćnog biskupa. Od 1981. stolni je biskup novoosnovane biskupije Metuchen, zatim od 1986. nadbiskupije Newark, a od 2000. postaje washingtonskim nadbiskupom. Godinu dana kasnije papa Ivan Pavao II. uvrstio ga je u Kardinalski zbor. Sudjelovao je na Konklati 2005. godine, a od ožujka 2006. je u mirovini.

Zv.: Uzoriti, više puta ste već bili u zemljama bivše Jugoslavije i kao sociolog stekli dobru sliku o našoj situaciji. Kako vidite suživot različitih kultura na ovim prostorima?

– Ovo je teško pitanje, jer na teritoriju bivše Jugoslavije ne živi samo jedan narod. Ono što se može reći za Hrvatsku možda ne važi za Srbiju ili Makedoniju. Naime, svi ovi narodi su se razvijali na vrlo različite načine. Puno je

čimbenika koji su utjecali na to. U formiranju pojedinih kulturnih ozračja religija igra važnu ulogu, a jednako tako i odgoj.

Zv.: Da li bi religija odnosno vjera mogla biti dobar temelj suživota ovih različitih kultura?

– Da, svakako! U svim povijesnim momentima jednog naroda, bilo da se radi o poteškoćama ili o blagostanju, religija može biti stupom opstanka. Osobito u višenacionalnim sredinama, poput ove naše, religija odnosno vjera ima ključnu ulogu u formiranju kulturnog identiteta dotičnog naroda, odgajajući ga za ljubav prema drugima.

Zv.: Našu biskupiju tvore razni narodi i svaki od njih ima vlastiti jezik i kulturu. Jednako je tako svakom narodu vlastit put inkulturacije na kojem stječe baštinu prožimanja vjere i kulture. Te osobitosti nije dobro miješati ili izjednačavati, mada na koncu svi pripadamo istoj Crkvi. Kako Vi vidite tu različitost u jednoj Katoličkoj Crkvi?

– Ovo je također teško pitanje. Reći ću vam kako je kod nas u Sjedinjenim Američkim Državama u koje su se slike tolike bujice naroda. Na početku se mislilo da svi mogu biti ujedinjeni samo jednom kulturom. O tome se puno govorilo, ali u novije vrijeme tu ideju više ne dijeli većina profesora i sociologa. Svaki narod drugačije doživljava promjene,

Ono što sam osobito zapazio na licima tih mladih ljudi je ponos na svoje korijene i vjeru, tj. što pripadaju narodu punom života.

drugačije se suočava s novim situacijama. U tome religija ima važnu ulogu. Isto važi i za vas ovdje. Različite vjeroispovijesti i religije mogu također i ovdje biti polazišnom točkom obraćenja svijui i njihovog zbližavanja. U tome osobita uloga pripada obiteljima.

Zv.: Danas ste s nama slavili Dužijancu. Za nas Hrvate-Bunjevce u ovom kraju ona je svijetli primjer inkulturacije vjere. Kako ste ju Vi doživjeli?

Razgovarao: Mirko Štefković

– Ovo je za mene bio osobit dan. Doznao sam puno toga o vašoj kulturi. Vidio sam tolike mlade u prekrasnim nošnjama. Ono što sam zapazio na licima tih mladih ljudi je ponos na svoje korijene i vjeru, tj. što pripadaju narodu punom života. To me se posebno dojmilo! Rekao sam: “Hvala Bogu, što ovaj narod ima ovako dobru priliku za živjeti svoje zajedništvo, jer u tome je njegov opstanak.”

Zv.: U svojoj propovijedi pozvali ste nas na radost, a isto ste ponovili i prigodom postavljanja blagoslovljenog kamena temeljca za novu Bogosloviju. Kako ova Bogoslovija može biti uzrokom radosti za Crkvu, osobito kad pred očima imamo naše mlade?

– Vjerujem da je mjerilo katoliciteta jedne lokalne Crkve način na koji obitelji rađaju duhovnim zvanjima. Životnost župne zajednice se očituje upravo po duhovnim zvanjima koje iznjedri. Mislim da će mogućnost ulaska u bogosloviju ovdje mnogim mladima biti na poticaj da o tome barem razmišljaju. Znati da ovdje u ovom gradu, u ovoj biskupiji ima mladih koji slijede Gospodina na putu ka svećeništvu, koji traže načina kako živjeti svetost za druge, već puno znači za nekoga kome je Gospodin uputio svoj poziv. Mislim da je bogoslovija velika prilika za mladež ovog kraja.

Zv.: Danas ste obećali da ćete moliti za našu Crkvu, za naše obitelji. U velikoj zahvalnosti ćemo isto činiti i mi, moleći za Vas i za Crkvu u Vašoj domovini. Recite nam za kraj, s kojim osjećajima napuštate Suboticu?

– Odlazim s nakanom da se što prije ponovno vratim. Ovdje se osjećam kao u velikoj obitelji. Narod me je tako toplo i srdačno prihvatio, zato rado želim ponovno doći.

Ponos i obveza

Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" već sedamnaest godina dodjeljuje "Antušovu nagradu", nazvanu po anonimnu darovatelju koji osigurava novčanu nagradu, a namijenjenu osobama i institucijama posebno angažiranim na promicanju kulture te za kulturna postignuća među bačkim Hrvatima-Bunjevcima. Kako se svake godine dodjeljuju tri nagrade, od 1999. jedna je namijenjena brojnoj katoličkoj obitelji.

Uz kraće obrazloženje nagrade, upoznat ćemo dobitnike ovoga, zasad jedinoga priznanja u hrvatskoj zajednici, uz želju da potakne i druge institucije na promišljanje godišnjih ili nekih drugih priznanja. Ovakve nagrade ili priznanja uvijek potiču na još zauzetiji rad na polju kulture i duhovnosti.

Treća nagrada je za **obitelj SEKEREŠ Ivice i Vesne**, s njihovih četvero djece, bila iznenađenje i prva im je pomisao bila da sigurno ima i brojnijih i zaslužnijih obitelji.

– A mi smo samo jedna obična obitelj koja u svom životu želi vršiti volju Božju i preneti to na našu dicu. Sve što imamo je Božji dar a najveći su nam dar Marijana (1996.), Barbara (1999.), Matija (2001.) i Terezija (2006.). Uz svako je dite vezano molitveno iskustvo, a u svemu nas prati Milosrdni Isus. Dicu redovito vodimo u crkvu, skupljamo one lipice sličice na svim misama zornicama u Adventu, na pobožnosti Križnoga puta, na Bunariću... U našoj

kući je stalno prisutan Radio Marija. A tu je i naša stara teta kojoj je stalno krunica u ruci. Sritni smo i zahvalni na ovoj nagradi i drago nam je da nas je neko primetio – kaže mama Vesna koja je kao djevojka bila u molitvenoj zajednici "Betlehem" a vjeru svoju i svoga muža Ivica zajedno žive sa svoja "četiri bisera" kako to stoji u obrazloženju nagrade.

Dao Bog našem narodu puno ovako "običnih" obitelji!

Druga nagrada pripala je neumornoj voditeljici mladog tamburaškog orkestra u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo" **prof. Miri Temunović**, koja je svojim pedagoškim i stručnim radom oformila sastav u stalnom glazbenom usponu. Tamburaški orkestar HKC "Bunjevačko kolo" formiran je i djeluje od ožujka 2006. godine ponajprije za potrebe folklornog odjela, te su za kratko vrijeme pripremili 14 koreografija! Do sada su imali više od 80 nastupa kako u gradu na raznim manifestacijama tako i na turnejama u Splitu, Ozlju, Makedoniji, Francuskoj, Češkoj, Mađarskoj... Poznati talijanski tenor Tino Faraza nastupio je u pratnji mladih tamburaša tijekom prošle i ove godine na koncertima u Srijemskoj Mitrovici, Subotici i u Beogradskom Kolarcu. U ovom relativno kratkom razdoblju važno je i osvojeno prvo mjesto na 6. Međunarodnom festivalu malih sastava "Bisernica Janike Balaža". A planovi su veliki, prvi je odlazak u Kumanovo...

– Jako sam počastvovana, ponosna i uzbuđena zbog ove nagrade jer sam puno radila, ali nikada nisam razmišljala o nekoj nagradi. Radujem se da mi nakon 32 godine rada netko javno iskazuje priznanje, a tomu se raduju i moji sinovi koji također sviraju. Shvatila sam da, evo, i u našoj zajednici ima netko tko primjećuje i ovaj tiši, ali dugotrajan i strpljiv

rad. Bogu hvala, naši mladi tamburaši su jako odgovorni i volim raditi s njima. Nadam se da ćemo se krajem ove godine predstaviti i svojim koncertom što će biti naš odgovor i zahvala Institutu na ovom priznanju.

U obrazloženju prve nagrade, predsjedavajući Instituta je rekao: Uvijek sam volio razlikovati pojmove ostavština i zadužbina. I jedna i druga imaju veliko značenje. Ostavština može biti i baština koja je neprocjenjiva vrijednost, ali zadužbina obvezuje. Iako je naš profesor časne uspomene Bela Gabrić ostavio svoju kuću župi svetoga Roka, imajući u vidu rad Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", ipak smo prepoznali u toj ostavštini zadužbinu. Kako je pokojni profesor bio cijeloga života ljubitelj pisane riječi, sakupljač i pisac, a napose kroničar i naša živa enciklopedija, Institut je prepoznao da je ovu baštinu najbolje pretvoriti u zadužbinu jedne Hrvatske čitaonice, gdje se i skuplja i piše i čita i štuje pisana riječ. Konačno, unapređuje, izdaje, tiska i promiče ono što je radio i volio Bela Gabrić. Donator je prepoznao spregu misli Instituta i u dubokoj povezanosti je osnovana posebna institucija tako važna našoj zajednici: Hrvatska čitaonica. Da nije bilo zalaganja i entuzijazma, rada i vizije prof. Katarine Čeliković, teško bi se rodila ova značajna institucija. Sada slavimo petu obljetnicu postojanja i rada. Od izdavaštva do organizacije, od okupljanja Lire naive do znanstvenih skupova, ova čitaonica je opravdala svoje postojanje. U znak podrške i poticaja, prva nagrada je dodijeljena **Hrvatskoj čitaonici** i pročelnici ove institucije **Katarini Čeliković**.

Zahvaljujući u ime nagrađenih, Katarina Čeliković je rekla kako je nagrada priznanje za postignuto na čemu dobitnici zahvaljuju, ali ova nagrada nosi u sebi i obvezu još većeg zalaganja i rada.

– Za mene osobno ova nagrada znači puno jer iza nje stoji Institut, a kada je unutar Crkve nešto prepoznato kao vrijedno to je još veći poticaj za rad na korist najprije naše djece, a onda i šire – našeg naroda i Crkve. Nemam puno vremena za radost jer imamo puno planova za jesen, a pred nama je i prvi povijesno-informatički kamp koji počinje 29. kolovoza i traje četiri dana. Cilj nam je djecu upoznati s našom poviješću i na suvremen način, hrvatskim jezikom sve to i zapisati.

Zv

Zlatna misa mons. Michala Zoláreka

U župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Selenči svečanu zlatnu misu proslavio je 7. srpnja mons. Michal Zolárek, umirovljeni selenčanski župnik. U misnom slavlju su, uz mons. Zolareka, koncelebrirala i tri ovogodišnja zlatomisnika: mons. László Huzsvár, umirovljeni zrenjaninski biskup, preč. Imre Ehmman, župnik subotičke župe Sv. Križa i preč. Imre Soti, župnik u Čantaviru, kao i brojni svećenici.

mons. Zolárek
u sredini

Propovijed na slovačkom jeziku održao je don **Štefan Turansky**, provincijal Slovačke provincije otaca salezijanaca, porijeklom iz Selenče, a na hrvatskom jeziku mons. **Stjepan Beretić**, župnik subotičke katedrale Sv. Terezije Avilске. Na samom kraju mise, zahvalnim riječima zlatomisniku se obratila njegova rodbina, selenčanski župljani, pastor Slovačke Evangeličke Crkve u Selenči, predstavnik gimnazije "Jan Kolar" iz Bačkog Petrovca, mons. Huzsvár, kao i vlč. **Marjan Dej**, sadašnji župnik ove župe i bački dekan. Misu je direktno prenosila i Radio Marija, a to je bila prva euharistija na slovačkom jeziku koju je prenosio ovaj radio.

Mons. Zolárek rođen je 2. listopada 1927. u Selenči, gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je započeo u Subotici, a završio u Kalocsi, u današnjoj Mađarskoj. Od 1947. do 1958. je studirao teologiju u Zagrebu, a 29. lipnja 1957. zaređen je u Subotici. Od 1957. do 1958. je bio kapelan u subotičkoj katedralnoj župi, od 1958. do 1961. kapelan u župi Imena Marijina u Novom Sadu, a od 1962. do 1969. upravitelj i župnik u župi Svetih Petra i Pavla u Bačkom Monoštoru. Pune 34 godine, od 1969. do 2003., mons. Zolárek je vodio župu Presvetoga Trojstva u Selenči. U kolovozu 1991. je imenovan kapelanom Njegove Svetosti, a bio je i dekan Bačkog dekanata i konzultor subotičkog biskupa. Umirovljen je 2003., i od tada živi u svećeničkom domu "Josephinum" u Subotici.

Za svoje zlatomisničko geslo slavljenik je uzeo redak iz 15. glave Prve poslanice Korinćanima: "Milošću sam Božjom ono što jesam".

Marko Tucakov

Imre Ehmman, zlatomisnik

Rodio se u Apatinu 3. 04. 1931. godine. Studij teologije završio je u Zagrebu 1958. godine. Za svećenika je zaređen 29. 06. 1957. godine. Službu kapelana vršio je u Malom Iđošu, Novom Sadu, Senti, Odžacima, Čantaviru, u katedralnoj župi u Subotici. Župničku službu vršio je u Titelu od 1962. do 1964. a od 1964. godine do 2007. godine u Subotici u župama Sv. Križa i Sv. Petra. Bio je član više vijeća naše biskupije a vršio je i službu suca Zbornog sudišta i ispitivača na svećeničkim ispitima Subotičke biskupije. U svom svećeničkom djelovanju osobito se isticao na polju liturgike i ekumenizma. Za svoje zalaganje na ekumenskom području dobio je i priznanje grada Subotice "Pro urbe".

Zlatomisničko slavlje preč. Ehmman proslavio je u Apatinu i Subotici. Slavlje u Apatinu bilo je u župnoj crkvi Uznesenja Marijina 14. srpnja. U toj crkvi on je prije pedeset godina proslavio i svoju Mladu misu. Na

Biskup Džudžar i o. Joakim Hološnjaj sa suprugom
zapjevali su slavljeniku "Mnogaja ljeta"

početku slavlja jubilarca je pozdravio župnik **Jakob Pfeifer**. On je održao i prigodnu propovijed na njemačkom jeziku dok je na hrvatskom propovijedao **Željko Augustinov**, župnik iz Sonte a mađarski kupusinski župnik **Vilmos Bunford**. Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem **Margit Pogány** i uz orguljski pratnju **Gabrielle Török Forgács**. Na kraju mise slavljenika su pozdravili mladi prigodnim recitacijama. Osobito je dirljiv bio pozdrav slavljenikove nećakinje **Angelike Häger** koja ga je pozdravila istom onom recitacijom koju je kao djevojčica recitirala na njegovoj Mladoj misi.

Preč. Ehmman je sutradan svoj jubilej proslavio u župi u kojoj je proveo veći dio svog svećeničkog života i rada. U župi Sv. Križa u Subotici on je 36 godina sijao sjeme Božje riječi služio Bogu i ljudima. Stoga nije ni čudo da su mu župljani priredili veličanstveno slavlje koje je zbog mnoštva sudionika održano pred župnom crkvom. U ovom slavlju sudjelovali su uz njega i njegovi kolege zlatomisnici mons. **László Huzsvár**, zrenjaninski biskup te **Imre Soti**, umirovljeni čantavirski župnik. Na misi je uz brojne svećenike sudjelovao i grkokatolički biskup **Đuro Džudžar**. Jubilarca su na početku sv. mise pozdravila djeca i mladi obučeni u mađarske narodne nošnje, zatim članovi Pastoralnog vijeća i skautske udruge "Cserkészek".

Prigodnu propovijed na mađarskom i hrvatskom jeziku održao je kulski župnik i dekan **György Juhász**. On je, među ostalim, u obliku molitve rekao: "Gospodine, učini da naše obitelji s brojnim potomstvom postanu prva sjemeništa i rasadnici novih duhovnih velikana koji će i nadalje obogaćivati i resiti sveopću Crkvu. Božanski Učitelju, koji si rekao: "Pustite k meni malene!", rasvijetli u srcima roditelja svoje namisli, da ne čine zapreka svojoj djeci koju ti pozoveš. Svojom milošću zalijevaj žar i žeđ za evanđeoskom savršenošću u srcima onih koji su se odazvali. Oče nebeski, ne daj da opuste sjemeništa i bogoslovijske škole, da puk Božji ima svoje vođe... Kriste, ti si na poseban način prijatelj mladih. Znadeš koliko plemenitost, ljubav, idealizam i velikodušnost ispunjavaju mladalačka srca. Znadeš koliko razne ideologije zloupotrebljavaju i iskorištavaju otvorenost mladih ljudi, osakaćujući njihovu osobnost. Takni srca mladih, da i u današnje vrijeme budu otvoreni Tvome pozivu jer Ti jedini ne osakaćuješ, već iscjeljuješ i obogaćuješ čovjeka. Isuse, Dobri Pastiru, blagoslovi naše jubilarce bogato svojom ljubavlju, daj im dug život i dobro zdravlje, i vedrinu da i nadalje budu svjedoci Tvoje dobrote i svima nama učitelji Tvojih putova... Prečasní oče, dragi Zlatomisniče: Mislim da u ime svih ovdje prisutnih, mogu Vam kazati hvala za svu Vašu dobrotu, pomoć za sve Vaše brige i molitve upućene za nas dragom Bogu! Blagoslovio Vas Pastir Dobri, Isus Spasitelj. Amen."

A.A.

Misijska dužnost laika

- **laici po krštenju i potvrdi imaju udjela u općem poslanju Crkve**
- **oni poput kvasca prožimaju ovaj svijet evanđeoskim vrednotama**
- **njihovo polje rada obuhvaća svijet politike, gospodarstva, kulture, medija**
- **svi laici mogu podržavati misije molitvom, žrtvom, odgojem misijske svijesti**
- **neki laici odlaze u daleke misijske krajeve i izravno se uključuju u misiju Crkve**

Laicima u Crkvi nazivamo sve vjernike osim članova svetog reda i redovničkog staleža. Laici su po krštenju prijelovljeni Kristu i postali su dionici Kristove svećeničke, proročke i kraljevske službe. Po potvrdi su osposobljeni za poslanje koje vrši Crkva za spasenje svih ljudi, a euharistija hrani njihovu ljubav prema Bogu i prema ljudima da bi mogli vršiti pravi apostolat.

Laicima je svojstveno svjetovno stanje. Oni su pozvani baviti se vremenitim stvarima i svjetlom evanđelja prožimati i preobražavati obiteljske i društvene prilike. Prisutni su u svijetu poput kvasca i svojim životom i djelovanjem rasvjetljuju i uređuju ovozemaljske stvarnosti da sve više budu u skladu s Božjim naumom (usp. LG 31).

Široko polje apostolata laika

Crkva ima jedinstvo poslanja koje se ostvaruje različitim službama. I laici imaju poslanje naviještati i širiti evanđelje na način koji je njima svojstven.

Poslanje i uloga laika nije u prvom redu "osnivanje i razvitak crkvenih zajednica" – to je naročita uloga pastira – već moraju nastojati ostvariti sve one kršćanske i evanđeoske mogućnosti koje su skrivene, ali se već naslućuju i djeluju u stvarima ovoga svijeta. Vlastito polje njihova evangelizacijskog rada je veliki i složeni svijet politike, društvenog života, gospodarskih odnosa, ali i svijet kulture, znanosti, umjetnosti, međunarodnog života, sredstava društvenog priopćivanja, pa neke druge stvarnosti otvorene evangelizaciji kao što je ljubav, obitelj, odgoj djece i mladeži, stručni rad, ljudska patnja. Što više bude laika prožetih evanđeljem koji se osjećaju odgovornima za te stvarnosti, koji su nesumnjivo u njih uključeni, koji su mjerodavni s obzirom na njihov razvoj i svjesni da u potpunosti treba razviti njihov kršćanski, često prikrit i prigušen doseg, to više će se te stvarnosti, ne gubeći ništa od svog ljud-

skog predznaka, naći u službi izgradnje Kraljevstva Božjeg, odnosno spasenja u Isusu Kristu, otkrivajući svoju onostranu i često nepoznatu dimenziju (EN 70).

Misijsko djelovanje laika

Misijsko djelovanje laika može biti izravno i neizravno.

Ne mogu svi vjernici laici napustiti svoje obitelji ili se kompletno preseliti u misijske krajeve i tamo djelovati. Ali svi mogu moliti i žrtvovati se za misije, upoznavati misijsku djelatnost Crkve, izgrađivati i oživljavati misijsku svijest, odgajati i poticati misijska zvanja u vlastitim obiteljima i vjerničkim zajednicama, materijalno pomagati misijske pothvate.

Danas se osjeća velika potreba ponovne evangelizacije (reevangelizacije) krštenih koji su se udaljili od Crkve i nisu njezini živi udovi. No, Crkva ne može prećuti vapaj tolikih milijuna muškaraca i žena koji još nisu čuli za Krista. Da bi Crkva uspjela navijestiti evanđelje i onima dalekima, nužno treba pomoć i zauzetost vjernika laika. Već od apostolskih vremena neki laici su bili prvi navjestitelji evanđelja i utemeljitelji crkvenih zajednica.

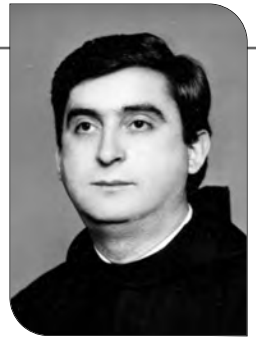
I zato je Crkva osobito cijenila i cijeni one laike koji su spremni napustiti svoju obitelj i domovinu da bi uložili svoj život i rad u misijskim područjima. Tamo se od njih (laika, bilo da su domaći ili došljaci) očekuje da poučavaju u školama, vode vremenite poslove, surađuju u župnoj i biskupijskoj djelatnosti, uvode i promiču različite oblike apostolata da vjernici mladih Crkava što prije budu spremni za preuzimanje svoje uloge u Crkvi (usp. AG 41).

Crkva preporučuje da laici rado pruže ekonomsko – socijalnu suradnju narodima u razvoju i pomognu u osnivanju institucija društvenog života. Misijskoj djelatnosti pridonose i oni laici koji na sveučilištima i znanstvenim institutima promiču upoznavanje naroda i religija i znanstvenim istraživanjima promiču dijalog među religijama i kulturama (usp. AG 41).

Svim laicima koji će se baviti izravnim misijskim radom treba pružiti prikladnu duhovnu i tehničku pripremu. Biskup i crkvena zajednica iz koje odlaze u misijski rad trebaju ih podržavati i pratiti molitvom i materijalno pomagati koliko je to moguće.

Veliku nadu Crkva polaže u laičke crkvene pokrete. Ti pokreti su u biti usmjereni prema naviještanju i dubljem življenju evanđelja koje dovodi do obraćenja. Neki od njih su misijski usmjereni te pružaju veliku pomoć u konkretnom misijskom djelovanju. Pomoć i djelovanje laika očekuje se osobito u onim prilikama gdje samo po njima može doći navještaj evanđelja do ljudi i to najčešće svjedočanstvom života.

Štovanje Blažene Djevice u Crkvi (16)

1. Narav i temelj štovanja

Crkva s pravom posebnim štovanjem časti Mariju, po Božjoj milosti poslije Sina najuzvišeniju od svih anđela i ljudi, kao presvetu Božju Majku, koja je sudjelovala u Kristovim otajstvima. Već od najstarijih vremena vjernici štuju Blaženu Djevicu pod nazivom "Bogorođice", pod čiju se zaštitu molitvama utječu u svim pogibeljima i potrebama. Osobito je od Efeškog sabora štovanje Marije u Božjem narodu čudesno poraslo u iskazivanju časti i ljubavi, u zazivanju i nasljedovanju, kao što je sama rekla: "Blaženom će me zvati svi narodi, jer mi je velike stvari učinio onaj koji je moćan" (Lk 1, 48) (LG 66).

Konstitucija ovdje ističe temelj marijanskog štovanja: *bogomaterinstvo i sudjelovanje s Kristom u djelu otkupljenja*. Marijina svetost jedan je od glavnih temelja štovanja. Već od njezina neokaljanog Začeca ona je sveta, rasla je i prianjala uz Očevu volju i prolazila stazu trpljenja. Uz Marijinu svetost kao temelj štovanja ovdje gledamo i na njezino jedinstveno poslanje i jedinstveni položaj unutar naroda Božjega, kojemu je ona istodobno preodličan član, divan uzor i preljubljena Majka, njezin trajan i djelotvoran zagovor, njezina slava koja služi na čast svemu ljudskom rodu. No, iznad svega temelj marijanskog štovanja jest njezino *bogomaterinstvo*, koje ima svoj posljednji razlog postojanja u nedokučivoj i slobodnoj Božjoj volji, koja kao vječna i božanska ljubav (1Iv 4,7-8, 16) ispunja sve stvari po planu ljubavi. Bog je Mariju ljubio i velike joj stvari iskazao (Lk 1,49). Bog je Mariju ljubio zbog nje same i ljubio ju je zbog nas. Bog se njoj dao i nama je nju dao.

2. Prvi počeci marijanskog štovanja

Teško je odrediti prvi početak štovanja Marije u povijesti Crkve. Najstariji trag je molitva Mariji koja se do danas sačuvala i još živi u dušama i riječima Marijinih štovatelja. To je molitva: *"Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorođice..."*, koja potječe iz 4. stoljeća, ako ne već iz 3. stoljeća. Naime, u 4. stoljeću nalazimo tragove Marijinih blagdana. U Carigradu se 26. prosinca štuje Spomen Djevice prije Efeškog sabora (431). Za to stoljeće možemo reći da je prvo proljeće marijanskog štovanja. U njemu se dižu i prve crkve posvećene Mariji, kao ona u Efezu, te u Rimu (Maria Antiqua, Maria Transtevere i Maria Maggiore). Tako da

Sabor ističe kako je marijansko štovanje, *osobito nakon Efeškog sabora*, koji pada u 5. vijek, *poraslo*, jer je već prije bilo ukorijenjeno u narodu, koji je time očitovao reakciju protiv Nestorija prigodom toga sabora. Sadržaj starih molitvenih obrazaca u čast Mariji odiše čašćenjem, ljubavlju, zazivanjem i nasljedovanjem. Molitveni simboli su puni duha zajedništva. Kršćani su Mariju zazivali kao svoju majku i majku svih. Nadalje, saborski tekst navodi Magnifikat (Lk 1, 48) u kojem se nalazi prvi biblijski temelj marijanskog štovanja i proročko tumačenje činjenice njegove ukorijenjenosti i razigranosti u Božjem narodu. Taj biblijski navod važan je s ekumenskog gledišta. U tim su riječima Calvin i Luther gledali uzor-obrazac molitve. Oni su posebno isticali kako Marija ne kaže, kao farizej iz Evanđelja, da je *ona* učinila velike stvari, nego izriče radost i zahvalnost što je Bog u njoj izveo čudesna djela. Nažalost, poslije su oba dvojica skrenula s puta štovanja Marije. Tako je npr. Calvina do tolike mjere ljutilo moljenje "Zdravo Marije" da je zbog njezina recitiranja znao ponekog strpati u zatvor. Danas se reformirane Crkve sve više vraćaju Lutheru i Calvinu *prijašnjemu*, tako da se po Evanđeljima s njima dodirujemo.

3. Marijansko štovanje, doduše, različito od poklonstvenog štovanja, ali je njegov potporan

Iako je štovanje, takvo kakvo je u Crkvi uvijek bilo, sasvim posebno, ipak se bitno razlikuje od poklonstvenog štovanja, koje se iskazuje utjelovljenoj Riječi jednako kao i Ocu i Duhu Svetom, ali koje ono nužno podupire (LG 66).

O čemu se zapravo radi? Radi se o našem stavu prema nekome. Ne možemo stajati jednako pred jednim svecem i pred Marijom, majkom Boga i Gospodina našega Isusa Krista i našom majkom. Naš stav ne određujemo mi nego onaj prema kome se odnosimo. Prema ženi se ne možemo drukčije odnositi nego kao prema ženskom biću. Prema majci se ne možemo drukčije odnositi nego kao prema začetnici svoga života. Ni prema Mariji se ne možemo odnositi drukčije nego kao prema majci otajstvene Glave i prema majci našeg kršćanskog bića, koja se za to biće zauzimala i još se majčinski zauzima. Zato je naš stav prema njoj zaseban, a naši odnosi prema njoj ne daju se svesti na odnose prema svecima, našoj braći, naše štovanje Marije ne da se uspo-

ređivati sa štovanjem svetaca. Nije isto štovati Mariju i svece. Štovanje Marije je uzvišenije od svetaca i prema tome dragocjenije u našem religioznom životu, koji ima prednost pred štovanjem svetaca. Ono je djetinje štovanje. Mi ne štujemo sveticu Mariju, nego štujemo Majku Mariju. Ipak, i to štovanje nije božanskog ranga. Marija nije ni bog ni božica. Marija je čovjek, kao i svi ostali ljudi s kojima je Sin Božji, uzimajući ljudsku narav, stupio u odnos naravnog sinovstva. Mi se klanjamo Bogu Ocu, Sinu i Duhu Svetomu. Čin kojim štujemo Mariju nije poklon. Čin kojim štujemo Krista jest poklon. Marijanskim štovanjem, činom kojim štujemo Mariju i koje nije i ne smije biti poklon, ne možemo i ne smijemo štovati Krista. Za štovanje Krista traži se drugi čin, traži se poklonstveno štovanje. Pred tim vidom marijansko štovanje mora ostati odvojeno od štovanja Krista. Jer smo ljudi, ne možemo ono što je različito u isto vrijeme izvršiti. Najprije Mariji štovanje, a onda Kristu poklon ili najprije Kristu poklon, a onda Mariji štovanje. To ne znači da štujući Mariju zaboravljamo Krista ili vršeci poklon Kristu zaboravljamo Mariju, već to znači – štujući Mariju štovati Mariju, a ne Krista, i vršeci poklon Kristu, ne klanjati se Mariji. Nije pravedno čovjeka koji u zanosu stoji pred Gospom, štujući je, nazivati defektnim kršćaninom, koji štuje Mariju, a zaboravlja Onoga koga ona drži na rukama. Ne zaboravlja ga, nego sada štuje nju, a dok štuje nju, nemoguće mu je klanjati se izravno Isusu. U tom smislu kaže sabor da marijansko štovanje podupire poklonstveno štovanje Boga. Napose ističe da nas vodi k štovanju utjelovljene Riječi Božje, tako da, dok častimo Majku, pravo upoznajemo Sina, ljubimo ga, slavimo i vršimo njegove zapovijedi, onog Sina, zbog kojega je sve i u kojemu je vječni Otac htio da stanuje sva punina. Bog je za nas u Isusu Kristu, koji je Sin Marijin, pa je normalno da nas k njemu otpravlja. Kad ne bismo u duboku *poklonu* stajali pred Kristom, Marijinih Sinom, ne znam što bismo radili pred ženom koja se zove Marija. I obratno, kad ne bismo u duboku *štovanju* stajali pred Marijom, Isusovom majkom, ne znam što bismo radili pred čovjekom koji se zove Krist. Važno je uvijek naglašavati ovu kristocentričnost marijanskog štovanja. Štovanjem Marije kao bića otvorena i bogomaterinski dovršena neizmjenjnim Bogom, nužno smo vođeni štovanju Boga i štovanju božanskih osoba, koja je svaka na svoj način ispunjaju u njezinoj egzistencijalnoj dovršenosti.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Snaga Mojsijevog poslanstva

Mojsije je primio Božji poziv. Ali Božji je poziv uvijek zahtjevan, on iziskuje napor, žrtvu, povjerenje. Zato nije čudo što su ljudi koje je Bog pozvao uvijek bili zatečeni. Sjetimo se poziva velikih proroka Izaije, Jeremije, pa i Zaharije u Novom zavjetu, pa Djevice Marije. Svi oni pitaju "kako?". Osjećaju se i malima i nedostojnima Božjega poslanja a često i slabima da ga izvrše. Zato kod poziva uvijek susrećemo na neki način "dijalog opiranja", "dijalog razjašnjavanja". Ne čudimo se stoga ni Mojsijevom opiranju. Njegova se situacija upravo smirila. Oženio se i udomio, siguran je da ga faraonova policija više ne traži. Bezbrizno pase stado svoga tasta Jitra. I sada odjednom! Sve se mijenja, hvata ga strah, panika. Nemojmo se čuditi.

Snaga Mojsijevog poslanstva

Mojsijevo poslanje u sebi sadrži dva oprečna elementa: slabi i jaki. Slabi ukoliko je on samo plah i nesiguran čovjek. A jaki ukoliko je ovjeren od samoga Boga. Osim toga nama ljudima je bliže ono što je vidljivo, dohvatljivo, što na neki način možemo opipati. Jest, znade da mu se Bog ukazao, rekao mu je čak i svoje ime, ali što ako ipak nije tako... Da bi imao snagu, mora se osloniti isključivo na Boga a tu se traži vjera i povjerenje.

Mojsijeva snaga može imati svoj izvor samo u Bogu koji ga šalje i u njegovoj vjeri u to poslanje. Mojsije, znači, stoji i pada sa svojim povjerenjem.

Što ako mi ne povjeruju?

Ali pred Mojsijem postoji još jedna poteškoća a to je vjera starješina njegovog naroda i vjera faraona pred kojim će se nakon toliko vremena pojaviti. Što ako mu ne povjeruju niti starješine koji ga već tako dugo nisu vidjeli a još manje faraon koji ga čak može dati uhapsiti? Ovdje je već potrebno nešto više od onoga na čemu Mojsije temelji svoje povjerenje u Boga. Ovdje su potrebni i materijalni dokazi. I to je ono što Mojsije zapravo traži od Boga. On će se naći pred nevjerom onih kojima je poslan, oni će staviti u pitanje njegov susret s Bogom: "Jahve ti se nije objavio!" Mi pred sobom imamo nepovjerlji-

ve ljude koji vjeruju samo u "čvrste dokaze". Takav je faraon, takve su izraelske starješine, a i Mojsijeva vjera je slaba. I danas ljudi kažu: "Vjerujem samo ono što vidim!". U to se zapravo ne treba vjerovati jer to vidimo, pa bi po sebi ta rečenica značila: "Ja nikom ništa ne vjerujem!" No Bog ide ususret Mojsiju i želi ga upravo preko konkretnih, opipljivih znakova učiniti vjerodostojnim.

Dva znamenja

Bog Mojsiju pokazuje dva znaka koji će ga pred onima kojima je poslan učiniti vjerodostojnim. Prvi je znak "znak štapa" koji upravo drži u ruci. "Baci ga na zemlju" – naređuje mu Jahve. Kad gle "štap se pretvorio u zmiju". I sam se Mojsije prestrašio, uzmakao je.

Neki su skloni tvrditi da je Mojsije poznavao mađioničarske vještine koje su toliko bile raširene u Egiptu. Međutim, tekst nam govori suprotno. Da je tako, Mojsije ne bi pred zmijom uzmaknuo već bi sigurno stajao. Osim toga pisac ne želi da čitatelji povjeruju da Mojsije svoje znakove izvodi nekom mađioničarskom vještinom već snagom Božjom. Uz njega je Jahve njegov Bog koji mu sada govori: "Pruži ruku i uhvati je za rep." Mojsije tek na Božju riječ sluša (jer se boji zmije!), hvata je za rep i ona opet postaje običan štap.

Bog sam izvodi zaključak koji treba proizvesti ovaj znak: "Tako moraju vjerovati da se Jahve, Bog njihovih otaca, Bog Abrahamom, Bog Izakov i Bog Jakovljevi, tebi objavio." Iz teksta vidimo da je taj znak ne samo za faraone već i za starješine Izraelskog naroda koji bi također mogli posumnjati u njegov poslanje.

Zatim Bog uvodi Mojsija u drugi znak. To je znak gubave ruke. Slijedi Božja naredba: "Uvuci ruku u njedra!" Što, zašto? No Mojsije je poslušan

Upoznajmo Bibliju

premda ne razumije. "A sada je izvuci!" Strašno, ruka mu je postala gubava, "bijela kao snijeg". Što se to događa? Na djelu je Božja svemoć, ona svemoć koja Mojsija šalje pred faraona. On to prepoznaje. Sada je jači, čvršći, Mojsije sada ima iskustvo Boga kao apsolutnog gospodara svega zbivanja.

Tumačeći ovo mjesto neki egzegete govore o tri znaka koje prima Mojsije, gdje bi treći znak bio znak krvi. No mislim da je prikladnije govoriti o dva znaka, budući da je samo za ova dva znaka Mojsije imao i neposredno iskustvo u razgovoru s Jahvom. S trećim znakom (krv) zapravo započinju egipatska zla i sada Mojsije samo za njega saznaje ali još nema iskustvo. Ali vjeruje Bogu da će se to i dogoditi na temelju ova dva znaka o kojima ima iskustvo. Bog govori Mojsiju: "A ako ih oba ova znamenja ne uvjere pa ti ne povjeruju, zahvati vode iz Rijeke i prolj je po suhu. Voda što je budeš iz Rijeke uzeo na suhu će se u krv pretvoriti." To će se doista tako i dogoditi kako ćemo kasnije vidjeti kad Mojsije bude pred faraonom.

Nisam čovjek rječit

Ali Mojsije ima još jednu poteškoću a to je poteškoća njegovog govora. On ističe Bogu da je "u govoru spor a na jeziku težak". Ne možemo točno tvrditi da Mojsije time želi izbjeći svoje poslanje ali moglo je i to biti. Bog ima argument "ad hominem": Tko je čovjeku dao usta? Tko mu daje ili oduzima sluh i vid? Ne razgovara li Mojsije sada sa Gospodarom svega koji ga pita: "Zar to nisam ja, Jahve!?" Dosta je da Bog bude s njim i da mu kazuje što će govoriti. Ali Mojsije se ne predaje: "ne bi li poslao drugoga!" Jahve se razljutio na Mojsija. Nema dovoljno povjerenja u svojega Boga. Bog mu daje pomoć u osobi njegovog brata Arona koji je vrlo rječit. Bog već vidi kako mu Aron dolazi ususret. Još jedan znak za Mojsijevu slabu vjeru.

Aron će biti, kako Bog kaže – Mojsijeva usta, a Mojsije će njemu biti Božji autoritet. Nedostaje još samo štap i sve je kompletno. Mojsije i Aron mogu poći u svoje poslanje. Treba se još oprostiti od svojega tasta Jitra, spakirati se i uzeti štap.

(U sljedećem broju: Pred faraonom)

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU od 24. do 31. listopada/oktobra

Cijena je 750 eura s time da se ovdje uplati 400 a u Izraelu 350.
Prijaviti se u Radio Mariju ili na telefone 063/385-260 ili 063/385-290.
Primanje prijava dok se ne napuni grupa (45 osoba).

31 / 2007

ZVONIK

27

Radosti i tuge dužijance

Ljeto je vrijeme sunca, odmora, vrijeme žetve i dužijance.

Roditelji zahvaljuju Bogu na svemu što im je na zemlji rodilo, ali zahvaljuju i djeca koja su uvijek uz odrasle. A vi ste posebno lijepi u ovo vrijeme zahvale.

Pogledajte koliko vas je na svim zahvalnim priredbama, u svim mjestima gdje se slavila dužijanča!

Dužijanča je radost velika, ponos što imamo naj-

ljepšu zahvalu Bogu. Uvijek ćemo svoju radost pokazati i drugima.

A tuge je bilo u Subotici zbog kiše – povorke ove godine nije bilo. Ali, i na tome zahvaljujemo Bogu, to je bila njegova volja. A on je dopustio da sve dužijance lijepo prođu, bila su "Bandašicina kola", puno igre i veselja.

Druga je tuga ispunila mnoga srca u Sonti. Jedan Josip slavi dužijancu u nebu. Neka Bog bude utjeha i nada svima čija srca plaču, posebno njegovim roditeljima.

A već nas čekaju novi izazovi – počinje nova školska i vjeronaučna godina. Neka i ovaj početak bude s Božjim blagoslovom.

Vaša Zvončica

Dječji folklorni ansambl "SLUNIČKO" iz Republike Češke

oduševio je mnogobrojnu publiku na Tamburaškoj večeri na subotičkom glavnom trgu

BRAT ANĐEO RASTJERUJE ĐAVLE

Iz *Liber de Conformitate* Bartolomeja iz Pise

Brata Anđela, bliskog prijatelja svetog Franje, jednom je prilikom jako uznemiravao neki đavao. On je bio toliko preplašen da se nije usudio ostati sam. Tako se povjerio svetom Franji, koji mu je savjetovao da ode na vrh visokog brda i da tamo sabere sve đavle vičući: "O, preponosni đavli, priđite mi, svi vi, i učinite sa mnom što vas god volja!" Tako je brat Anđeo i učinio, te se, kad je vidio da se nijedan đavao nije pojavio na brdu, prestao bojati.

Draga djeco, iz ove kratke priče vidjeli smo kako nam je sveti Franjo, dao dobar savjet, i nama,

koji se ponekad uplašimo kao brat Anđeo. Sveti Franjo nam predlaže da se obratimo onom kojeg se bojimo i da nam učini što mu je volja, i tako će nas proći strah. Pa pokušajmo!

Priredio: Silvester Bašić

IN MEMORIAM

JOSIPOV POSLJEDNJI PLES

Dvadeset šesti, sedmi i osmi srpanj bili su dani puni tuge za mnoge Sončane. Dani nevjerice, dani nemoći, dani bola. S nevjericom su članovi KPZH "Šokadija" primili vijest da je dvanaestogodišnji član njihovoga dječjega folklornoga odjela, mlađi sin voditeljice malih plesača Kate, **Josip Bukovac Jole**, otplesao svoj posljednji životni ples. Maleno srce nije izdržalo za sebe preteški teret; osvit dvadeset šestoga srpanjskoga dana donio je Josipu vječitu tamu. Svjetlo mu nije mogla vratiti nemoć ujaka Mate i brata Siniše, svjetlo mu nisu mogli vratiti ni nijemi krici bola majke Kate i oca Marinka, svjetlo mu nisu mogli vratiti niti svi liječnici ovoga svijeta. Svjetlo na koncu tunela ostalo je maleno, nedostižno, tunel je za Josipovo srce bio predug. "Bog ga je uzeo sebi" – kako reče preč. Jakob Pfeifer nad malim odrom, "jer je pravedan, a volja Njegova za čovjeka je nedokučiva". Ostalo nisam razumio, u glavi mi je tutnjilo "pravedan, pravedan...", pred očima su mi se miješale boje narodnoga ruha oko malenoga odra, staroga šokačkoga ruha u koje su se obukla djeca s kojom je do prije nekoliko dana plesao, igrao se i mangupirao, radovao se životu. Bože, pa to je za njihov uzrast primjereno, kada će, ako ne u ovima godinama? Iskrene, teške djetinje suze i glasni jecaji bola, nijemi pozivi da obuče ruho i stane među njih, kako bi skupa otplesali još koji ples, ispratile su Josipa na posljednji put, ispratile su ga do vrata Raja. Pred ovom slikom ustuknula je i nemjerljiva bol roditelja, ustupili su svoje mjesto iza odra malim folklorošima. Slomljena majka Kata ih je zaštitnički prigrlila i samo tiho prozborila: "Hodite, djeco, odmah iza Josipa, vi ga ispratite, vi ste njegovi i moji...". Teško je bilo slušati jecaje te djece, teško je bilo gledati malena lica iskrivljena od bola i suza dok je žuta zemlja neumitno prekrivala njihova prijatelja Josipa. Josip je zauvijek otišao od svijeta nas, sad je već zasigurno u društvu anđela. Jedino je sigurno da će Josip zauvijek ostati u našim molitvama i pjesmama, da će zauvijek ostati u našim srcima.

Ivan Andrašić

Male risaruše

ZLATNE NITI

Kad risari i risaruše more zlatnog žita kose
Na risarušama stari farbač, opasane štrangom,
Na nogama opanke,
A vrlo često rukovetaju i bose.

Risar stari u gaćama od šest pola bile ko snig
Da'će valda one četiri doljače onoliko žita
Da pokriju nasrid njive proplanak i brig.
Kad se ljudi žito kosi, teče znoj sa lica
A suza radosnica kad zazuji vršalica.

Kad zamriši atarima pogača,
lakumići i debela uzlivanca
U daljini se čuje lagana, tiha muzika
Stigla nam je ljudi naša lipa Dužijanca.

Hatojaši, gazde risari i risaruše,
Ko i lani, svi su nasmiyani.
Igra, pisma i veselje neće skoro stati,
Dogodine ovo veselje
triba, Bože, dočekati.

I tako od dana do dana
Od godine do godine
Svakog risa, krstina do krstine.
To je naš krv, svakidašnji bili
Utkan u ravnicu ko zlatne niti po atletskoj svili.

Katica Bačić

Pobožno na misi Dužijance u Bajmoku

Kerske "kraljice"

Svečano u Svetozaru Miletiću

Tavankutski
bandaši
i bandašice

Žedničke "kraljice"

Spremni na svađu i opraštanje

Svađe s prijateljima, roditeljima, poznanicima, „samima sobom“ - sastavni su dio našega života. Sigurno da nema čovjeka na svijetu koji se barem jedanput u životu s nekim nije posvadio. Isto tako, sigurni smo da nema čovjeka koji kasnije nije žalio što je došlo do svađe. Jer, riječi nekad teže ranjavaju nego mač. Dovoljna je mala iskrica, krivi pogled ili krivo namjerno ili nenamjerno izgovorena riječ da zapali vatru što rezultira sukobima, bijesnim ispadima, svađama i neslaganjima. A opraštanje? Jesmo li dovoljno snažni da jedni drugima kažemo oprost, žao mi je, te dvije male riječi, koje ipak tako puno znače. Zapitamo li se ikada zašto je tako lako nekoga svađom povrijediti, a kasnije je teško reći oprost. S druge strane, teško je oprostiti. Jer više nam je stalo do našega ponosa, nego do osobe koja se iskreno i od srca kaje. Najčešći uzrok kušnji prijateljstva upravo je svađa. Prijateljstva najčešće pucaju zbog neiskustva i nezrelosti u rješavanju problema. Unatoč tomu, svađa je i pravi povod da se nešto nauči o prijatelju ili prijateljici. *Prijatelji se kroz vatru kušaju*, rekli su stari Latini. Svađa obično može nastati kada nastanu velike razlike između dugogodišnjih prijatelja, ako se zaljube u istu osobu, ako dođe do nesporazuma, ako se gube zajedničke karakteristike ponašanja i načina življenja, zajednički interesi, ako se ima sve manje i manje vremena... Kako postupiti nakon svađe? Prva reakcija je nedostatak želje za pomirenjem, a nakon toga slijede tračevi i biranje „lijepih“ riječi za prijatelja. Pravi se pak prijatelji nakon svađe suoče s iskrenim razgovorom u kojemu su spremni mirno i iskreno iznijeti svoj kut viđenja stvari te saslušati drugu stranu. Pritom nije važno tko je kriv niti čekati da onaj tko je započeo svađu pozove na razgovor. Nakon takva razgovora može se vidjeti koliko je svađa uistinu bila potrebna, a drugi put kad nastanu problemi, velika je vjerojatnost da će svađu zamijeniti iskreni prijateljski razgovor. Dragi mladi, skoro je prošao ljetni raspust i mnogi su imali priliku ići na raznorazna hodočašća. Sad je vrijeme pokazati što smo na njima naučili. Upravo to se odnosi i na bratstvu tj. sestričnu ljubav odnosno zajedništvo!!!

PeTar

Završna škola animatora 2006/07.

„Dajemo ti hvalu, čast i slavu“ – riječi su pjesme koja je bila himna na završnom susretu Škole animatora (ŠA) održanom od 20. do 22. srpnja 2007. u Bečeu. Tijekom školske godine 2006/7. organizirano je sedam susreta ŠA.

Na spomenutom susretu zahvaljivali smo Bogu za sve darove i milosti koje smo primili tijekom susretanja. Trodnevni susret okupio je mlade koji su željno iščekivali druženje, molitvu i pjesmu. Kao i uvijek, bilo nas je s različitih strana, ponovno različiti, ali jedno u Gospodinu. I ovaj put su nas svojom prisutnošću počastili animatori iz župe Sv. Vida, iz Petruševca – Zagreb i **Katarina Ralbovsky**, djelatnica Centra za duhovnu pomoć iz Zagreba. Centralni i svečani dio susreta bila je zahvalna sv. misa u subotu koju je predvodio **dr. Štefan Turansky**, SDB, provincijal salezijanaca u Slovačkoj. Na kraju sv. mise uručio je animatorima diplome zahvalnice za sudjelovanje i osobno angažiranje. Na kraju susreta imali smo svojevrсни zaključak iz kojega se vidjela velika želja da se susreti ŠA nastave i iduće godine.

Za ostvarivanje ovih susreta zahvaljujemo organizatorima, vlč. **Dominiku Ralbovskom** i njegovoj sestri **Kristini Ralbovskoj**, donatorima United States Conference of Catholic Bishops i svima ostalima koji su nam na bilo koji način pomogli.

Animatori ŠA

Hodočašće mladih u Slovačku “Muran-Levoča 2007.”

Ovaj mjesec i ova godina će mi sigurno zauvijek ostati u sjećanju. Točnije, ostat će mi u sjećanju hodočašće dvjestotinjak mladih u Slovačku pod nazivom “Muran-Levoča 2007.” na koje sam se prijavila tražeći neku promjenu u životu počevši od svakodnevice, potrebu za “pravim odmorom”. Pješaćenje od oko 70 km zvučalo je naporno i skoro neizdržljivo, ali ipak primamljivo. Zahvaljujući vlč. **Dominiku Ralbovskom** i njegovoj sestri katehete Kristini iz Selenče, toga 1. srpnja krenuli smo u „život“. U autobusu su bili Slovaci, Mađari, Hrvati, Srbi, Amerikanci, Rusini, Albanci, odnosno katolika, pravoslavaca, grkokatolika, evangelika. U ponedjeljak 2. srpnja imali smo izletni dan kada smo obišli sjemenište Badin, Rajecku lesnu, Čičmany, dok smo sljedećega dana vidjeli ljepotu dvorca Bojnice. U Muraň smo stigli u 3. srpnja navečer već pomalo umorni od puta i svatko od nas se u sebi se pitao kako izdržati sljedeći dan, prelazeći pješice 22.5 km. Ipak, nakana koju je svatko od nas na početku hodočašća napisao i za nju molio, bila nam je poticaj i oduševljenje za korak naprijed.

Kilometri su prolazili jako brzo, korak po korak, nekada po kiši, vjetru, hladnoći, nekada po suncu i vrućini, sa žuljevima na nogama, uz pjesmu, gitare, smijeh, druženje, molitve, sv. mise. Veselo smo koračali prema Levoči - svetištu Blažene Djevice Marije, noseći joj svoje molitve, da bismo na odredište stigli 7. srpnja. U večernjem programu predstavljali smo se kao grupe, imali zajedničku kronicu i polnoćnu misu za nas hodočasnike. Sutrađan smo još svi skupa svetom misom zahvalili Blaženoj Djevici Mariji što nas je zbližila u jedno, te joj zahvaliti za nova poznanstva i lijepe trenutke provedene na hodočašću. U povratku smo posjetili Nacionalni par Slovački raj.

Hodočašće je inače bilo organizirano u okviru Škole animatora 2006/7. Ovom prilikom zahvaljujemo se organizatorima ZKSM u Slovačkoj, našim voditeljima te svim donatorima na pruženoj mogućnosti tako lijepog i plodonosnog hodočašća.

Marina Bujak-animatorica

U organizaciji *Zvonika* održan tečaj novinarstva za mlade novinare

Novinarstvo kao umješnost i znanost

Upoznavanje mladih s osnovama novinarstva kao umješnosti i sposobnosti prikupljanja i prenošenja informacija, s njegovom ulogom u suvremenom društvu, odnosno kreiranju javnoga mnijenja, bio je cilj trodnevnoga tečaja novinarstva koji je od 23. do 25. srpnja u organizaciji katoličkoga mjesečnika *Zvonik* održan u subotičkoj župi Sv. Roka.

Osim toga, cilj seminara kojega je vodila diplomirana novinarka **Željka Zelić**, bio je upoznati mlade i s obvezama i karakteristikama dobrog novinara, te tehnikama nastajanja primarnoga novinarskoga žanra - vijesti, odnosno izvješća, reportaže, intervjua i fotografije, kao novinarskih izričaja koji se najviše koriste u *Zvoniku*. Mladi su se također upoznali i s tehnologijom nastanka novina (dnevnika, tjednika, mjesečnika i dr.), kako bi što bolje razumjeli važnost obrade novinarova teksta kao tvorca određenoga priloga, prije nego tekst bude prosljeđen na daljnju obradu, a potom i na tiskanje. U teorijskom dijelu tečaja bilo je riječi o samom pojmu novinarstva, obvezama novinara i novinarskih načela kad su spomenuti novinarski žanrovi u pitanju. Najveći dio vremena bio je posvećen pravilima pisanja vijesti (koje obuhvaćaju pravilo 5W novinarskih pitanja i pravilo obrnute piramide) s njenim osnovnim dijelom "glavom vijesti" odnosno "leadom" i razradom. Upravo vijestima bio je posvećen i najveći dio praktičnih vježbi kroz koje su sudionici tečaja imali prigodu primijeniti pravila naučena u teorijskom dijelu. U praktičnom dijelu obrade intervjua,

mladi su u razgovoru jednih s drugima imali zadaću prirediti intervju s odgovorima i pitanjima za zamišljeno tiskano izdanje, zajedno s popratnim sadržajima – izvancima iz intervjua, nadnaslovom, naslovom i podnaslovima, uz iscrtavanje "špigla" kao pripreme teksta za prijelom.

Po riječima glavnoga i odgovornoga urednika *Zvonika* **mr. Mirka Štefkovića**, tečaj je dobar uvod u aktivnije uključivanje mladih u radu ovoga mjesečnika, te njegovu razvoju općenito u budućnosti. Voditeljica tečaja **Željka** izrazila je nadu da će neki od sljedećih seminara biti organiziran za još veći broj sudionika, jer se novinarska praksa nakon teorijskih osnova najbolje stječe "na terenu". Svim sudionicima seminara podijeljena je prigodna skripta kao podsjetnik na najvažnija pravila kad je pisanje određenih tekstova u pitanju, te kao svojevrsni podsjetnik na osnovne novinarske pojmove. /Zv/

ICroV Ljetna akademija u Šibeniku

Udruga mladih Hrvata u Vojvodini "KroV" organizirala je i ove godine "Ljetnu akademiju" ali u potpuno novom ambijentu, u Brodaricama pokraj Šibenika. Ovaj trening-seminar

za mlade održan je od 30. srpnja do 6. kolovoza uz potporu Pučkog otvorenog učilišta u Zagrebu, Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje te Ministarstva vanj-

skih poslova i europskih integracija. Na ovogodišnjem je seminaru sudjelovalo 20 mladih ljudi iz cijele Vojvodine na kojem su mogli naučiti nešto više o hrvatskom jeziku, govorništvu, politici, nevladinom sektoru te o pisanju projekata. Uz ove radionice bilo je dosta vremena i za kupanje i zabavu, tako je veći dio grupe u nedjelju posjetio prelijepe slapove Krke.

Ukoliko ste mladi, ambiciozni i puni ideja posjetite web-site KroV-a

www.krov.org.yu

i javite nam se za suradnju. Očekujemo vas na novim projektima poput ovog.

Igor Čeliković

Predstavljamo bandaša i bandašicu „Dužijance 2007.“

Nevena Mlinko i Mario Tikvicki

Nevena Mlinko je ove godine završila prirodno-matematički smjer u gimnaziji „Svetozar Marković“ u Subotici i upisala studij književnosti u Novom Sadu. Često je sudjelovala na raznim natjecanjima kao recitatorica, te je zavo-
ljela kako poeziju, tako i prozu. Kao recitatorica je nastupala i na otvorenjima mnogih kulturnih manifestacija kao što
su promocije knjiga, raznih izložaba rukotvorina od slame, likovne kolonije i dr. Članica je Hrvatske Čitaonice u okvi-
ru koje je među ostalim nastupala i na Republičkom natjecanju kao predstavnica hrvatske nacionalne manjine.
Pjesme su joj objavljivane u Zvoniku i Liri Naivi, a tekstovi u Subotičkoj Danici. Amaterski se bavi i glumom, pa je
nastupala tj. glumila u nekoliko predstava u gimnaziji, MZ „Ker“ i Crvenom križu.

Nevena pripada župi Marija Majka Crkve iz Aleksandrova gdje aktivno sudjeluje u životu župne zajednice. Kada
ju je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić upitao želi li biti gradska bandašica, oduševljeno je pristala, jer kako
sama kaže *jako voli i podržava održanje tradicije Bunjevaca, a Dužijanca je najvažnija manifestacija za očuvanje
kulturne baštine Bunjevaca u Bačkoj*, te nadodaje kako joj je velika čast biti dijelom takve svečanosti.

Nevena i Mario su tijekom svojega „mandata“ sudjelovali na svim okolnim Dužijancama koje su se održale u Starom Žedniku, Bajmoku, Tavankutu, Maloj Bosni, Đurđinu i Ljutovu, gdje su kako ističe bandašica Nevena *bili lijepo i srdačno primljeni i ugošćen. Uživali smo kako u euharistijskim slavljinama, tako i na igrankama koje su organizirane u sklopu svake okolne Dužijance*, slažu se Nevena i Mario. U sklopu svojih obveza okupili su mlade u župi Sv. Roka radi čišćenja žita i pletenja vijenca. Taj je posao trajao oko tjedan dana i svaki dan je sudjelovalo je od 20 do 30 mladih koji su uz glazbu i šalu s lakoćom posao proveli kraju. U petak, 10. kolovoza je održano natjecanje za pratiocice bandaša i bandašice, a u subotu 11. kolovoza je održana folklorna večer gdje su Nevena i Mario također bili nazočni.

U nedjelju, 12. kolovoza u 8.45 sati je bio svečani blagoslov bandaša i bandašice u župi Sv. Roka, nakon čega je procesija krenula do katedrale. Tamo je održana svečana misa, nakon koje su zbog

kiše, umjesto na trgu, bandaš i bandašica u Gradskoj kući gradonačelniku predali kruh od novog brašna. U poslijepodnev-
nim satima nazočili su postavljanju kame-
na temeljca u subotičku bogosloviju „Augustinianim“, nakon čega su posjetili i grob pokojnog mons. Blaška Rajića te položili vijenac od žita i buket cvijeća. U 20 sati započelo je tradicionalno bandašicino kolo koje je trajalo do kasnih večer-
njih sati.

Nakon završenog središnjeg slavlja „Dužijance 2007.“ upitali smo bandaša i bandašicu za dojmove, koji su, po njihovim riječima *samo pozitivni. Doista nam je bila velika čast i radost sudjelovati i biti nositeljima ovogodišnje gradske Dužijance. Čak nam ni kiša nije mogla pokvariti raspoloženje. Svaki dio je bio poseban, i zbilja ne bismo mogli izdvojiti jedan kao najupečatljiviji, jer će nam cijelo ovo iskustvo ostati u divnom sjećanju i bit će jedna prelijepa uspomena*, kažu ovogodišnja gradska bandašica i bandaš, Nevena Mlinko i Mario Tikvicki.

Mario Tikvicki je nakon završene gimnazije „Svetozar Marković“ u Subotici upisao studij veterine u Novom Sadu gdje je završio četvrtu godinu, te na jesen planira upisati petu godinu studija. Od malih nogu se bavi glazbom. S pet godina je počeo svirati klavir, a sa sedam se učlanio u Subotički Tamburaški orkestar. Bio je aktivni član ovoga orkestra sve do početka studija, kada zbog previše obveza više nije mogao biti toliko aktivan, pa sa njima sada svira samo povremeno. Punih šest godina aktivno pak svira u ansamblu „Ravnica“. S tamburašima je išao na mnoga putovanja i natjecanja kako kod nas, tako i u Hrvatskoj, Mađarskoj, Izraelu, Njemačkoj i Belgiji gdje su u travnju ove godine u svojoj kategoriji osvojili prvo mjesto.

Mario je iz župe Sv. Jurja i također aktivno sudjeluje u životu župne zajednice. Dugogodišnji je član „čuvara Božjeg groba“ koje, kako objašnjava *sačinjavaju mladići iz Subotičke biskupije koji su posebno aktivni za vrijeme Uskrsa i iz čijih se redova bira bandaš tajnim glasovanjem*. S obzirom na to da je Mario prikupio najviše glasova, prijedlog je odnesen mons. Beretiću i nakon što se složio sa prijedlogom, priopćio je to Mariu i njegovoj obitelji, koji su bili presretni što im je ukazana ova čast.

Događanja u Irigu

U središtu mjeseca srpnja bila su slavlja mladih misa, ove godine i u Srijemu. Nakon slavlja sv. Ane u Lačarku, Maradiku (gdje je obnovljena crkva izvana), te malih Tekija, u nedjelju 29. srpnja (sv. Marta) slavljena je mlada misa na Tekijama, mladomisnika iz župe Sv. Roka u Petrovaradinu, vlč. **Dušana Milekića** (o kojoj kratko možete čitati i u ovom broju *Zvonika*).

S početkom mjeseca srpnja oprostili smo se u Vrdniku od udovice **Julijane Laslo** koja je iz svoje samoće rasla u zrelost, mislila dublje i prihvaćala samo ono istinito, što ju je na koncu vodilo ka jačem pouzdanju u Boga. Istoga smo se mjeseca oprostili i od drage nam vjernice **Marije Babkin**, velike dobročiniteljice crkve i župnika. Susret s njom i njenom sestrom blizankinjom postajao je Božji susret, koji nas obdaruje, obogaćuje i mijenja. Uz život pun patnji i poniženja i njezina žrtva je bila spasonosna, jer je osim toga bila radosna što se može žrtvovati za nečiji spas. /f. f./

Mlada misa u Petrovaradinu

Petrovaradinac vlč. **Dušan Milekić** proslavio je 29. srpnja na Tekijama svoju Mladu misu pod geslom "Tko u Nj vjeruje neće se razočarati".

Na misnom slavlju uz mladomisnika su bili i pomoćni biskup đakovački i srijemski **mons. Đuro Gašparović**, svećenici iz cijele Đakovačko-srijemske biskupije te mladomisnici koji su s vlč. Milekićem bili skupa u đakovačkom sjemeništu. Nazočne je na početku misnoga slavlja pozdravio upravitelj župe Sv. Roka u Petrovaradinu **preč. Marko Loš**, kojoj je pripadao i sam mladomisnik, a na samom kraju obratio se i bivši dugogodišnji upravitelj župe Sv. Roka **preč. Marko Kljajić**. Vlč. Milekić će svoju prvu službu obavljati u Zemunu.

/Hrvatska riječ/

Hodočašće u Rim

Skupina od četrdeset i pet vjernika iz Subotice i Novoga Sada pod vodstvom p. **Tadeja Vojnovića**, direktora Radio Marije, hodočastila je od 15. do 23. srpnja u vječni grad Rim.

Prije samoga dolaska u Rim, hodočasnici su posjetili i Padovu te su u crkvi sv. Leopolda Mandiča slavili svetu misu. Nakon toga kratko su posjetili Firencu i Pisu.

Tijekom četverodnevno boravka u Rimu posjetili su vatikansku palaču i u njoj baziliku Sv. Petra, baziliku Sv. Pavla izvan zidina, Sv. Marije Velike i Sv. Ivana u Lateranu te druge znamenitosti ovoga grada. Pri povratku, posjetili su i Asiz gdje su zajedno slavili svetu misu, te Laverno.

Marta Futo

Proslava Snježne Gospe na Tekijama u Petrovaradinu

Na blagdan Snježne Gospe, 5. kolovoza, tradicionalno se hodočasti na "Velike Tekije" u svetište Gospe Tekijske u Petrovaradinu već više od 290 godina.

Slavlje Snježne Gospe – "Velike Tekije" započelo je u popodnevnim satima 4. kolovoza dolaskom oko 2500 hodočasnika iz svih 29 župa srijemskog dijela Đakovačke i Srijemske biskupije, kao i iz susjednih biskupija Subotičke i Zrenjaninske i iz Beogradske nadbiskupije i iz drugih zemalja. Svečanu pontifikalnu misu bdjenja služio je pomoćni biskup đakovački i srijemski i generalni vikar za Srijem **mons. Đuro Gašparović** uz koncelebraciju đakovačkog i srijemskog biskupa **mons. Marina Srakića** te gotovo svih svećenika koji djeluju u srijemskom dije-lu biskupije kao i svećenicima iz susjednih biskupija i iz Hrvatske. U homiliji, biskup Gašparović je govorio o obitelji istaknuvši da nam je uzor pravoga života Gospodin dao u nazaretskoj obitelji u kojoj je nazočan Bog i u kojoj živi Bog. Svaka obitelj koja se obnavlja za istinske ljudske i kršćanske vrijednosti, postaje izvor života i svih vrli-na s kojima se gradi pravednije društvo i bolji svijet, rekao je biskup te je na koncu pozvao roditelje da prenose ljudski život i život vjere, da njihova djeca njihovom bri-gom tjelesno rastu i jačaju, a njihovim odgojem duhovno se napunjavaju mudrošću. Djeci je pak poručio da slave svoje roditelje svojim životom te da budu njihova slika. Nakon pontifikalne mise bdjenja **preč. Roman Miz** je služio liturgiju grkokatoličkog obreda na staroslavenskom jeziku u koncelebraciji sa svećenicima i udjelovanje časnih sestara i velikog broja ostalih vjernika grkokatolika.

Na sam blagdan Snježne Gospe 5. kolovoza, pontifikalnu misu na mađarskom jeziku predvodio je subotički biskup **mons. János Péntzes**. Svečano pontifikalno misno slavlje na hrvatskom jeziku predvodio **mons. Marin Srakić** zajedno s **mons. Đurom Gašparovićem** te više svećenika suslavitelja koji djeluju u srijemskom dijelu biskupije kao i svećenika iz Bačke, Banata, Beograda i Hrvatske. Više od 2000 prisutnih hodočasnika zdušno je pjesmom i molitvom sudjelovalo u ovom euharistijskom slavlju. Predvoditelj misnog slavlja posebno je podsjetio na događaj koji se na ovom mjestu odigrao 5. kolovoza 1716. godine. Također je naglasio važnost Blažene Djevice Marije kao zagovornice, pomoćnice i životnog primjera vjernosti Bogu. Biskup Srakić je u homiliji govorio o kršćanskoj radosti i naglasio da misli svetopisamskih ulomaka, primjer Marije Bogorodice, crkvene pjesme, napose marijanske, odišu radošću. Posebno se osvrnuo na manjak i nedostatak radosti u današnjem društvu i u pojedincima, tumačeći to prestankom čovjekove životne veze s Bogom. Zahvalnim večernjim misnim slavljem na ovaj blagdan kojega je slavio sadašnji upravitelj Tekijskog svetišta **preč. Marko Loš**, završena je proslava "Velikih Tekija".

Tomislav Mađarević

Zahvalnost za plodove

Oko nas u prirodi cijele godine nešto raste, zri i daje plodove. Radujemo se svim tim Božjim darovima i zahvaljujemo mu, neki i prije *Dužijance*, neki poslije, a neki baš kasne s iskrenim: **BOŽE, HVALA ZA SVE!** Ono za što najčešće zaboravljamo zahvaljivati su rast, zrijenje i plodovi života naše braće i sestara, a nekad i nas samih. Zbilja, zar nije nešto veliko kad možemo vidjeti prekrasne Božje zahvate u životima naših bližnjih, kad oni ustraju u dobru i međusobnoj ljubavi, kad rade za Crkvu i narod, a osobito one *najmanje*, kad u svom staležu i poslanju (brak, svećeništvo, redovništvo...) ostaju vjerni i sretni i pored svih teškoća, kad vidimo kako nam djeca *napreduju u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi* (Lk 2,52), daju plod: *jedno stotruk, drugo šezdesetotruk, treće tridesetotruk* (Mt 13,8) i kad to priznamo drugima i sebi? **HVALA TI, SVEMOGUĆI BOŽE, ZA SVE NAŠE PLODOVE!** © /vh/

“10 ZAPOVIJEDI” KRŠĆANSKOG BRAKA (drugi dio)

ŠESTA ZAPOVIJED: Dodirujte se često! – “Pozdravite jedan drugoga svetim cjelovom!” (2 Kor 13,12). Istraživanja pokazuju kako žena dnevno treba osam do dvanaest nježnih dodira za svoje duhovno zdravlje. Slično je i s muškarcima. Nježni dodiri - zagrljaj, držanje za ruke, poljubac kad dođete kući i slično dio je bračne ljubavi, intimnog odnosa i razumijevanja, pa onda i opće sreće.

SEDMA ZAPOVIJED: Rabite Božji dar komunikacije! – “Tako je i jezik malen ud, ali se može ponositi velikim stvarima. Pazite, kakve li male vatre, a koliku šumu zapali!” (Jak 3,5). Osjeća je često teško opisati, a još teže izraziti. Ponekad se ljudi boje razgovarati o svojim osjećajima, boje se pokazati ih, izraziti, izreći. Prevladajte to, razgovarajte sa supružnikom o svim svojim osjećajima, i lijepim i ružnim, jer bolja komunikacija znači i bolji intimni život, bolji i ispunjeniji odnos!

OSMA ZAPOVIJED: Njeguajte jedno drugo kao najljepši ružin grm! – “Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tijela. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samog sebe!” (Ef 5,28). Ruže trebaju četiri stvari kako bi rasle i mirisno cvjetale: zemlju, sunce, vodu i zrak. Sunce je sigurnost. Voda je

temelj komunikacije. Zemlja je zajedništvo. Zrak fizički dodir. Činite te četiri stvari i vaš će brak biti poput najljepšeg ružina grma.

DEVETA ZAPOVIJED: Otkrijte izgubljeno blago u teškim vremenima! – “Smatrajte potpunom radošću, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje!” (Jak 1,2). Dijeliti krizne trenutke i biti zajedno u teškim vremenima neizmjerljivo je blago, kojega moramo biti svjesni i cijeniti ga, spoznati u tome svoju snagu i temelj za ljepšu budućnost. Ne krivite jedno drugo kad vas bude iskušavala nesreća, uzmite to kao od Boga danu mogućnost da ojačate svoju ljubav i shvatite kolika je snaga u njoj, a iz toga zajedništva uvijek će niknuti nova sreća i prosperitet.

DESETA ZAPOVIJED: Sjetite se početka ljubavi! – “Prema tome, sjeti se odakle si pao, obrati se i opet počni činiti prva djela!” (Otkr2,5). Znae kako izgledaju pogledi dvoje koji su se tek zaljubili? Taj sjaj nikad ne smije nestati iz vašeg oka, kao ni način ponašanja, prepun onih sitnica, malih pažnji, uzbuđujućih nagovještaja i otkrića. Ne vjerujte u ono “više nema povratka”, to je uvijek moguće. Vratite se u prošlost kako biste osvježili sadašnjost! /LVH/

Kako pripremiti “dijete” za srednju školu?

Polazak u “srednjak”: uzbuđljivo, ali nekad zbunjujuće ili zastrašujuće iskustvo! Ova situacija podrazumijeva društvene (stari prijatelji su možda u drugoj školi, pa treba stjecati nove), promjene u tjelesnom “image-u” (mladi žele izgledati starije – dosad su u školi bili “najveći”), a i one u školskom sistemu (veća zgrada, kabinetska nastava, brojniji odjeli, manje pojedinačne nastavničke pažnje i natjecateljski duh nekih učenika – poticaj učenika na samostalnost, kao pripremu za fakultet ili posao poslije srednje škole). Pomozite svom srednjoškolu u prilagodbi:

✓ Pojasnite mu/joj da je normalno prvih dana osjećati se izgubljeno i zbunjeno i da se i većina ostalih osjeća veoma slično i dajte mu/joj (unutar razumnih granica) slobodu oblačenja da se osjeća uklopljeno.

✓ Podsjetite ga/ju da stvara nova poznanstva i prijateljstva i potaknite ga/ju da pristupi nekim školskim aktivnostima (sjajan način za stjecanje prijatelja).

✓ Pomozite srednjoškolu održati kontakt sa starim prijateljima isto kao i s novim: neka vaš dom bude mjesto

gdje se može zabaviti i gdje će rado biti – ohrabrujte ga/ju da dovede prijatelje na zajedničko učenje ili večeru.

✓ Potičite ga/ju na dobro organiziranje rada na domaćoj zadaći kako bi imao/la dovoljno vremena za odmor i prijatelje.

✓ Budite dobar i strpljiv slušatelj i ne dajte savjete prebrzo: problemi i nedoumice koje sami riješe povećavaju im samopouzdanje.

✓ Budite strpljivi više nego obično u prvih nekoliko tjedana i **NE ZABORAVITE DA I PORED NJIHOVE DOBI, TINEJDŽERI I DALJE TREBAJU RODITELJSKU PAŽNJU, LJUBAV I POTPORU.**

MALE MUDROSTI

Utjeha

Djevojčica se upravo vratila iz susjedstva gdje je jednoj ženi tragično preminula osmogodišnja kći.

- Zašto si išla tamo? – upita je otac.
- Da utješim susjedu.
- A što si ti tako malena mogla učiniti da je utješiš?
- Sjela sam joj u krilo i s njom plakala.

Ako je u tvojoj blizini netko tko trpi, plači s njime! Ako se tvoj bližnji raduje, raduj se s njime! Ljubav gleda i vidi, osluškuje i čuje. Ljubiti znači suosjećati s nekim čitavim svojim bićem. Onaj koji ljubi otkriva u sebi neslućene zalihe utjehe i sućuti. Mi smo anđeli sa samo jednim krilom: možemo letjeti jedino ako se zagrimo.

(Bruno Ferrero *Priče iz pustinje*)

Razumjeti žene

Neki je čovjek, predan molitvi, šetao obalom. Okrene oči ka nebu i zavapi:

- Bože, molim Te za znak da ćeš me uslišati.
- Iznenada se nebo nad njim naoblači i Bog progovori moćnim glasom:
- Pretražio sam tvoje srce i vidio da je čisto. Zato ću ispuniti što god tražio.

Čovjek razmisli nekoliko trenutaka pa kaže:

- Oduvijek sam želio ići na Havaje, ali se bojim letenja i imam morsku bolest. Možeš li mi sagraditi most do Havaja?

Bog reče:

- Tvoja želja je vrlo materijalistička i malo si me razočarao. Most, naravno, lako sagradim, ali nerado ispunjavam takve svjetovne želje. Uzmi si vremena, duboko razmisli i zaželi nešto što će biti na čast i slavu Stvaranja!

Čovjek je razmišljao i konačno reče:

- Želio bih razumjeti žene! Rado bih znao kako se osjećaju iznutra, o čemu razmišljaju kad mi odgovaraju šutnjom... Volio bih shvatiti zašto plaču i što zapravo misle kad mi odgovaraju s 'ništa' i kako ih zaista usrećiti. Eto, Bože, to je moja želja!

Nakon zaista dugog razmišljanja Bog mu odgovori:

- A taj most, želiš s dvije ili četiri trake?

☺ za život: VLADA UKIDA PDV?!

Vlada Srbije podržala je inicijativu patrijarha srpskog Pavla za ukidanje poreza na dodanu vrijednost na hranu, opremu i odjeću za bebe.

U pismu premijeru Koštunici patrijarh Pavle zatražio je da Vlada pokrene proceduru za donošenje zakona o ukidanju PDV-a na hranu, odjeću i opremu za bebe. "Imajući u vidu da je većina sela u Srbiji opustjela, da se škole i po gradovima zatvaraju ili rade smanjenim kapacitetom i da nas 'bijela kuga' svake godine opominje, smatramo da bi ovo bio konkretan doprinos da se to zaustavi", poručio je patrijarh u svom pismu i dodao: "Ako se ukidaju ili smanjuju isti ti porezi za kupovinu prvog stana, računarske opreme i mnogih drugih proizvoda, što mi odobravamo, onda Vas, gospodine predsjedniče, molimo da učinite sve što je u vašoj moći da se konačno ukine i plaćanje poreza na hranu, odjeću i opremu za bebe." Pitanje ukidanja PDV-a za bebi-opremu premijer je pokrenuo na inicijativu patrijarha Pavla, a akciju za ukidanje ovog PDV-a započele su nevladine udruge prikupljanjem potpisa građana za peticiju po gradovima Srbije. U vrijeme Miloševićevog režima bebi-oprema i hrana bile su oporezovane s 20%, a nova vlast je nakon 2000. god. odredila PDV od 18% za bebi-opremu i hranu, osim hrane za odojčad, koja se oporezuje s 8%.

Akcija za ukidanje poreza na opremu i hranu za bebe ušla je u Skupštinu Srbije kada je opozicija predložila amandman kojim se predviđa ukidanje ili smanjenje PDV-a na opremu za djecu DO 10 GODINA, kako bi država pomogla obitelji s djecom. (vh)

☹ protiv života: ABORTUSI ŽENSKJE DJECE

Indija je prva po broju spolno-selektivnih pobačaja (zvanih feticidi ili rodocidi) i ženskog čedomorstva.

Zbog "blagodati" koje pruža suvremena medicina, indijski parovi se odlučuju na pobačaj kad test pokaže da trudnica čeka djevojčicu. Indira Patel, svjetski stručnjak o štetnim kulturalnim, tradicionalnim i religijskim praksama, kaže da je 96% pobačenih fetusa u Indiji ženskog spola. Stručnjaci tvrde da se rode približno dva dječaka na jednu djevojčicu. Pobačeno je 20 milijuna ženskih fetusa u proteklih 10 godina. Patel citira obitelji koje se opravdavaju govoreći: "Bolje sada platiti 38\$, nego 3800\$ kasnije za miraz." Većina država ima zakone koji zabranjuju spolno-selektivne pobačaje, ali onda kada to kultura dopušta, zakoni se ne provode.

Glavni razlog za ove abortuse je uobičajena sklonost imati sina radije nego kćer. Kada se kćer ne pobaci, često bude zanemarena i zakinuta osnovnim potrebama poput prehrane, zdravstvene skrbi i edukacije u korist njezine braće. Prema izvješćima iz Indije, genetsko testiranje radi spolne selekcije je naglo rastući biznis, osobito na sjeveru zemlje. Ženske grupe prosvjeduju zbog klinika koje reklamiraju detekciju spola i uništenje ženskih fetusa. Indija nije osamljena u davanju prednosti muškom djetetu.

Muhammad Ali, bivši svjetski šampion USA u boksu, upitan od reportera koliko ima djece, odgovorio je: "Jednog dječaka i sedam pogrešaka".

UNIFEM (Razvojni fond UN za žene) podržava zabranu pobačaja radi spolne selekcije i priznaje da je pobačaj žena nasilje nad ženama: "Neke žene postanu žrtvama nasilja prije nego se rode". Začuđujuće, UN priznaje čovječnost nerođenih djevojčica, iako ostaje pri stavu: **pobačaj je predmet "prava žena"**. Postojanje opcije pobačaja je, tvrde, vrijedno žaljenja, ali nužno. **Pobačaj zbog spolne selekcije je, ipak, moralno pogrdan zločin protiv "ženskog djeteta" i "najekstremniji oblik nasilja protiv žena"**. (vh)

Bački župnici v.

Antun Gabrić (1956. – 1959.)

Rođen je u Subotici 19. studenog 1922. godine u brojnoj obitelji **Albe** i **Kriste Ivković Ivandekić**. Pučku školu je završio na Hrvatskom Majuru, gimnaziju u Subotici. Sveto bogoslovlje je započeo studirati u Đakovu, nastavio u Kalači u Mađarskoj, a završio u Zagrebu 1949. godine. Za svećenika je zaređen u Zagrebu 29. lipnja 1948. godine. Bio je kapelan u Somboru, Sonti, u subotičkoj župi svetoga Roka. Od 1956. do 1959. godine je bio upravitelj bačke župe. Od 1959. do 1961. godine je upravljao župom Đurđin. Od 1961. sve do odlaska u mirovinu, 1998. godine, kad je proslavio svoju zlatnu misu, bio je župnik u Tavankutu. Danas živi u svećeničkom domu Josephinum u Subotici. Pisao je kao bogoslov i kao mladi svećenik. Pisao je vijesti iz crkvenog života, priče, anegdote, reportaže iz Tavankuta, Bačkog Monoštora, Santova i Čavolja. Napisao je mnoge lijepe pripovijesti iz pučkog života. Te su pripovijesti objavljivane što u godišnjaku *Subotička Danica*, što u časopisima *Bačko klasje* i *Zvonik*. Nije prestao pisati ni kao župnik, a kao umirovljeni svećenik Antun Gabrić je 1999. godine objavio i knjigu *Čudan jendek i druge bunjevačke pripovitke*.

Ivo Topalić (1959. – 1977.)

Rođen je u Baču 25. srpnja 1913. godine. Za svećenika je zaređen 9. kolovoza 1936. godine. Potom je tri godine bio kapelan subotičke župe svetoga Jurja, pa deset godina i vikar današnje župe Marije Majka Crkve u subotičkom predgrađu Aleksandrovo. Od 1948. do 1959. bio je upravitelj župe u Vajskoj i Bođanima, da bi potom postao župnikom župe svetoga Pavla u Baču s područnim župama Tovariševo i Deronje. Bačkim dekanom imenovan je 1967. godine, a 1974. godine i bačkim arhiprezbiterom. Radi narušenog zdravlja, a posebno oslabljenog vida, 1977. godine povukao se u mirovinu i nastanio u svećeničkom domu Josephinum u Subotici. U svećeničkom domu

je živio do svoje smrti, 26. srpnja 1987. godine. Sahranjen je u Baču 28. srpnja u grobnicu bačkih župnika. Doklegod mu je zdravlje dopuštalo, rado je odlazio u Bač i pomagao svome nasljedniku.

O njemu je svećenik **Lazar Ivan Krmpotić** (*1938. + 2006.) zabilježio da je bio veoma ozbiljan, iskreno pobožan i radin svećenik. Za svojih 18 godina služenja Božjem narodu u Baču ostavio je za sobom svijetli svećenički lik, kako svom puku tako i područnom kleru. U vremenima pokoncilskih previranja i traženja novih putova, Ivo Topalić je ostao vjeran zdravim načelima tradicije. Nikad se nije zatvarao pred novim smjericama ni pred duhom Drugoga vatikanskog koncila. Bio je požrtvovan u vršenju svojih svećeničkih dužnosti i vlastitoj župi i pun spremnosti pomoći braći svećenicima. Prema mlađoj braći postavljao se s puno takta i razumijevanja, ali i sa svom odlučnošću kad je to bilo potrebno. Za njegovoga župnikovanja u Baču su dvojica od pet sjemeništara postali svećenici: József Leist i Jakob Pfeifer.

Stjepan Beretić (1977.–1985.)

Stjepan Beretić je rođen u Somboru od roditelja **Josipa** i **Leone Benja** 4. lipnja 1947. godine. Osnovnu je školu završio u rodnom gradu, gimnaziju u novootvorenom sjemeništu Paulinum u Subotici. Sveto bogoslovlje je studirao u Zagrebu od 1966. do 1974. Za svećenika je zaređen u Somboru 17. veljače 1974. godine. Bio je kapelan u župi Anđela Čuvara u Kanjiži do 1975. godine, kad je imenovan kapelanom u župu subotičke stolne bazilike svete Terezije. Biskup Matija Zvekanović ga je 19. listopada 1977. godine imenovao upraviteljem župa Bač, Tovariševo i Deronje, a 25. siječnja 1984. godine je bio imenovan župnikom u Baču i upraviteljem župa Tovariševo i Deronje. Na spomendan Karmelske Gospe 1985. godine biskup je potpisao odluku o njegovom imenovanju za katedralnog župnika.

Odmah po dolasku u Bač valjalo je nanovo podići srušeni crkveni toranj. Uskoro je trebalo i stari župni dom pre-

dati općini, koja je vratila dio nekadašnjeg samostana sestara Naše Gospe, u kojem je uređen župni dom. Župnik Beretić je obavljao brojne dužnosti u biskupskom ordinarijatu: bio je biskupski savjetnik, član nekoliko biskupijskih vijeća, obnašao je dužnost bačkog arhiprezbitera, pa kasnije i katedralnog. Predavač je pastoralnog bogoslovlja i župne administracije na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije. Kateheta je u subotičkoj gimnaziji. Godinu dana je bio i upravitelj župe na Kelebiji. Obnašao je i dužnost dekana dekanata Subotica – Stari grad. Godine 1998. odlikovan je naslovom kapelana Njegove Svetosti. Član je Prezbiterskog vijeća Subotičke biskupije i odvjetnik Ženidbenog suda i biskupski vikar. Dugi niz godina uređuje godišnjak *Subotička Danica*. Bio je suradnik časopisa *Bačko klasje* i *Zvonik*. Godine 1996. sastavio je i objavio molitvenik *Slava Božja*. Nakon što je prvo izdanje rasprodano, 2003. godine je izdano drugo prošireno i popravljeno izdanje istog molitvenika. U *Subotičkoj Danici* i *Zvoniku* piše rubrike o svecima i povijesni kutak. U nakladi Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" 2002. godine mu je objavljena knjiga *Božji prijatelji s nama na putu*, a 2005. brošurica o životu svete Terezije Avilske kao zbirka njezinih misli.

Redenje isusovca, vlč. Árpáda Horvátha

Subotički biskup dr. Ivan Pénzes, zaređio je za svećenika 21. srpnja u subotičkoj katedrali Sv. Terezije Avilske vlč. Árpáda Horvátha, SJ.

Na ređenju su bili nazočni uz svećenici Subotičke biskupije i oci isusovci iz Mađarske, Engleske i Irske.

Árpád je rodom iz Subotice, a studij je završio u Londonu. Pripada Mađarskoj provinciji Družbe Isusove a svoju službu obavljat će u Budimpešti. Mladu misu je proslavio 22. srpnja u subotičkoj franjevačkoj crkvi Sv. Mihaela. /Cs. K./

Piše: dr. Andrija Kopilović

Dužijanca je otvorena prema drugima

Čula sam da je visoki gost na Dužijanci ove godine američki kardinal. Kako je došlo do toga da netko izdaleka bude na proslavi završetka žetve?

N. I., Subotica

Dužijanca je samo povod da malo šire razmišljamo o samoj naravi katoliciteta naše Crkve i o fenomenu inkulturacije. Dužijanca je, kako vam je poznato, obiteljska svečanost. To je čin zahvale unutar obiteljske zajednice na završetku žetve. Ne vjerujem da tu zahvalu imaju samo Hrvati-Bunjevci u ovom kraju. Sigurno ne. Svaki čovjek na svoj način zahvaljuje i svaki narod ima svoj način proslave završetka velikih radova. Ono što je važno uočiti kod proslave Dužijance je činjenica da je jedan župnik, ovaj puta mons. Blaško Rajić, uočio sakralnost i ljepotu tog obiteljskog načina slavljenja zahvale za najvažniji posao: žetvu. Pronicljivi duh dobrog pastira vidio je daleko ispred sebe ono što mi danas imamo. Ponajprije je skoro istovjetno obitelj prenio u "veliku obitelj" – župnu zajednicu. Tako je Dužijanca slavljena doslovno istim sadržajem i običajem samo unutar zbora vjernika i euharistije. Kasnije se taj događaj Dužijance učinio pogodnim da se oko njega okupi sve ono što može pridonijeti svečanosti slavljenja. Prve Dužijance se nisu razlikovale od svečane euharistije i teoforične procesije, koje su inače u to vrijeme bile svake mlade nedjelje. No, vrlo brzo je proslava Dužijance postala identifikacijski znak oko kojega su se najrađe okupljali, napose mladi. Tako su zapravo dva datuma bile izvanredne odrednice okupljanja mladih, a to je Marin-dan s Velikim prelom i Dužijanca. Prelo nije nikada ni bilo, ni postalo crkveno i duhovno, jer je u sebi nosilo u biti zabavni karakter. Druženje i zabava. Ali je postalo jednako tako identifikacijski znak Hrvata-Bunjevaca ovoga kraja.

Dužijanca je pošla drugim putem. Jer u sebi nosi duhovnu dimenziju, molitvene zahvale, ona je odmah postala čvrsta sprega susreta vjere i kulture. Duha, uma i srca. Običaja, baštine i doživljaja. Stoga je Dužijanca od samoga početka u trajnom usponu. Ona je imala nekoliko kriza, ali su bile uvijek nametnute izvane. No, Dužijanca stoji. Drugim vatikanskim saborom Crkva je u cjelini zauzela stav otvorenosti. Ona se na tom Saboru jednostavno otvorila kako bi je svatko mogao promatrati iznutra. Taj Sabor je skrenuo povijest Crkve u drugom pravcu. Katolicitet Crkve došao je do izražaja ne samo unu-

tar Crkve, nego za sve koji žele Crkvu upoznati i vidjeti iznutra. Sadašnji papa Benedikt XVI. na osobit način vidi ovaj trenutak povijesti kao izazov susreta i dijaloga znanosti i vjere, te prožimanje vjere i kulture. Dapače, Papa u ovom času vidi i spas Europe u tom uzajamnom prožimanju i snažnom impulsu susreta. Tako, dakle, ako se male stvari mogu usporediti s velikima, i naša Dužijanca se nameće kao model rješenja upravo time što se snažno prožimaju susret vjere i vjerskoga s društvenim i kulturnim. To prožimanje daje snagu. Ono postaje impuls – poticaj. Kada takvoj svečanosti susreta vjere i kulture predsjedava najviši dostojanstvenik

prožeti liturgijom. No, sam događaj Dužijance je upravo jedinstven i najjači savez vjere i kulture. Najveći domet inkulturacije. Sada se postavlja pitanje da li tu činjenicu zatvoriti u vlastitu zajednicu do te mjere da polako nestaje ili je otvoriti i tim otvaranjem dati sebi veću obvezu, a drugima mogućnost spoznaje o nama samima.

Pitanje je dakle da li ćemo o Dužijanci mi govoriti, ili će Dužijanca govoriti o nama? Mislim da je u današnje vrijeme intenzivne komunikacije daleko uvjerljiviji govor o nama kada to ne činimo mi riječima, nego kada događaj govori o nama. Na nama je brižno čuvati norme baštine i tradicije i što

Sada se postavlja pitanje da li Dužijancu, jedinstven i najjači savez vjere i kulture, zatvoriti u vlastitu zajednicu do te mjere da polako nestaje ili je otvoriti i tim otvaranjem dati sebi veću obvezu, a drugima mogućnost spoznaje o nama samima.

Katoličke Crkve, a to su najčešće kardinali, onda i sam događaj prima novu dimenziju. On postaje opće-katolički. Dakle, ovakav način proslave nikako nas ne osiromašuje, nego obogaćuje.

S druge strane, činjenica je da je Crkva kao takva po svojoj naravi utjelovljena u konkretnu zajednicu, u konkretan narod. Nema Crkve bez naroda i bez imena. Ona je trajno utjelovljenje u konkretnoj zajednici. Vrlo je važno naglasiti da narodna zajednica sa svim svojim etničkim i nacionalnim elementima ne mora odstupiti ni koraka u svom identitetu, osim u onom što se kosi direktno s objavljenom istinom, dakle, vjerom. Inkulturacija je proces kada tu crkvenost, pa i katoličku, obogaćuje svojim vlastitostima pojedina etnička skupina, a osobito nacionalna zajednica. U našem slučaju to je upravo Dužijanca. Od samih početaka, kad se još nije ni rabio izraz inkulturacija, ona se ipak dogodila. Na svoj način Dužijanca je privrženac onoga što je danas postao model pastorala. Vrednovanje svega onoga što je bogatstvo jednoga naroda u suživotu s liturgijom i liturgijskim slavljenjima. Ne nijećemo time da Dužijanca ima i druge elemente koji nisu

savjesnije, pa i ljubomorno čuvati izvornu ljepotu i kao dobri domaćini ponuditi svima koji je žele vidjeti i doživjeti, a napose prihvatiti poruku što Dužijanca u sebi nosi.

Ovoga puta, izbor za visokoga gosta pao je na washingtonskog nadbiskupa, kardinala Theodorea McCarricka. Zašto? On je jedan od najutjecajnijih kardinala našega vremena. Već je dva puta bio u Subotici. Tom zgodom je dobio na dar monografiju *Dužijanca*. Izrazio je svoje divljenje baš tom dijalogu vjere i kulture. U tom događaju on vidi oživljavanje vjere, a ne tek tradiciju. Vjera je koheziona snaga koja okuplja, a ne "konzervira" običaj, ona ga nadahnjuje i prožima. Član je nekoliko središnjih rimskih institucija, kao što je Komisija "Pravda i Mir", zatim Komisije za emigraciju i migraciju, ekumenizam, itd. Za njegovo vlastito iskustvo ovaj susret je obogaćenje. Mislim, dakle, da ćemo i dalje slaviti Dužijancu s velikom pripravom, jer nas na to obvezuje sama činjenica postojanja Dužijance, a pastoralno vjerojatno odgovaramo onom što Crkva traži: biti katolik otvoren, ali autentičan i svoj. Zašto ne bi to i drugi doživjeli i o nama svjedočili?

Uređuje: Jakob Pfailer

Poziv na nastavak "ozbiljnoga dijaloga"

Kardinal Kasper o reakcijama na novi dokument Kongregacije za nauk vjere

Rim – Nakon negodovanja nekih protestantskih kršćana na najnoviji dokument Kongregacije za nauk vjere "Odgovori na pitanja koja se odnose na neke vidike nauka o Crkvi", predsjednik Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinal **Walter Kasper** ocijenio je da će "drugo, mirnije čitanje, pokazati da dokument ništa novo ne tvrdi, nego na sintetički način izlaže i tumači stajalište koje je Katolička Crkva i dosada zastupala". Stoga, nije nastala nova situacija te ne postoji nikakav objektivni razlog za negodovanje ili motiv da se netko osjeća kako se s njim grubo postupa. Svaki dijalog pretpostavlja jasnoću o raznim stajalištima. U tome smislu, upravo su protestantski partneri bili ti koji su nedavno zahtijevali ekumenizam jasnih stajališta. Ako sada ovaj dokument izlaže i izjavljuje katoličko stajalište, odnosno ono što nas, s katoličkoga gledišta, nažalost još dijeli, to ne omeđuje, nego podupire dijalog. Iz ponnoga čitanja zaključuje se kako dokument ne kaže za protestantske zajednice da nisu Crkve, nego tvrdi da nisu u pravome smislu Crkve, to jest nisu Crkve u smislu na koji Katolička Crkva shvaća sebe kao Crkvu. To je za bilo koju osobu srednjega ekumenskog obrazovanja po sebi očita tvrdnja. U stvari, evangeličke Crkve ne žele biti Crkva u smislu Katoličke Crkve; one pretpostavljaju poimanje Crkve i službe koje, isto tako, ne odgovara katoličkome poimanju. S obzirom na to, zar nije istina da je najnoviji evangelički dokument o "Službi i ređenju" učinio nešto slično "Odgovorima", tvrdeći kako katoličko shvaćanje Crkve i službe nije "svojevno" protestantima? Kada sam, nakon

dokumenta *Dominus Jesus*, ustvrdio da su protestantske Crkve drugačije, nije to bilo u suprotnosti s formulacijom Kongregacije za nauk vjere, kako su mislili neki protestanti. Naprotiv, tražio sam prikladno tumačenje u koje sam i danas uvjeren. Poglavitito jer katolici još i danas govore o protestantskim Crkvama, o Njemačkoj evangeličkoj Crkvi, o Savezu luteranskih evangeličkih Crkava u Njemačkoj, o Crkvi u Engleskoj itd. Deklaracija Kongregacije za nauk vjere ništa drugo ne čini nego pojašnjava da mi rabimo riječ Crkva pridajući joj značenje koje nije posve jednako. Deklaracija pridonosi jasnoći i slijedom toga napretku dijaloga. Sigurno nije u osnovi dijaloga to što nas dijeli, nego to što nas ujedinjuje, a puno je veće od onoga što nas razdvaja. Stoga ne treba zanemarivati to što na pozitivan način dokument tvrdi s obzirom na protestantske crkve, to jest da je Isus Krist u njima stvarno nazočan za spas njihovih članova. Imajući sve u vidu, ne može se reći da je riječ o poznatoj tvrdnji. Ona uključuje priznavanje krštenja, a ipak vodeći računa o važnim razlikama koje postoje, Deklaracija, na tragu II. vatikanskoga sabora, sadržava niz pozitivnih tvrdnji o Svetoj večeri slavljenoj u protestantskoj crkvi (*Dekret o ekumenizmu*, 22). Dakle, Deklaracija nije uzmak u odnosu na već postignuti ekumenski napredak, nego nas obvezuje riješiti ekumenske zadatke koji su pred nama. Ove bi nas razlike trebale poticati, a ne zbunjivati zato što ih nazivamo pravim imenom. Uzimajući sve u obzir, Deklaracija je žuran poziv da nastavimo ozbiljan dijalog, zaključio je kardinal Kasper. /IKA/

Čaša vode uz osmijeh

Zajednička akcija Zdravstvenog centra i Caritasa

Vreli srpanjski dani i teško izdržljive vrućine zatekle su naše sugrađane svih uzrasta narušenoga zdravstvenoga stanja u čekaonicama specijalističkih i gradskih ambulanti Zdravstvenoga centra. Na prijedlog glavne sestre Zdravstvenog centra **Irene Šturc**, Zdravstveni centar i Caritas Subotičke biskupije pokrenuli su akciju u kojoj sudjeluju volonteri Caritasa i vojnici na civilnom služenju vojnoga roka u bolnici. Oni svakodnevno u specijalističkim ambulantom raznose hladne napitke kojima olakšavaju pacijentima boravak u pregrijanim prostorijama. U dijeljenju napitaka u bolnici sudjeluju sljedeći volonteri Caritasa: **Orsolya Marki, Monika Bartalos, Balázs Bartalos, Valentina Gabor, Nina Skenderović, Renato Pirša, Anna Maria Fiser, Mirjana Horvacki, Marija Vidaković Hadnađ i Tomislav Bašić**. Neka im svima kao ohrabrenja posluže Isusove riječi: «Bio sam žedan dao si mi piti.» A Isusov blagoslov i nagrada sigurno neće izostati.

Donaciju u napicima osigurali su lokalna samouprava preko donatora (Papir Commerce,

B market, Ypsilon, Biromarket) i Caritas Subotičke biskupije. Ljubav je jedini osjećaj koji se dijeljenjem uvećava.

Volonteri

Zahvaljujemo našim darovateljima

Oprema za kupatila
kolpa-san®

Novi Beograd: Tošin bunar 224a, 011 260 99 20, Beograd: Bulevar Kralja Aleksandra 402, 011 240 73 71
Beograd: Zrenjaninski put 1, 011 20 85 460, Novi Sad: Rumenački put 11, 021 518 091
Zrenjanin: Vojvode Petra Bojovića 2, 023 581 590, Subotica: Banijska 2, 024 547 886

KAMENORESCI
Beogradski put 224a

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.
SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72
TEL. 024/671-500
063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

**POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE**

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"
 Subotica,
 Preradovićeva 4
 (u Bunjevačkom kotlu)
 Tel: (024) 555-738
 Organizira:
 - svadbe,
 - rođendanska slavlja,
 - bankete i dr.
 Svakog dana: MENI RUČKOVI
 Posebno se preporučamo za
 organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
 nedjeljom zatvoreno

Toth optika
 Tel.: 551-045

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)
 Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
 Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

**Vremena su teška.
 Svaka pomoć nam je dobro došla.
 Unaprijed hvala svakom darovatelju.**

**HORVÁT BUSINESS CENTER
 HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
 CROATIAN BUSINESS CENTER**

Nagymező u. 49.
 H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
 311-9200, 353-1501
 Tel/fax: (36-1) 269-1300

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
 Tel./fax:024/553-567

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

SALAŠ
 ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
 PROIZVODNJA SIJAČICA I
 REZERVNIH DIJELOVA
 SUBOTICA, BARANJSKA 23
 tel. i fax: 024-561-553
 e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

SENTE

24000 Subotica
 Jo Lajoša 4a
 tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
 radnim danom: od 9 do 19 sati
 subotom: od 9 do 12 sati

H čitaonica
 Hrvatska

**Svakodnevno možete čitati
 tisak, posuditi knjige i
 porazgovarati s prijateljima
 u Hrvatskoj čitaonici**

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati
 utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium GSM Centar
 Prodaja i **SERVIS**

Laptopovi i
 Pentium računari

najpovoljnije

Mobilni
 Panasonic KX-TC445
 Gigaset A-180

house1 Klima uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
 Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
 blagoslovi
 sve koji
 radom služe
 braći
 ljudima!**

TippNet

**Internet provajding
 Prodaja računara
 Instalacija i održavanje računarskih mreža
 Pojedinačni i grupni kursevi**
 (Windows, Word, Excel, Internet)
 ☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
 e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
 DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
 Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
 Telefon (danonoćno): 024 / 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
 www.funero.co.yu
 E-mail: funero@funero.co.yu

ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE SADA JE MOGUĆE!

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO - NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti
u župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ pp. „Auto-Dan Z” d.o.o.
024/670-975
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO GILERA

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

RADIO SUBOTICA
Radio Subotica
Szabadkai Rádió

Kovač Dejan
MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA
VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14
Mobilni: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA
Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 555-589

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA
VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:
radnim danom:
9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00
subotom: 9,00 do 12,00

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"
PALIĆ, Sutjeska 47
Tel. 024/603 640
Mob.: 063 577 350
064 122 87 55

U ugodnoj palikoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA
Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR

Hirvivo
Katalikus hetilap
Azra: 13 díszir. Ajhódokozás
1. évf. I. szám 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
"APOLONIA"

Radno vrijeme:
ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati
utorak i
četvrtak
8 - 12 sati
subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN
Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

**Slušajte
Radio Suboticu**
program
na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

RADIO MARIJA
Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 Mhz FM - SUBOTICA
102,9 Mhz FM - NOVI SAD

URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA
Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 556-898 i 553-818

BUNARIČKO PROŠTENJE

- * **Trodnevnica s početkom u 19 sati:**
srijeda, 22. 08. – Molitva krunice, propovijed
četvrtak, 23. 08. – Akathistos i propovijed
petak, 24. 08. – Križni put i propovijed

* **SUBOTA, 25. 08. u 19 sati** - Služba pokore, služba svjetla i misa

* **NEDJELJA, 26. 08.**

- u 7 sati sv. misa – dvojezično
- u 8 sati biskupsku sv. misu na mađarskom predvodi biskup Péntes
- u 10 sati pontifikalnu sv. misu na hrvatskom jeziku predvodi Münchenski kardinal Friedrich Wetter
- u 16 sati Caritasova sv. misa za bolesnike

ČIKERIJADA

30. 08.

polazak biciklima
ispred crkve Isusova Uskrsnuća
u 8 sati

HRVATSKI MAJUR

2. 09. u 11 sati

PROŠTENJE
SV. MARKA KRIŽEVČANINA

PROŠTENJE NA PAVLOVCU

9. 09. u 10 sati

U slučaju kiše,
sv. misa će biti
u crkvi u Đurđinu

FESTIVAL BUNJEVAČKI PISAMA

srijeda, 26. 09.

Sv. misa s blagoslovom
za početak školske godine
svih učenika koji pohađaju
nastavu na hrvatskom jeziku

četvrtak, 27. 09. u 20 sati

III. smotra dječjih pjevača
i zborova
u HKC "Bunjevačko kolo"

petak, 28. 09. u 20 sati

VII. festival bunjevački pisama
u HKC "Bunjevačko kolo"

In memoriam

U spomen na Katu Oto-Toninov

U četvrtak 19. srpnja Plavanjci su dostojanstveno ispratili uzornu vjernicu i čitateljicu *Zvonika* **Katu Oto**, rođ. **Simunić**, čije je sprovodne obrede vodio vlč. **Josip Štefković**. Nakon duge i teške bolesti Kata je u 75. godini prešla u vječnost. Sprovodu je nazočila cijela rodbina, zbor i mnogobrojni vjernici.

Strpljivo podnoseći svoju bolest i teški križ, nije propuštala ni jednu svetu misu dok je to bila u stanju fizički izdržati, pa čak i onda kada su se vjernici u crkvi mogli prstima izbrojiti. Bila je jedna od rijetkih vjernica koja je redovito čitala *Zvonik* i drugu pobožnu literaturu. Pratila je sve crkvene događaje, a u mnogima je i aktivno sudjelovala. Bog ju je zbog toga već na ovom svijetu počeo nagrađivati. Njezin kršćanski život postao je uzorom onima koje je odgajala, tako da iza nje ostaju čvrsto formirani vjernici: kći, snaha, unuci, rodbina. Za njih ona nije umrla jer su je istinski voljeli, a nama je svima ostala u srcu.

Ovom prigodom sjećamo se i pokojničinog muža Antuna, koji je bio izravni potomak roda Matoš (naime, tetka velikog književnika A. G. Matoša Marta, udala se u Plavni oko 1850. godine za jednog pretka obitelji Otto).

Dan nakon sprovoda, vlč. Štefković služio je svetu misu zadušnicu za pok. Katu. Od sada će se *Zvonik* u Plavni možda i više čitati, a naša župna zajednica još više napredovati, jer ćemo imati novu pomoć na nebu. Bog će nam zasigurno ovaj gubitak nadoknaditi svojim blagoslovom. /*Zvonimir A. Pelajić*/

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
Sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: +381(0)24 554-896;
Fax: +381(0)24 551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredništvo:

mr. Mirko Štefković
glavni i odgovorni urednik
Tel: +381(0)24 553 610

Željka Zelić
zamjenica glavnog
i odgovornog urednika

Andrija Anišić
ročelnik Izdavačkog odjela
Instituta "Ivan Antunović"

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Vedran Jegić
fotograf

Uredničko vijeće:

Stjepan Beretić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
Željko Šipek
dr. Tadej Vojnović

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- Srbija 1200 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati poš-
tanskom uputnicom ili čekom na
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

Svjetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazzè 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Nada Sudarević,
Hrvatska riječ i
Ivan Ivković Ivandekić

Procesija sv. Anje na Klenčevom groblju

Misa u Blegriju

Zrečkov fešaj novinarstva

Priložnost u Astori

Zlatna masa svet. Elnora

Procesija sv. Arpada Horvatha

SVETI ZVONIK

Izložba o svetim Elnoru i Horvatu u Gospiću

SVE BANDAŠICE I BANDAŠI 2007.

Sombor

Štežzar Mlečić

Bojnik

Zetnik

Trnava

Maja Eterna

Dužin

Lanjski